

Udskriftsdato: 1. januar 2026

VEJ nr 9631 af 15/06/2022 (Gældende)

Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Indenrigs- og Boligmin., j.nr. 2019-2639

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1325 af 13/11/2025

Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

Kapitel 1. Indledning

- 1.1. Oversigt
- 1.2. Større ændringer i vederlagsbekendtgørelsen siden sidste vederlagsvejledning, vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019
- 1.3. Anvendelsesområde

Kapitel 2. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer (bekendtgørelsens kapitel 1)

- 2.1. Den grundlæggende vederlæggelse
 - 2.1.1. Fast vederlag (bekendtgørelsens kapitel 1)
 - 2.1.1.1. Hvad omfatter det faste vederlag? (lovens § 16, stk. 1, litra a-g)
 - 2.1.2. Tillægsvederlag (bekendtgørelsens § 3)
 - 2.1.3. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (lovens § 16, stk. 5 og 6 og bekendtgørelsens § 5)
 - 2.1.3.1. Hvornår ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste?
 - 2.1.3.2. Dokumentation for tabet
 - 2.1.3.3. Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste
- 2.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i kommunalbestyrelsen (bekendtgørelsens § 6)
- 2.3. Kommunalbestyrelsens konstituerende møde (lovens § 16, stk. 3)
- 2.4. Vederlæggelse af udvalgsmedlemmer (bekendtgørelsens §§ 7-11 og 14 og 15)
 - 2.4.1. Vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 7, stk. 1, 4, 6 og 7)
 - 2.4.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i udvalg (bekendtgørelsens §§ 8 og 9)
 - 2.4.2.1. Stedfortrædere i udvalg bortset fra børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 8)
 - 2.4.2.2. Stedfortrædere i børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 9)
 - 2.4.3. Vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd (bekendtgørelsens §§ 7, stk. 2-7)
 - 2.4.4. Funktionsvederlag som fungerende udvalgsformand (bekendtgørelsens § 10)
 - 2.4.5. Eftervederlag til udvalgsformænd (bekendtgørelsens § 11)
- 2.5. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsens næstformænd (bekendtgørelsens §§ 12 og 13)
 - 2.5.1. Vederlæggelse af næstformænd (bekendtgørelsens § 12)
 - 2.5.2. Vederlæggelse af fungerende næstformænd (bekendtgørelsens § 13)

Kapitel 3. Vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer (lovens § 16 a)

- 3.1. Diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste
 - 3.1.1. Hvilke hverv er omfattet af § 16 a?
 - 3.1.2. Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af diæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til hverv omfattet af § 16 a
 - 3.1.3. Diætsatsen
 - 3.1.4. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Kapitel 4. Godtgørelse af udgifter (lovens § 16, stk. 10-12)

- 4.1. Godtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer
 - 4.1.1. Obligatorisk godtgørelse (lovens § 16, stk. 10)
 - 4.1.1.1. Befordringsgodtgørelse (lovens § 16, stk. 10, litra a, 1. led)

- 4.1.1.2. Godtgørelse for fravær fra hjemstedet – fraværsgodtgørelse (lovens § 16, stk. 10, litra a, 2. led)
- 4.1.1.3. Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap (lovens § 16, stk. 10, litra b)
- 4.1.1.4. Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende (lovens § 16, stk. 10, litra c)
- 4.1.2. Fakultativ godtgørelse (lovens § 16, stk. 11)
 - 4.1.2.1. Godtgørelser efter lovens § 16, stk. 10, til de aktiviteter, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra g (lovens § 16, stk. 11, 1. pkt.)
 - 4.1.2.2. Anden godtgørelse (lovens § 16, stk. 11, 2. pkt.)
- 4.1.3. Godtgørelse af udgifter til elektronisk udstyr efter lovens § 8 a
- 4.2. Godtgørelse til borgmestre m.fl. (lovens § 16, stk. 12)
- 4.3. Godtgørelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer (lovens § 16 a, stk. 6 og 7)
- 4.4. Ophør af godtgørelse
- Kapitel 5. Vederlag og pension til borgmestre m.fl. (bekendtgørelsens afsnit II)
 - 5.1. Borgmesterbegrebet (bekendtgørelsens § 18)
 - 5.2. Borgmestervederlag (bekendtgørelsens § 19, stk. 1, 2 og 5)
 - 5.3. Funktionsvederlag som fungerende borgmester m.v. (bekendtgørelsens § 19, stk. 3-5)
 - 5.3.1. De enkelte situationer, hvor der kan ydes funktionsvederlag
 - 5.3.2. Fælles betingelser for funktionsvederlag
 - 5.4. Eftervederlag (bekendtgørelsens § 20)
 - 5.5. Egenpension (bekendtgørelsens §§ 21-24)
 - 5.5.1. Personkredsen (bekendtgørelsens § 21)
 - 5.5.2. Betingelserne for egenpension (bekendtgørelsens § 22, stk. 1)
 - 5.5.3. Funktionstid (bekendtgørelsens § 22, stk. 2 og 4)
 - 5.5.4. Pensionsalder (bekendtgørelsens § 22, stk. 3)
 - 5.5.5. Beregning af egenpensionens størrelse (bekendtgørelsens § 21 og § 23, stk. 1 og 2)
 - 5.5.6. Udbetaling af egenpension (bekendtgørelsens § 24 og § 19, stk. 6)
 - 5.5.6.1. Udbetaling af egenpension sker som udgangspunkt tidligst fra folkepensionsalderen (bekendtgørelsens § 24, stk. 1 og 2)
 - 5.5.6.2. Udbetaling af egenpension før folkepensionsalderen mod førtidspensionsfradrag (bekendtgørelsens § 24, stk. 3)
 - 5.5.6.3. Bortfald af pensionsudbetaling ved valg til borgmester mv. (bekendtgørelsens § 19, stk. 6)
 - 5.5.7. Udgiftsfordeling (bekendtgørelsens § 23, stk. 3)
 - 5.5.8. Andet
 - 5.6. Ægtefællepension (bekendtgørelsens § 25)
 - 5.7. Efterindtægt (bekendtgørelsens § 26)
 - 5.8. Børnepension (bekendtgørelsens § 27)
 - 5.9. Samordning af pensioner (bekendtgørelsens § 28)
- Kapitel 6. Fælles bestemmelser (bekendtgørelsens afsnit III)
 - 6.1. Udbetaling (bekendtgørelsens § 29, stk. 1)
 - 6.2. Vederlag senere end hvervets indtræden m.v. (bekendtgørelsens § 29, stk. 2 og 3)
 - 6.3. Ophør (bekendtgørelsens §§ 30-34)
 - 6.4. Feriegodtgørelse (bekendtgørelsens § 35)
 - 6.5. Pligtmæssige vederlag (bekendtgørelsens § 36)
 - 6.6. Offentliggørelse af oplysninger om vederlag for varetagelse af andre hverv (lovens § 16 e)

6.7. Samspil mellem overførselsindkomster og vederlag

Kapitel 7. Ikrafttræden og overgang

- 7.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser (bekendtgørelsens § 38)
- 7.2. Overgangsbestemmelser vedrørende pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre (bekendtgørelsens § 38, stk. 3)
- 7.3. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der hverken den 1. januar 2007 eller senere er genvalgt som borgmestre eller regionsrådsformænd (bekendtgørelsens §§ 39-44)
- 7.4. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre (bekendtgørelsens §§ 45 og 46)
- 7.5. Overgangsbestemmelser i den regionale vederlagsbekendtgørelse
- 7.6. Bortfald af tidligere vejledning og skrivelse

Kapitel 1. Indledning

1.1. Oversigt

Denne vejledning indeholder en oversigtlig fremstilling af de gældende regler i bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Bekendtgørelsen erstatter bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020. Bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 dannede grundlag for den sidste vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019.

Vejledningen beskriver de gældende regler i den seneste vederlagsbekendtgørelse med særlig omtale af nyere regler samt praksis på områder, hvor der har vist sig at være et særligt behov herfor. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang af regelsættet og tidligere praksis.

Ved loven eller lov om kommunernes styrelse forstås i denne vejledning lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019).

Ved bekendtgørelsen eller vederlagsbekendtgørelsen forstås i denne vejledning Indenrigs- og Boligministeriets bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

1.2. Større ændringer i vederlagsbekendtgørelsen siden sidste vederlagsvejledning, vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019

1. Ved bekendtgørelse nr. 1416 af 20. september 2020 om ændring af vederlagsbekendtgørelsen indførtes der nye regler om ophør af vederlag for kommunale hverv (§§ 30 – 30 d, nu §§ 30-34). De væsentligste ændringer var, at, når et medlem af kommunalbestyrelsen af andre grunde end helbredstilstand m.v. i en uafbrudt periode på én måned ikke har varetaget sit hverv, ophører vederlaget ved næste månedsskifte (§ 30 a, stk. 1, nu § 31, stk. 1). Det er en ændring fra tidligere tre måneder. Endvidere indførtes som noget nyt, at når et medlem af kommunalbestyrelsen er fraværende af andre grunde end helbredstilstand m.v., har vedkommende ikke ret til vederlag, hvis der er indkaldt stedfortræder i mere end syv dage. (§ 30 a, stk. 2, nu § 31, stk. 2) Endelig indførtes som noget nyt krav om dokumentation for at bevare retten til

vederlag i indtil 9 måneder. (§ 30 a, stk. 3, nu § 31, stk. 3). Ændringsbekendtgørelsen blev forsynet med en særlig overgangsbestemmelse.

2. Ved bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er ændringsbekendtgørelsens regler om ophør af vederlag (§§ 30-30 d), jf. pkt. 1, indarbejdet i den nye bekendtgørelse (§§ 30-34). Den særlige overgangsbestemmelse i ændringsbekendtgørelsen er indarbejdet (§ 38, stk. 4).

De hidtil fastsatte særlige rammer for tildeling af vederlag til de af kommunalbestyrelsen udpegede medlemmer af børn og unge-udvalget og for vederlag til formanden(formændene) for folkeoplysningsudvalg ophæves, således at vederlaget til disse hverv fremover alene skal afholdes inden for udvalgpuljen og højst må udgøre 40 pct. af borgmestervederlaget (ophævelse af de tidligere bestemmelser i § 7, stk. 6 og 7). Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten fastsætte bestemmelse om vederlæggelse af næstformanden for børn og unge-udvalget, også i kommuner uden for Københavns Kommune (§ 7, stk. 2). Kommunerne uden for Københavns Kommune, som ønsker at benytte sig af denne mulighed for vederlæggelse, skal dog først senest den 1. juli 2022 have fastsat en bestemmelse i styrelsesvedtægten om vederlæggelse af næstformanden for børn og unge-udvalget (§ 38, stk. 5).

Det er fastsat, at stedfortræderen for et af kommunalbestyrelsen udpeget medlem af børn og unge-udvalget vederlægges forholdsmæssigt på grund af næstformandens vederlag. Det er dog fastsat, at stedfortræderen modtager funktionsvederlag svarende til formandens vederlag fra det tidspunkt, hvor stedfortræderen måtte blive konstitueret som formand (§ 9 og § 10). Det fastsættes endvidere, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at vederlæggelsen af stedfortrædere i børn og unge-udvalget som minimum, uanset eller afhængig af mødets længde, udgør diætsatsen for møder i mere end 4 timer eller for møder på højst 4 timer (§ 9).

Det er fastsat for magistratskommuner (§ 14, stk. 2 og 5) og for kommuner med delt administrativ ledelse (§ 17, stk. 3), at kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten kan fastsætte bestemmelse om vederlæggelse på højst 40 pct. af borgmestervederlaget af formanden og næstformanden for børn og unge-udvalget og formanden(formændene) for folkeoplysningsudvalg. Ved en forhøjelse af vederlagspuljen for kommuner med de nævnte styreformer er det sikret, at formanden og næstformanden for børn og unge-udvalget og formanden for folkeoplysningsudvalg(ene) kan vederlægges inden for vederlagspuljen (§ 14, stk. 4, henholdsvis 17, stk. 4). Ved en forhøjelse af vederlagspuljen for magistratskommuner er det endvidere sikret, at også formænd for de faste udvalg kan vederlægges inden for vederlagspuljen. Vederlagspuljen for Københavns Kommune er endvidere blevet forhøjet svarende til, at det nuværende maksimum for vederlæggelse af næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune forhøjes fra 6 til 10 procent af overborgmestervederlaget.

Der er indsat en ny bestemmelse i § 18 om, hvilke hverv der i vederlagsbekendtgørelsen anses som borgmesterhverv. Det er tydeliggjort i § 19, stk. 3, hvilke hverv der anses for midlertidige borgmesterhverv m.v. Det er tydeliggjort, hvilke borgmesterhverv m.v. der giver ret til eftervederlag og er selvstændigt pensionsbærende (§§ 20-28), og hvilke hverv der medregnes i en borgmesters m.v. funktionstid (§ 22, stk. 2). Det er således tydeliggjort, at de midlertidige borgmesterhverv, der er omfattet af § 19, stk. 3, ikke giver ret til eftervederlag eller er selvstændigt pensionsbærende, men at de medregnes i funktionstiden ved beregningen af egenpension efter de hverv, der er selvstændigt pensionsbærende.

Det er tydeliggjort, at ved indtræden i et hverv senere end den 1. i måneden ydes bagud ved månedens udgang et forholdsmæssigt vederlag, som regnes fra dagen for vedkommendes indtræden i hvervet (§ 29, stk. 1, 2. pkt.). Fratrædes hvervet som borgmester m.v. midt i måneden, vederlægges hvervene som medlem af kommunalbestyrelsen, som viceborgmester og som udvalgsformand, udvalgsnæstformand og udvalgsmedlem først fra den kommende måned (§ 29, stk. 2). Tilsvarende gælder, at hvis et særskilt vederlagt hverv som udvalgsformand og udvalgsnæstformand fratrædes midt i måneden, vederlægges hvervet som medlem af eller næstformand for dette udvalg først fra den kommende måned (§ 29, stk. 3).

Det er tydeliggjort, at hvis en borgmester m.v. vælges midt i måneden, er det beløb, der modregnes i borgmestervederlaget, den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag, der vedrører resten af måneden efter tiltrædelsen som borgmester m.v. (§ 30, stk. 2, 2. pkt.). Det er tydeliggjort, at tilsvarende gælder ved valg som fungerende borgmester (§ 30, stk. 3).

Hvis et medlem af et udvalg vælges til udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, eller en næstformand for et udvalg vælges til udvalgsformand, ophører som noget nyt dennes hidtidige vederlag som medlem af eller næstformand for dette udvalg fra den dato, hvor vedkommende tiltræder det nye hverv, og den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag, der vedrører resten af måneden efter tiltrædelsen som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, modregnes i vederlaget for det nye hverv (§ 30, stk. 4).

Det er tydeliggjort i overgangsbestemmelserne, hvilke bestemmelser der kun gælder for borgmestre, der ikke pr. 1. januar 2007 er blevet genvalgt (§§ 39, 41 og 42). Det er tydeliggjort i den særlige overgangsbestemmelse om beregning af funktionstid for egenpension, at egenpension i alle andre henseender anses for omfattet af herværende bekendtgørelse (§ 45).

1.3. Anvendelsesområde

Bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv gælder for kommunerne. Bekendtgørelsen indeholder dog fortsat visse overgangsbestemmelser vedrørende pension til tidligere amtsborgmestre. Forpligtelsen til som pensionsgiver at indestå for samt administrere og udbetale pension til tidligere amtsborgmestre påhviler regionsrådene med refusion fra staten, hvorfor nærværende vejledning i et vist omfang tillige er relevant for regionsrådene.

Kapitel 2. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer (bekendtgørelsens kapitel 1)

2.1. Den grundlæggende vederlæggelse

2.1.1. Fast vederlag (bekendtgørelsens § 2)

Efter § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse modtager kommunalbestyrelsesmedlemmer et fast vederlag. I § 2, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen er det bestemt, at det faste vederlag udgør 89.314 kr. årligt. I kommuner med et indbyggertal på over 80.000 indbyggere udgør vederlaget dog 107.178 kr. årligt, og i Københavns Kommune udgør det faste vederlag 125.039 kr. årligt.

Det faste vederlag reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Indenrigs- og boligministeren udmelder årligt reguleringsprocenten. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved offentliggørelse på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 89.314 kr., 107.178 og 125.039 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale det faste vederlag.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage det faste vederlag, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. § 37, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, opretholdes de ovenfor anførte beløb indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 37, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen.

Bestemmelsen i § 16 i lov om kommunernes styrelse indeholder sammen med de regler, der er fastsat i medfør heraf i vederlagsbekendtgørelsen, en udtømmende regulering af kommunalbestyrelsesmedlemmernes vederlæggelse.

Ministeriet har udtalt, at der derfor ikke vil være hjemmel til, at en kommune kan medvirke til at administrere en pensionsordning for menige kommunalbestyrelsesmedlemmer, hvis ydelser skulle udredes af medlemmernes vederlag. (Indenrigs- og Boligministeriets telefonnotat af 29. april 2022, j.nr. 2022-2025, resumé-databasen 22.5.2). Se også afsnit 5.5.8 om, hvorvidt en kommune kan medvirke til at administrere en rate/kapitalpension for en borgmester.

2.1.1.1. Hvad omfatter det faste vederlag? (lovens § 16, stk. 1, litra a-g)

I § 16, stk. 1, litra a-g, i lov om kommunernes styrelse er det udtømmende angivet, hvilke aktiviteter det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem omfatter. Opregningen er foretaget af hensyn til en nærmere afgrænsning af de tilfælde, hvor et medlem har krav på eller af kommunalbestyrelsen kan tillægges ret til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste samt godtgørelse af afholdte udgifter.

a) Deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg

Litra a vedrører deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen, økonomiudvalg, stående udvalg, udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse samt de underudvalg, der er nedsat af økonomiudvalget og de stående udvalg.

Af forarbejderne til § 16, stk. 1, litra a, i lov om kommunernes styrelse fremgår det, at mødebetingelsen indebærer, at samtlige medlemmer af organet skal være indkaldt til det pågældende møde, og at medlemmerne af organet skal deltage i en forhandling og træffe beslutning eller i hvert fald have mulighed herfor. Også deltagelse med observatørstatus efter § 20, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse – hvorefter økonomiudvalget kan tillade kommunalbestyrelsesmedlemmer, som ikke er medlemmer af økonomiudvalget, at overvære dets afsluttende behandling af forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag – er omfattet af bestemmelsen.

Møder i kommunalbestyrelsens politiske grupper er ikke omfattet af bestemmelsen. Indvielser, receptioner og lignende repræsentative opgaver er heller ikke omfattet af litra a, men kan i det omfang, deltagelsen sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, være omfattet af litra f.

b) *Deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse*

Litra b vedrører deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen omfatter ikke hverv, der udføres efter valg af et udvalg eller andre. (Skr. af 1. juli 1997, j.nr. 1997/1308-080-1, resumédata-basen 97.5.3).

Betydningen af udtrykket »*efter valg af kommunalbestyrelsen*« indebærer endvidere, at vedkommende reelt skal være udpeget af kommunalbestyrelsen. Hvis kommunalbestyrelsen ved udpegningen er bundet af indstillinger fra foreninger eller organisationer på en sådan måde, at der ikke er nogen reel valgmulighed, kan vedkommende ikke anses for at være valgt af kommunalbestyrelsen.

Omvendt kan der efter omstændighederne være tale om et hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen, selv om kommunalbestyrelsen alene har *indstillingsret* til det pågældende hverv. Det vil således være tilfældet, hvis kommunalbestyrelsens indstilling er retligt bindende for den udpegende myndighed. (Skr. af 7. juli 1998, j.nr. 1998/1304/0432-3, resumédata-basen 98.5.4.) Det gælder efter ministeriets opfattelse også, selv om der af ligestillingsmæssige hensyn skal indstilles både en mand og en kvinde, som den udpegende myndighed skal vælge imellem. Det forhold, at en indstilling i praksis altid vil blive fulgt, er ikke tilstrækkeligt. Hvervet som medlem af et aktieselskabs bestyrelse vil kun kunne betragtes som et hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen, hvis kommunalbestyrelsens indstilling af kandidater til dette hverv efter vedtægterne for aktieselskabet eller på andet grundlag er bindende for generalforsamlingen, der endeligt skal foretage sådanne valg. (Skr. af 10. december 1997, j.nr. 1997/1361-1, resumédata-basen 97.5.1.) Forpligtelsen for modtageren af indstillingen kan eventuelt følge af en aktionæroverenskomst. (Skr. af 10. juli 1996, j.nr. 1995/1070/030-2, resumédata-basen 96.1.3).

Som eksempel på et kommunalt hverv, der på den baggrund ikke kan anses som omfattet af § 16, stk. 1, litra b, kan nævnes medlemskab af de kommunale *ældreråd*, hvor medlemmerne vælges ved direkte valg, jf. § 30, stk. 1, 2. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). Uanset at de kommunale ældreråd nedsættes af kommunalbestyrelsen, kan hvervene som medlemmer af ældrerådene således ikke betragtes som kommunale hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen.

Dette indebærer, at medlemmer af ældrerådene ikke i medfør af § 16 a, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse kan ydes diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller udgiftsgodtgørelse. Hjemlen til, at der efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse kan ydes diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til medlemmer af ældrerådene, findes i § 31, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022).

Derimod er medlemskab af et *integrationsråd* et kommunalt hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse, idet medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen, jf. § 42, stk. 3, 2. pkt., i integrationsloven (lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020 med senere ændringer). Det gælder, uanset om en kommune beslutter, at medlemmerne af kommunens integrationsråd i den pågældende kommune udvælges ved direkte valg i kommunen. Der vil nemlig ikke kunne afholdes valg, der med bindende virkning pålægger kommunalbestyrelsen at udpege bestemte personer til integrationsråd. Dette indebærer, at medlemmer af integrationsråd, der ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, kan ydes diæter og/eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16 a, stk. 1, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. De medlemmer af integrationsråd, der ikke tillige er medlemmer af

kommunalbestyrelsen, har endvidere krav på de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, jf. nærmere § 16 a, stk. 6, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. Endelig kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde medlemmer af integrationsråd, der ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, andre udgifter, som de pågældende har afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse, jf. nærmere § 16 a, stk. 7, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. Se afsnit 3.1. og 4.3.

De 3-7 medlemmer af *handicaprådet*, som kommunalbestyrelsen i medfør af § 37 a, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område udpeger som medlem af handicaprådet (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022), er hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen. Dette indebærer, at medlemmer af handicaprådet, der er udpeget af kommunalbestyrelsen, men ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, kan ydes diæter og/eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16 a, stk. 1, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. Medlemmer af handicaprådet, der er udpeget af kommunalbestyrelsen, men ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, har endvidere krav på de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, jf. § 16 a, stk. 6, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. Medlemmer af handicaprådet, der er udpeget af kommunalbestyrelsen, men ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, har endelig mulighed for efter kommunalbestyrelsens beslutning at modtage andre udgifter, som de pågældende har afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse, jf. nærmere § 16 a, stk. 7, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse. Se afsnit 3.1. og 4.3.

For god ordens skyld bemærkes, at kommunalbestyrelsen for så vidt angår handicaporganisationernes medlemmer af handicaprådet yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til disse medlemmer, jf. § 6, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1200 af 7. juni 2021 om råd på det sociale område, der er udstedt med hjemmel i bl.a. § 37 a, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). Hvervet som bestyrelsesmedlem i et selskab, en forening, en fond m.v. på grundlag af en udpegning af kommunalbestyrelsen efter § 68 a i lov om kommunernes styrelse er ikke et kommunalt hverv. Hvervet kan derfor ikke aflønnes af kommunens kasse, men alene af det pågældende selskab m.v.

Bestemmelsen vedrører ikke *hverv som medlem af en forenings bestyrelse, som vælges af foreningens generalforsamling*. Udtrykket i bestemmelsen »efter valg af kommunalbestyrelsen« indebærer, at vedkommende reelt skal være udpeget af kommunalbestyrelsen, og at det vil bero på en fortolkning af det konkrete retsgrundlag – eksempelvis vedtægterne for en forening – om et bestyrelsesmedlem er udpeget eller valgt af kommunalbestyrelsen eller f.eks. af foreningens generalforsamling. (Skr. af 18. marts 2010, j.nr. 2009-7193, resumédataasen 10.5.1.).

Møder i kommunalbestyrelsens politiske grupper er ikke omfattet af bestemmelsen.

Det følger endvidere af § 16, stk. 1, litra b, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er valgt til at varetage et kommunalt hverv, kan modtage såvel det faste vederlag efter den kommunale styrelseslov som en særlig vederlæggelse i form af f.eks. diæter og honorarer m.v. i de tilfælde, hvor der på særligt grundlag – i særlovgivningen eller i vedtægter for kommunale fællesskaber, selvejende institutioner el.lign. – er fastsat bestemmelser herom.

Det betyder f.eks., at kommunalbestyrelsesmedlemmer vil have krav på diæter, som ydes i forbindelse med varetagelsen af hvervet som medlem af valgbestyrelsen efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg (lovbekendtgørelse nr. 13 af 9. januar 2020) og § 31, stk. 3, i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 1260 af 27. august 2020 med senere ændring) samt for deltagelse i møder i udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, i folkeoplysningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 31. august 2018). Dette gælder dog ikke borgmestre, idet en borgmester ikke kan oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, i vederlagsbekendtgørelsen.

c) Deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv

Ved kurser i henhold til litra c forstås arrangementer, hvori der som en ikke uvæsentlig del indgår egentlig undervisningsvirksomhed. Herudover antages bestemmelsen også at omfatte kursuslignende arrangementer som konferencer, årsmøder og orienteringsmøder. Der er i praksis lagt vægt på, at de arrangementer, der kan henføres under kurser m.v., er af almen karakter og uden direkte sammenhæng med konkrete sager i kommunen. Ministeriet har således udtalt, at et fagudvalgs møde til gennemgang af Teknologisk Instituts rapport om klimaforholdene på kommunens skoler ikke kunne sidestilles med et kursuslignende arrangement. (Skr. af 14. august 1987, j.nr. 19877135170501-1, resumédata-basen 87.5.1).

Det forhold, at formålet med aktiviteten er af alment orienterende karakter, er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at arrangementet kan anses for omfattet af litra c.

Studieture o.lign. anses som udgangspunkt ikke for omfattet af § 16, stk. 1, litra c. Det er dog i praksis antaget, at en studietur i særlige tilfælde kan indeholde aktiviteter, der har karakter af kursusvirksomhed eller kursuslignende virksomhed. Det betyder, at disse aktiviteter vil kunne være omfattet af litra c. Dette indebærer, at der for den tid, der medgår til disse aktiviteter, er ret til udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvor medlemmet generelt har valgt dette, og udgiftsgodtgørelse, men ikke for den tid, der medgår til andre aktiviteter. Studieture, der foretages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, kan dog som helhed være omfattet af litra f, jf. nedenfor.

Hvis hovedformålet med rejsen og den overvejende del af rejsens program vedrører kursusvirksomhed, hvori der som en ikke uvæsentlig del indgår egentlig undervisningsvirksomhed eller kursuslignende aktiviteter som konferencer, årsmøder og orienteringsmøder, vil også den tid, der medgår til transport til og fra bestemmelsesstedet – og efter omstændighederne hele rejsen – kunne være omfattet af litra c. (Økonomi- og indenrigsministerens svar af 24. marts 2018 på spørgsmål nr. 271 (alm. del) fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, sagsnr. 2018-1074, resumédata-basen 18.3.2.)

Det vil ikke være lovligt at afvikle en studietur alene med det formål at honorere politikerne. (Økonomi- og indenrigsministerens svar af 24. marts 2018 på spørgsmål nr. 271 (alm. del) fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, j.nr. 2018-1074, resumédata-basen 18.3.2.)

Kompetencen til at afgøre, om et kursus anses for at have betydning for varetagelsen af de nævnte hverv, tilkommer kommunalbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde. Kommunalbestyrelsen kan overlade kompetencen til at træffe afgørelse om kursers betydning til økonomiudvalget, men ikke til et stående udvalg, andre udvalg, råd o.lign. eller til forvaltningen. De praktiske problemer, der måtte være forbundet med dette delegationsforbud, kan eventuelt afhjælpes ved udarbejdelse af generelle regler – f.eks. i et særligt

regulativ – for, hvilke kurser m.v. kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anser for at have betydning for varetagelsen af de i § 16, stk. 1, litra a og b, nævnte hverv. Det skal efter sådanne faste regler hovedsageligt bero på objektivt konstaterbare kendsgerninger, om et kursus, som et kommunalbestyrelsesmedlem – eller et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, jf. § 16 a, stk. 1 – ønsker at deltage i, er omfattet af § 16, stk. 1, litra c. Reglerne skal således ikke overlade et skøn til de medarbejdere, der administrerer kursusdeltagelsen.

Hvis et konkret kursus falder uden for rammerne af kommunens ovennævnte regulativ, må kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen konkret tage stilling til, om kurset anses for at have betydning for varetagelsen af det kommunale hverv.

d) Deltagelse i seminarer, jf. § 9 a i lov om kommunernes styrelse

Litra d omhandler seminarer for kommunalbestyrelsens medlemmer efter § 9 a i lov om kommunernes styrelse, f.eks. budgetseminarer. Seminarer for udvalg er ikke omfattet af bestemmelsen. Kommunalbestyrelsen kan ikke lovligt delegere sin beslutningskompetence om afholdelse af seminarer til andre, heller ikke til økonomiudvalget. (Skr. af 28. april 1998, l.k.j.nr. 1998/1304/020-1, resumédata-basen 98.5.6).

e) Deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c i lov om kommunernes styrelse

Litra e vedrører kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i møder, hvor revisionen forelægger sin beretning mundtligt for den samlede kommunalbestyrelse, jf. § 42 c i lov om kommunernes styrelse. Der kan, jf. § 42 c, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse ikke træffes beslutninger i forbindelse med revisionens forelæggelse for kommunalbestyrelsen, og kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i mødet er således ikke omfattet af § 16, stk. 1, litra a, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen i litra e sikrer kommunalbestyrelsens medlemmer, der har mødepligt til de møder, hvor revisionen forelægger sine beretninger mundtligt for kommunalbestyrelsen, ret til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, når medlemmet har valgt dette, samt udgiftsgodtgørelse.

f) Varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg

Litra f vedrører varetagelse af andre kommunale hverv end møder efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, herunder særlige udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Der er efter forarbejderne til § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse tale om hverv, hvor mødebetingelsen i litra a ikke er opfyldt. Bestemmelsen omfatter f.eks. deltagelse i forhandlinger med andre kommunale, regionale eller statslige myndigheder, studieture, indvielser, receptioner og lignende repræsentativt arbejde, besigtigelser og deltagelse i borgermøder, i det omfang udførelsen af hvervet sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg.

Såfremt der planlægges f.eks. en studietur eller en besigtigelse for et udvalg som helhed, skal deltagelse heri ske efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, for at aktiviteten kan anses for omfattet af litra f.

Aktiviteter, der er omfattet af litra g, kan være omfattet af litra f, såfremt det udøves efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 6. januar 2014, sagsnr. 2013-11230, resumédata-basen 14.5.1).

Ministeriet har udtalt, at kun hverv, der varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, er omfattet af bestemmelsen. Det afgørende er, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller udvalget om, at det pågældende medlem skal varetage det pågældende hverv. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom. Det er ikke i sig selv tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsens eller udvalgets drøftelser bekræftes af en sekretær (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 21. oktober 2014, sagsnr. 2014-18352, resumédatabasen 14.5.9.).

Litra f vil være relevant, hvor der foretages en studietur eller en kursuslignende aktivitet for et udvalg, hvor der enten ikke indgår egentlig mødeaktivitet, eller hvor mødeaktiviteten alene indgår som en uvæsentlig del. I givet fald skal studieturen foretages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen. At studieturen skal ske som led i varetagelsen af det kommunale hverv, indebærer, at der skal være et kommunalfagligt formål med den pågældende tur for dens deltagelse. Det er i vid udstrækning overladt til kommunalbestyrelsen at tage stilling til, om en studietur har en sådan karakter og relevans, at den kan anses for et kommunalt hverv. En studietur kan arrangeres således, at studieturen ud over aktiviteter, der har betydning for varetagelsen af de kommunale hverv, tillige i et vist begrænset omfang omfatter underholdning. Dette kan bl.a. have baggrund i interessen i at skabe og forstærke de sociale og samarbejds-mæssige relationer i de kommunale organer mv. Omfanget af disse aktiviteter må inden for en vis grænse bero på et skøn, som tilkommer kommunalbestyrelsen. (Økonomi- og indenrigsministerens svar af 24. marts 2018 på spørgsmål nr. 271 (alm. del) fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg, sagsnr. 2018-1074, resumédatabasen 18.3.2.)

Det er ikke et krav, at hvervet udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, jf. litra b, men alene et krav, at hvervet udføres efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Et bestyrelseshverv vil efter omstændighederne kunne være omfattet af litra f, hvis kommunalbestyrelsen har anmodet vedkommende om at opstille i bestyrelsen og deltage aktivt i bestyrelsesarbejdet, og foreningen varetager et lovligt kommunalt formål. (Skr. af 18. marts 2010, j.nr. 2009-7193, resumédatabasen 10.5.1.).

Et formøde mellem partiernes gruppeformænd og borgmesteren, der er indkaldt af borgmesteren med henblik på at orientere om sager, der er på dagsordenen til det kommende kommunalbestyrelsesmøde, vil være omfattet af litra f, hvis kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg anmoder om, at møderne afholdes. Dette kan ske ved en generel beslutning, der dog må være nærmere konkretiseret, så det er klart, hvor ofte møderne afholdes, og evt. hvilke sager møderne skal omhandle. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 6. januar 2014, sagsnr. 2013-11230, resumédatabasen 14.5.1). Da kommunalbestyrelsens accept af, at møderne er omfattet af litra f, i givet fald skal være nærmere konkretiseret, vil stiltiende accept i praksis næppe kunne forekomme.

Et møde, som borgmesteren har indkaldt udvalgsformændene og kommunens direktion til med henblik på gensidig orientering om kommunens sager, vil kunne være omfattet af litra f, hvis kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg anmoder om, at møderne afholdes. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 5. januar 2015, j.nr. 2014-19232, resumédatabasen 15.5.1.)

Hvis en aktivitet er omfattet af litra f, kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem, såfremt medlemmet har valgt dette, jf. § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, men kommunalbestyrelsen er ikke som ved de under litra a-e nævnte aktiviteter forpligtet hertil.

Selvom det alene er anført udtrykkeligt i tilknytning til litra b om deltagelse i møder, at der på andet grundlag kan ydes særskilt vederlæggelse for varetagelse af hverv efter valg af kommunalbestyrelsen, antages dette at gælde tilsvarende ved varetagelse af andre aktiviteter efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f. Således har kommunalbestyrelsesmedlemmer f.eks. ret til at modtage diæter, som ydes efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg og § 31, stk. 3, i folketingsvalgloven i forbindelse med udførelse af hverv som tilforordnede eller valgstyrere.

g) Udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-f nævnte møder m.v.

Litra g omfatter alle øvrige aktiviteter, som er forbundet med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i litra a-f. Under bestemmelsen hører således mødeforberedelse samt besigtigelser, tilsynsforretninger, studieture, venskabsbybesøg og deltagelse i repræsentativt arbejde, der ikke finder sted efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Møder i underudvalg, der ikke er nedsat af økonomiudvalget eller et stående udvalg, men af særlige udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, anses tillige som en aktivitet, der er omfattet af litra g.

Det er en betingelse, at aktiviteten skal være forbundet med det kommunale hverv. Rent politiske aktiviteter, f.eks. møder i kommunalbestyrelsens politiske grupper, er ikke omfattet af litra g.

Et formøde mellem partiernes gruppeformænd og borgmesteren, der er indkaldt af borgmesteren med henblik på at orientere gruppeformændene om sager, der er på dagsordenen til det kommende kommunalbestyrelsesmøde, må karakteriseres som mødeforberedelse, der som udgangspunkt er omfattet af litra g. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 6. januar 2014, sagsnr. 2013-11230, resumédata-basen 14.5.1)

Et møde, som borgmesteren har indkaldt udvalgsformændene og kommunens direktion til med henblik på gensidig orientering om kommunens sager, vil være omfattet af litra g, hvis mødet afholdes på borgmesterens initiativ og ikke efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 5. januar 2015, j.nr. 2014-19232, resumédata-basen 15.5.1.)

Hvis en aktivitet er omfattet af litra g, kan der ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med aktiviteten, jf. § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder også for rejsetid i forbindelse med studieture, hvor hovedformålet med turen og den overvejende del af turens program vedrører forhold, der er omfattet af litra g. Derimod vil kommunalbestyrelsen kunne træffe beslutning om at yde godtgørelse for udgifter til befordring, fravær fra hjemstedet samt dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og til pasning af syge, nære pårørende, jf. § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen er dog ikke som ved de under litra a-f nævnte aktiviteter forpligtet hertil, jf. § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse.

2.1.2. Tillægsvederlag (bekendtgørelsens § 3)

Efter § 16, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse modtager kommunalbestyrelsesmedlemmer med hjemmeboende børn under 10 år et tillægsvederlag. Dette vederlag er i § 3, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen fastsat til 13.819 kr. årligt.

Tillægsvederlaget reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Indenrigs- og boligministeren

udmelder årligt reguleringsprocenten. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved offentliggørelse på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 13.819 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Det er som udgangspunkt en betingelse for at modtage tillægsvederlaget, at kommunalbestyrelsesmedlemmet eller dennes ægtefælle eller samlever har forældremyndighed m.v. over det hjemmeboende barn, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 3, stk. 3. I tilfælde af fælles forældremyndighed, hvor forældrene ikke bor sammen, ydes vederlaget kun, hvis barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse som kommunalbestyrelsesmedlemmet, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 3, stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dog uanset stk. 3 beslutte at yde vederlag, hvis barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse som kommunalbestyrelsesmedlemmet, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 3, stk. 5.

Tillægsvederlag ydes også, hvis kommunalbestyrelsesmedlemmet eller dennes ægtefælle eller samlever har barnet anbragt i plejefamilie eller netværksfamilie, jf. §§ 66 a og 66 b i lov om social service.

Der ydes kun ét vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmet, uanset om der bor flere børn under 10 år i hjemmet.

To kommunalbestyrelsesmedlemmer, der bor sammen og har et eller flere hjemmeboende børn under 10 år, har begge ret til vederlaget, idet de begge – hver for sig – vil opfylde betingelserne herfor.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem tillige er medlem af et regionsråd, ydes tillægsvederlag for begge hverv.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale tillægsvederlaget, hvis betingelserne er opfyldt.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage tillægsvederlaget, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

2.1.3. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (lovens § 16, stk. 5 og 6 og bekendtgørelsens § 5)

2.1.3.1. Hvornår ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Reduktion i det faste vederlag

Et medlem af kommunalbestyrelsen kan vælge erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse. I så fald reduceres det faste vederlag med 20.741 kr., jf. § 2, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen. Reduktionen i det faste vederlag efter § 2, stk. 1, reguleres ligesom det faste vederlag i overensstemmelse med den reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det kommunale og regionale arbejdsmarked og årligt udmeldes af indenrigs- og boligministeren efter vederlagsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, 1. og 2. pkt. Udmeldingen sker i et orienteringsbrev til alle kommuner og ved offentliggørelse på ministeriets hjemmeside. Ved reguleringen anses de angivne 20.741 kr. som grundbeløb pr. 1. april 2016.

Valg forud for og med virkning for hvert regnskabsår

Valget skal foretages forud for og med virkning for ét regnskabsår ad gangen, dog skal valget for det første år i valgperioden foretages inden 1. februar, jf. § 2, stk. 3, 4. og 5. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Der er ikke hjemmel til at fravige dette, uanset at der i løbet af året indtræder uforudsete ændringer i kommunalbestyrelsesmedlemmets indtjeningsforhold, eller vedkommende af andre årsager ønsker at ændre sit valg. Der er således ikke hjemmel til at ændre en beslutning om valg af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter udløbet af den frist, inden for hvilken valget efter vederlagsreglerne skal træffes. Indenrigs- og Boligministeriet har derfor i en konkret sag udtalt, at der ikke var hjemmel til at imødekomme et nyvalgt byrådsmedlems ønske – der først blev fremsendt den 4. februar 2022 – om at ændre sit valg af vederlag fra fast vederlag til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med et reduceret fast vederlag. (Se skr. af 7. april 2022, j.nr. 2022-1653, resumédata-basen 22.5.1).

Ministeriet har udtalt, at der for hvert regnskabsår skal foreligge en udtrykkelig tilkendegivelse fra medlemmet om, at medlemmet ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for det pågældende år. Det er således ikke tilstrækkeligt, at medlemmet blot fremlægger dokumentation for sit tab. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 21. februar 2013, j.nr. 2013-05121, resumédata-basen 13.5.8).

Hvem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste?

Også en stedfortræder i kommunalbestyrelsen kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse. Dette følger af vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. pkt., hvorefter en stedfortræder i kommunalbestyrelsen ydes vederlag, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse efter samme regler som et medlem. Ministeriet har udtalt, at såfremt en stedfortræder indtræder permanent i regionsrådet, skal stedfortræderen i forbindelse med eller umiddelbart efter sin indtræden tage stilling til, om vedkommende ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Såfremt stedfortræderen indtræder midlertidigt i regionsrådet, herunder ved deltagelse i enkelte møder, kan vedkommende ved sin indtræden vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 14. marts 2014, j.nr. 2014-13449, resumédata-basen 14.5.6.). Tilsvarende gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Maksimum for erstatningsbeløbet

Der er fastsat et maksimum for erstatningsbeløbet. Erstatningsbeløbet kan således pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætsatsen pr. dag, der gælder for det pågældende år for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse. For 2022 er det maksimale erstatningsbeløb 5 x 440 kr. = 2.200 kr. pr. dag, jf. § 5, stk. 2, sammenholdt med § 4, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen. Satsen pr. dag for maksimum for erstatningsbeløbet forhøjes hvert år den 1. januar med 25 kr., første gang den 1. januar 2023.

Ministeriet har udtalt, at hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem og regionsrådsmedlem må anses som to af hinanden uafhængige hverv, og at en person, der varetager begge hverv, derfor kan modtage det maksimale erstatningsbeløb efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse fra både kommunalbestyrelsen og regionsrådet for den samme dag. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 18. august 2014, j.nr. 2014-17980, resumédata-basen 14.5.12).

Hvilke møder m.v. er omfattet af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem vælger erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, har vedkommende ret til erstatning i forbindelse med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse, jf. § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse, jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Der er således adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med udførelsen af hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller et udvalg, selv om der ikke er tale om et møde. Der er f.eks. adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med f.eks. deltagelse i forhandlinger med andre kommunale, regionale eller statslige myndigheder, studieture, indvielser, receptioner og lignende repræsentativt arbejde, besigtigelser og deltagelse i borgermøder, i det omfang udførelsen af hvervet sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Som eksempel kan yderligere nævnes, at et medlem af kommunalbestyrelsen bliver anmodet om at forelægge en sag for en minister eller et folketingsudvalg.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang. Beslutningen kan imidlertid også træffes mere generelt, forudsat at det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Kommunalbestyrelsen vil således kunne vedtage generelle bestemmelser i form af et vederlagsregulativ, såfremt de vedtagne retningslinjer er inden for lovgivningens rammer og ikke afskærer medlemmer, der har dokumenteret deres tabte arbejdsfortjeneste, fra at få erstatning.

Der kan ikke gives erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for hverv, der er særskilt vederlagt

Et kommunalbestyrelsesmedlem, som i henhold til ovennævnte regler har valgt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, kan dog ikke modtage en sådan erstatning i forbindelse med varetagelse af hverv, hvor der i henhold til særlovgivningen eller på andet særligt grundlag ydes særskilt vederlæggelse, jf. § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse. Eksempelvis vil et kommunalbestyrelsesmedlem, der fungerer som valgstyrrer ved et kommunalt valg, ikke kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af dette hverv, hvis den pågældende modtager særskilt vederlæggelse herfor i form af diæter efter § 18, stk. 3, i lov om kommunale og regionale valg. Tilsvarende kan der ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for hvervet som formand eller næstformand for et udvalg, hvis dette hverv særskilt vederlægges, jf. afsnit 2.4.3.

En vederlagt udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der har valgt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, kan således ikke modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der udføres i egenskab af udvalgsformand eller udvalgsnæstformand. Ved afgrænsningen af, om hvervet varetages af den pågældende i egenskab af udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, kan det være vejledende, om hvervet finansieres ved bevilling inden for det stående udvalgs område, og om sager vedrørende det omhandlede hverv i givet fald vil skulle forelægges for kommunalbestyrelsen via det stående udvalg.

Eksempelvis anses en udvalgsformands eller en udvalgsnæstformands deltagelse i møder m.v., der vedrører forhold, som falder inden for udvalgets område, for at være forbundet med den pågældendes hverv som udvalgsformand hhv. næstformand. Deltagelse i kurser, der vedrører udvalgets forretningsområde, vil heller ikke give mulighed for, at udvalgsformanden eller udvalgsnæstformanden modtager erstatning

for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Udvalgsformanden eller udvalgsnæstformanden kan heller ikke modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for repræsentative opgaver, borgermøder, besigtigelser mv., som den pågældende varetager i sin egenskab af at være netop udvalgsformand eller udvalgsnæstformand.

Et kommunalbestyrelsesmedlems modtagelse af ydelser omfattet af § 16, stk. 1, 2 og 4, i lov om kommunernes styrelse – altså fast vederlag, udvalgsvederlag og tillægsvederlag – er dog ikke til hinder for, at medlemmet kan modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis medlemmet har valgt at modtage dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse. Der kan således ydes et medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelse af f.eks. hvervet som medlem af et udvalg, uanset at dette hverv særskilt vederlægges efter § 16, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Det forhold, at en næstformand i kommunalbestyrelsen modtager fast vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens §§ 12 og 13, afskærer ikke generelt den pågældende fra at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, men erstatning kan ikke oppebæres for varetagelse af hverv, hvor vedkommende optræder i sin egenskab af næstformand.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der oppebærer borgmesterspension, er ikke af den grund afskåret fra at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Der er ikke adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de aktiviteter, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra g, i lov om kommunernes styrelse, jf. afsnit 2.1.1.1.

Der er heller ikke adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for et medlems deltagelse i gruppemøder og andre partiaktiviteter.

Ministeriet har udtalt, at det kræver dispensation fra ministeriet, hvis et regionsråd ønsker at afskære muligheden for at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til de stedfortrædere, der ikke indtræder permanent i regionsrådet. Ministeriet har ikke praksis for at dispensere fra reglerne om erstatning for dokumenteret arbejdsfortjeneste. Tilsvarende gælder i forhold til en kommunalbestyrelse.

2.1.3.2. Dokumentation for tabet

Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv.

Loven sonderer ikke mellem hovederhverv og bierhverv. Indtægtstab, der skyldes, at den pågældende ikke kan varetage bibeskæftigelse på grund af et kommunalt hverv, kan således også kræves erstattet.

Erstatningsbeløbet omfatter alle mistede økonomiske ydelser i forbindelse med fraværet, herunder ferie-godtgørelse, manglende pensionsindbetalinger m.v.

Erstatningen ydes for selve mødetiden m.v. og den samlede rejsetid i forbindelse med mødet m.v. Forberedelsestid i forbindelse med møder m.v. kan ikke indgå i erstatningsberegningen.

Da det er det tab, der faktisk lides i forbindelse med deltagelse i møder m.v., der skal erstattes, kan der som udgangspunkt ikke ydes erstatning ud over den tid, der medgår til selve mødet m.v. og befordring frem og tilbage. Kun i de særlige tilfælde, hvor indholdet eller karakteren af vedkommendes arbejde gør, at kommunalbestyrelsesmedlemmet lider tab derudover, kan dette tab erstattes. Kommunalbestyrelsen må i givet fald tage stilling til, hvorvidt arbejdsforholdet, f.eks. i tilfælde af en sammenhængende arbejdsopgave, der ikke kan løses/aflønnes som følge af det tidsmæssigt kortere fravær, har en sådan karakter, at der kan dokumenteres indtægtstab for en hel arbejdsdag eller et vist antal timer, uanset at varetagelsen af det kommunale hverv ikke har haft en tilsvarende tidsmæssig udtrækning.

Ministeriet har udtalt, at retten til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og det maksimale erstatningsbeløb efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse knytter sig til mødeaktiviteten på den dag, hvor mødet afholdes. Selv om et kommunalbestyrelsesmedlem måtte kunne dokumentere, at den pågældende har haft et (større) tab baseret på flere dages fravær fra arbejdet grundet deltagelse i et erstatningsberettigende møde, kan kommunalbestyrelsen således højst udbetale det maksimale erstatningsbeløb for deltagelsen i dette møde, medmindre mødet strækker sig ud over én dag. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 12. august 2014, j.nr. 2014-17037, resumé-databasen 14.5.14).

Der er ikke efter loven eller bekendtgørelsen noget krav om, at det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem skal søge at begrænse sit tab ved så vidt muligt at få omlagt sin arbejdstid, og der består ikke nogen adgang for kommunalbestyrelsen til at stille krav herom. Det vil formentlig være vanskeligt at påvise et tab, såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem vælger at bruge f.eks. opsparet flextid til at varetage det kommunale hverv, eller hvis hvervet varetages uden for almindelig arbejdstid.

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret.

For lønmodtageres vedkommende vil en skriftlig erklæring fra vedkommendes arbejdsgiver normalt være tilstrækkelig dokumentation. Heri bør indgå oplysninger om fraværets omfang og den som følge deraf mistede lønindtægt. Lønmodtageren skal derudover kunne sandsynliggøre, at fraværet er knyttet op på en konkret mødeaktivitet og evt. befordring frem og tilbage.

For selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i selskabsform, og for enkeltmandsvirksomheder vil det lidte tab ofte ikke umiddelbart give sig udtryk i reduceret indtjening, men tabet vil i stedet manifestere sig som et formuetab i selskabet eller virksomheden. Dette har principielt ingen betydning for retten til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Et dokumenteret formuetab i selskabet eller virksomheden, der skyldes fravær som følge af en konkret mødeaktivitet, berettiger således også kommunalbestyrelsesmedlemmet til erstatning.

Kommunalbestyrelsen vil normalt kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændige erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt. Det må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel. Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres.

Ministeriet har bl.a. udtalt, at der næppe kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er selvstændige erhvervsdrivende, om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 12. april 2007, j.nr. 2021-6588, resumédata-basen 07.5.2).

Ministeriet har udtalt, at kommunalbestyrelsens kompetence til at beslutte, hvorvidt dokumentationskravet i det enkelte tilfælde må anses for opfyldt, har en sådan karakter, der hører under den daglige administration af vederlagsreglerne, at kompetencen kan delegeres til forvaltningen. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 3. oktober 2013, resumédata-basen 13.5.9).

2.1.3.3. Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker som udgangspunkt til kommunalbestyrelsesmedlemmet selv.

Ministeriet har imidlertid tidligere tilkendegivet, at ministeriet kan anerkende, at kommunalbestyrelsen vedtager en ordning, hvorefter udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste på visse betingelser sker til et kommunalbestyrelsesmedlems arbejdsgiver, hvis arbejdsgiveren undlader at reducere medlemmets løn. (Skr. 28. februar 2000, j.nr. 1998/1304/060-2, resumédata-basen 00.5.2).

Et kommunalbestyrelsesmedlem har dog ikke krav på, at udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker til arbejdsgiveren, selvom denne er indforstået hermed. Den enkelte kommunalbestyrelse afgør selv, om man ønsker at medvirke til en sådan ordning. Gennemførelse af ordningen forudsætter endvidere, at der indgås en aftale med den enkelte arbejdsgiver, hvorved vedkommende accepterer ordningen, herunder at udbetale den fulde løn til den ansatte uanset dennes fravær og at opfylde de øvrige krav, som stilles til arbejdsgiveren.

Det er en betingelse for, at udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan ske til arbejdsgiveren, at kommunen forud for udbetalingen modtager en erklæring fra arbejdsgiveren om medlemmets fravær i arbejdstiden som følge af varetagelse af kommunalbestyrelsesarbejde – med angivelse af dato for fraværet, antallet af mistede arbejdstimer de enkelte dage, medlemmets timesats samt størrelsen af det indtægtstab, den ansatte ville have lidt i den pågældende måned, hvis arbejdsgiveren havde trukket vedkommende i løn i fraværperioden. Denne erklæring skal sammenholdes med opgørelsen fra medlemmet over deltagelse i møder m.v., herunder med angivelse af karakteren af de enkelte aktiviteter. En generel aftale mellem kommunalbestyrelsesmedlemmet og arbejdsgiveren om en fast nedsættelse af arbejdstiden uden samtidig reduktion i medlemmets løn kan ikke danne grundlag for udbetalingen af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til arbejdsgiveren.

Det er endvidere en betingelse, at der på baggrund af lønseddel eller lønspecifikation kan sondres mellem løn for de timer, hvor den pågældende faktisk har været beskæftiget for arbejdsgiveren, og det, der udbetales som følge af, at arbejdsgiveren modtager erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste fra kommunen.

Kommunalbestyrelsesmedlemmet har ikke krav på løn, der overstiger den maksimale erstatning. I tilfælde, hvor kommunen selv er arbejdsgiver, skal der således foretages fradrag i kommunalbestyrelsesmedlemmets løn som kommunalt ansat for værdien af arbejdsfrihed, der overstiger det maksimale

erstatningsbeløb. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmet er privat ansat, vil et eventuelt fradrag i medlemmets løn bero på aftalen mellem den pågældende og dennes arbejdsgiver.

Der kan ikke i forhold til statstjenestemænd, tjenestemænd i folkekirken eller andre ansatte i staten og folkekirken samt ansatte ved tilskudsinstitutioner m.v., for hvilke en minister fastsætter eller godkender løn- og ansættelsesvilkår, ske udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til arbejdsgiveren. Det skyldes, at disse grupper af ansatte alene mod lønafkorting kan ydes tjenestefrihed til varetagelse af lønnede kommunale hverv, jf. Finansministeriets bekendtgørelse om tjenestefrihed og lønafkorting for tjenestemænd, der varetager ombud o.lign. (bekendtgørelse nr. 536 af 25. november 1985 som ændret ved bekendtgørelse nr. 263 af 27. april 1987 og bekendtgørelse nr. 859 af 2. november 1993) og Finansministeriets cirkulære nr. 128 af 25. november 1985 om tjenestefrihed og lønafkorting for ansatte i staten m.v., der varetager ombud o.lign.

2.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i kommunalbestyrelsen (bekendtgørelsens § 6)

Reglerne om vederlag til stedfortrædere i kommunalbestyrelsen findes i vederlagsbekendtgørelsens § 6.

Midlertidig indkaldelse for en periode

Vederlag, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse til stedfortrædere ydes efter de samme regler som for medlemmerne af kommunalbestyrelsen og ydes forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende midlertidigt er medlem af kommunalbestyrelsen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt. Dette gælder, hvor indkaldelse af stedfortræder sker efter § 15, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, når et medlem er forhindret i en forventet periode på mindst 1 måned. Dette gælder også, hvor indkaldelse af stedfortræder sker for en kortere periode efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned, jf. dog nedenfor om deltagelse i enkelte møder.

Indkaldelse til deltagelse i enkelte møder

Indkaldes stedfortræderen til deltagelse i enkelte møder på grund af medlemmets inhabilitet eller helbredstilstand m.v., jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, ydes i medfør af § 16, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse og vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt., ud over godtgørelse diæter efter bekendtgørelsens § 4 og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter bekendtgørelsens § 5. Tilsvarende gælder stedfortrædere, der indkaldes til deltagelse i enkelte møder efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræderen indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned. Adgangen til godtgørelse af udgifter gælder tillige for stedfortrædere, der er indkaldt til deltagelse i enkelte møder.

Adgangen til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til stedfortrædere, der er indkaldt til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, gælder i sagens natur alene for kommuner, der i styrelsesvedtægten træffer – eller har truffet – bestemmelse om, at stedfortræder indkaldes i tilfælde af et medlems forfald, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned. Adgangen til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste gælder endvidere alene, hvis stedfortræderen indkaldes til enkelte møder. Hvis

stedfortræderen indkaldes for en vis periode, skal der i stedet ske forholdsmæssig vederlæggelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Hvorvidt en stedfortræder må anses for at være indkaldt til ”enkelte møder” efter vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt., eller for en vis periode efter vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt., vil afhænge af de konkrete omstændigheder, herunder navnlig af varigheden af medlemmets forventede fravær, og af, om det fraværende medlems hverv i fraværperioden omfatter andet end et enkelt kommunalbestyrelsesmøde. Økonomi- og Indenrigsministeriet har udtalt, at indkaldelse af en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse ikke blot indebærer, at stedfortræderen udfylder det fraværende medlems plads under kommunalbestyrelsens møder (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 4. september 2014, j.nr. 2014-17894, resumédata-basen 14.1.1). Stedfortræderen varetager som udgangspunkt vedkommende medlems hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, så længe hindringen varer, men indtræder derimod ikke automatisk i det fraværende medlems udvalgspladser og andre særlige hverv, hvortil medlemmet er udpeget af kommunalbestyrelsen eller efter indstilling fra denne. I tilfælde, hvor en stedfortræder inden for den samme fraværperiode indkaldes til flere møder i kommunalbestyrelsen, vil der således ikke være tale om indkaldelse til ”enkelte møder”, jf. § 16, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse, men derimod om indkaldelse for en vis periode, idet stedfortræderen er indkaldt i perioden fra det første kommunalbestyrelsesmøde, hvor vedkommendes indtræden i kommunalbestyrelsen godkendes, og indtil medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen. Dette gælder uanset, hvor kort tid der er imellem de to kommunalbestyrelsesmøder. Der vil imidlertid ikke ved afgørelsen af, om medlemmet er indkaldt til ”enkelte møder”, alene kunne lægges vægt på, om stedfortræderen alene er indkaldt til ét møde i kommunalbestyrelsen i den pågældende fraværperiode. Også i tilfælde, hvor kommunalbestyrelseshvervet for det medlem, som stedfortræderen er indkaldt for, efter stedfortræderens deltagelse i et kommunalbestyrelsesmøde omfatter andet end kommunalbestyrelsesmøder, herunder f.eks. deltagelse i besigtigelser, temamøder, borgermøder, repræsentativt arbejde o. lign., vil der være tale om indkaldelse for en vis periode.

Fast indtrædelse af en stedfortræder

Indtræder en stedfortræder fast i kommunalbestyrelsen i medfør af § 91 i lov om kommunale og regionale valg, ydes vederlag forholdsmæssigt fra den dag, den pågældende indtræder i kommunalbestyrelsen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Når en stedfortræder indtræder permanent i kommunalbestyrelsen, skal stedfortræderen i forbindelse med eller umiddelbart efter sin indtræden tage stilling til, om vedkommende ønsker at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Vederlæggelsen er pligtmæssig

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale vederlag og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til stedfortrædere i overensstemmelse med reglerne som anført ovenfor, og en stedfortræder er forpligtet til at modtage vederlaget.

2.3. Kommunalbestyrelsens konstituerende møde (lovens § 16, stk. 3)

For et medlems deltagelse i kommunalbestyrelsens konstituerende møde ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Det gælder også den, der på mødet vælges til borgmester, samt den eventuelt deltagende borgmester for indeværende valgperiode. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ydes også til medlemmer, der (endnu) ikke har valgt eller agter at vælge denne ordning – under forudsætning af, at de pågældende har lidt et tab,

jf. afsnit 2.1.3.2. Det vil være naturligt, at kommunen i forbindelse med indkaldelsen eller på anden måde gør de nyvalgte medlemmer opmærksom på denne mulighed.

Ydelsen af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker ifølge § 16, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse i øvrigt efter de regler, der efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse gælder for ydelse af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til personer, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen. Der henvises til afsnit 3.1.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udbetale diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

De nævnte medlemmer har også krav på, eller kan af kommunalbestyrelsen, tillægges ret til godtgørelse efter § 8 a, 2. pkt., og § 16, stk. 10 og 11, i lov om kommunernes styrelse. Se dog for borgmesterens vedkommende vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5, hvorefter borgmesteren ikke må modtage anden økonomisk ydelse fra kommunens kasse med undtagelse af de godtgørelser, der er fastsat i § 16, stk. 10, litra a og b, og stk. 11, i lov om kommunernes styrelse samt § 8 a, 2. pkt. i lov om kommunernes styrelse. Se herom kapitel 4.

2.4. Vederlæggelse af udvalgsmedlemmer (bekendtgørelsens §§ 7-11 og 14 og 15)

Reglerne om vederlæggelse for varetagelse af udvalgshverv er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens §§ 7-11. Der er i vederlagsbekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler vedrørende kommuner med magistratsstyre, og der er i vederlagsbekendtgørelsens §§ 17 og 18 fastsat særlige regler for kommuner med delt administrativ ledelse.

I det omfang der ikke er fastsat særlige regler for kommuner med magistratsstyre eller kommuner med delt administrativ ledelse, gælder de almindelige regler i bekendtgørelsen.

Et kommunalbestyrelsesmedlem er forpligtet til at modtage det udvalgsvederlag, kommunalbestyrelsen har besluttet, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

2.4.1. Vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 7, stk. 1, 4, 6 og 7)

Reglerne om vederlæggelse af medlemmer af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg og børn og unge-udvalget er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, 4, 6 og 7. Der er i vederlagsbekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler for vederlag til udvalgsmedlemmer i kommuner med magistratsstyre, og der er i vederlagsbekendtgørelsens § 17 fastsat særlige regler for vederlag til udvalgsmedlemmer i kommuner med delt administrativ ledelse.

Hvilke udvalg kan man vederlægge medlemskab af? (bekendtgørelsens § 7, stk. 1)

Kommunalbestyrelsen kan i udvalgsstyrede kommuner efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, beslutte at yde udvalgsvederlag til medlemmer af kommunalbestyrelsen for medlemskab af økonomiudvalget, stående udvalg og særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse. Der er ikke hjemmel til at vederlægge medlemskab af eventuelle underudvalg nedsat af udvalg nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Der er ikke længere hjemmel til efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, at vederlægge de medlemmer, der er valgt af kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget efter § 19 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). Det skyldes, at de to medlemmer, der er valgt af kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget, enten vælges som formand eller næstformand for børn og unge-udvalget, og at denne vederlæggelse er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, om formands- og næstformandsvederlag. Om vederlæggelsen af formænd og næstformænd for børn og unge-udvalget se afsnit 2.4.3.

Det er en forudsætning for kommunalbestyrelsens adgang til efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, at yde udvalgsvederlag til medlemmerne af særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at der er tale om et særligt udvalg, dvs. et udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg, jf. § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Sådanne udvalg kan alene nedsættes af kommunalbestyrelsen, jf. § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Et underudvalg, der nedsættes af økonomiudvalget eller et stående udvalg, er ikke et særligt udvalg omfattet af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, og medlemmer af et sådant udvalg kan derfor ikke modtage vederlag.

Der er ikke hjemmel til at vederlægge ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er medlem af særlige udvalg, med et udvalgsvederlag. Om vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer se kapitel 3.

Kommunalbestyrelsen har i udvalgsstyrede kommuner ikke hjemmel til at beslutte at yde udvalgsvederlag til andre særlige udvalg end de udvalg, der er defineret i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, samt §§ 14 og 17.

Samlet pulje for udvalgsvederlæggelse (bekendtgørelsens § 7, stk. 4)

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 4, fastsat en samlet pulje for vederlæggelse af de udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 -3. Vederlæggelsen af medlemmer af særlige udvalg skal således ske inden for de gældende økonomiske rammer for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Summen af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende til vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, udgør en fast procentsats af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen, afhængigt af kommunens indbyggertal, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 4. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen allerede i fuldt omfang har disponeret over puljen, vil ekstraudgifter til vederlæggelse af stedfortrædere for udvalgsmedlemmer, jf. vederlagsbekendtgørelsens §§ 8 og 9, dog kunne afholdes uden for puljen.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. §

37, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, opretholdes de ovenfor anførte puljer indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 37, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af udvalgsvederlag (bekendtgørelsens § 7, stk. 6 og 7)

Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af udvalgsvederlag mellem de enkelte udvalg skal efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 6, træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse. Beslutning kan endvidere træffes på det konstituerende møde, hvis der er enighed herom. Fordelingen kan efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 6, i øvrigt ændres i løbet af regnskabsåret, hvis kommunalbestyrelsen foretager ændringer i udvalgsstrukturen.

En nyvalgt kommunalbestyrelse vil – indtil en ny beslutning om udvalgsvederlag eventuelt træffes i løbet af første kvartal af funktionsperioden – kunne yde udvalgsvederlag i henhold til den hidtidige kommunalbestyrelsesbeslutning herom. Hvis en nyvalgt kommunalbestyrelse træffer beslutning om fordeling af udvalgsvederlag i januar måned, vil udvalgsvederlag for januar måned således blive ydet i henhold til den tidligere kommunalbestyrelsesbeslutning herom, mens den nyvalgte kommunalbestyrelses beslutning får virkning fra 1. februar.

Det beløb, som kommunalbestyrelsen efter de ovennævnte regler har fordelt til et udvalg, fordeles efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 7, ligeligt mellem de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er medlemmer af det pågældende udvalg. Ved fordelingen ses bort fra udvalgets formand og næstformand, hvis disse modtager vederlag for formands- henholdsvis næstformandshvervet, jf. herom afsnit 2.4.3. Tilsvarende ses ved fordelingen bort fra en borgmester, der måtte være medlem af udvalget, jf. kapitel 5.

Derimod kan der til medlemmer af forskellige udvalg ydes forskellige vederlag. Herved kan tages højde for en forskellig opgavefordeling udvalgene imellem.

Om muligheden for at yde diæter m.v. til de medlemmer af særlige udvalg, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, henvises til kapitel 3.

2.4.2. Vederlæggelse af stedfortrædere i udvalg (bekendtgørelsens §§ 8 og 9)

Reglerne om vederlæggelse af stedfortrædere i et udvalg findes i vederlagsbekendtgørelsens § 8. I vederlagsbekendtgørelsens § 9 er der dog fastsat særlige regler om vederlæggelse af stedfortrædere i børn og unge-udvalget.

2.4.2.1. Stedfortrædere i udvalg bortset fra børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 8)

Forholdsmæssigt vederlag (bekendtgørelsens § 8, 1. pkt.)

Til et kommunalbestyrelsesmedlem, der midlertidigt indtræder i et udvalg, jf. § 28, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse ydes det fastsatte udvalgsvederlag forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende er medlem af udvalget, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 8, 1. pkt. Dette gælder, hvor indkaldelse af stedfortræder sker efter § 28, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse under henvisning til, at udvalgsmedlemmet har forfald i mindst 1 måned.

Dette gælder også, hvor indkaldelse af stedfortræder sker for en kortere periode efter § 28, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om det ordinære medlems forfald har en forventet varighed på mindre end 1 måned, herunder ved indkaldelse til enkelte møder.

Ministeriet har ikke fastsat regler om, hvordan et forholdsmæssigt udvalgsvederlag skal beregnes, herunder ved deltagelse i enkelte møder. Ministeriet har udtalt, at hvis stedfortræderen indkaldes til det enkelte møde nogle dage i forvejen, vil der næppe være noget til hinder for at anse stedfortræderen for at være medlem af udvalget fra dette tidspunkt, således at der ydes forholdsmæssigt vederlag for en længere periode end én dag. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 8. juli 2013, j.nr. 2013-07613, resumédata-basen 13.1.3).

Det er dog afgørende for vederlæggelsen, fra hvilket tidspunkt det egentlige medlem reelt er forhindret i at deltage, og det er først fra dette tidspunkt, at der kan ske vederlæggelse af stedfortrædere, uanset at indkaldelsen eventuelt er sket lang tid før.

Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en minimumsgrænse for det forholdsmæssige vederlag (bekendtgørelsens § 8, 2. pkt.)

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 8, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen imidlertid træffe beslutning om, at vederlæggelsen pr. dag for deltagelse i enkelte møder i udvalg i medfør af § 28, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke kan udgøre mindre end diætsatsen pr. dag, der for det pågældende år gælder for hverv, der ikke beslaglægger mere end 4 timer, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, 1. og 2. pkt. Diætsatsen pr. dag for hverv, der ikke beslaglægger mere end 4 timer, udgør 440 kr. i 2022-niveau. Diætsatsen pr. dag for hverv, der ikke beslaglægger mere end 4 timer, forhøjes hvert år den 1. januar med 5 kr., første gang den 1. januar 2023.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen så at sige kan vedtage en "bagatelgrænse" for det forholdsmæssige vederlag. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan beslutning i medfør af vederlagsbekendtgørelsens § 8, 2. pkt., indebærer det, at hvis det beregnede forholdsmæssige vederlag til en stedfortræder i udvalget i det konkrete tilfælde udgør mindre end diætsatsen pr. mødedag, udbetales i stedet diætsatsen. Hvis det forholdsmæssige vederlag i det konkrete tilfælde derimod udgør mere end diætsatsen pr. mødedag, udbetales det beregnede forholdsmæssige vederlag. Kommunalbestyrelsen kan ikke beslutte at yde et andet fast minimum pr. mødedag end diætsatsen.

Hvorvidt en stedfortræder må anses for at være indkaldt for en vis periode efter vederlagsbekendtgørelsens § 8, 1. pkt., eller til "enkelte møder" efter vederlagsbekendtgørelsens § 8, 2. pkt., vil afhænge af de konkrete omstændigheder, herunder navnlig af varigheden af udvalgsmedlemmets forventede fravær, og af, om det fraværende medlems udvalgshverv i fraværperioden omfatter andet end et enkelt udvalgsmøde. I tilfælde, hvor en stedfortræder inden for den samme fraværperiode indkaldes til flere udvalgsmøder i det samme udvalg, vil der således ikke være tale om indkaldelse til "enkelte møder", jf. vederlagsbekendtgørelsens § 8, 2. pkt., men derimod om indkaldelse for en vis periode. Det betyder, at selv om det forholdsmæssige vederlag for den pågældende periode, hvor der f.eks. har været indkaldt til to udvalgsmøder, i det konkrete tilfælde måtte udgøre et mindre beløb end to gange diætsatsen, udbetales det forholdsmæssige vederlag.

Der kan ikke ydes forholdsmæssigt vederlag til en stedfortræder, der indkaldes til at deltage i et udvalgs behandling af en sag, i forhold til hvilken det ordinære medlem må forventes at blive erklæret inhabilt, jf. § 28, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Stedfortræderen vil i sådanne tilfælde have ret til udgiftsgodtgørelse, jf. herom kapitel 4, samt til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis denne vederlagsform generelt er valgt, jf. herom afsnit 2.1.3.1.

2.4.2.2. Stedfortrædere i børn og unge-udvalget (bekendtgørelsens § 9)

Stedfortrædere for medlemmer af børn og unge-udvalget, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer

Efter § 19, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022) består børn og unge-udvalget blandt andet af to medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

Efter § 19, stk. 1 og 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område vælges og udpeges der for hvert medlem af børn og unge-udvalget en stedfortræder, der indkaldes til at møde, når medlemmet er forhindret i at deltage. Efter § 20, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, vælger børn og unge-udvalget selv sin formand og næstformand blandt de kommunalt udpegede medlemmer. De anførte regler indebærer, at stedfortræderen for hvert af de to medlemmer af kommunalbestyrelsen, der sidder i udvalget, enten indtræder i stedet for formanden eller næstformanden for børn og unge-udvalget afhængigt af, om vedkommende er stedfortræder for formanden henholdsvis næstformanden. Efter vederlagsbekendtgørelsens § 10 er det videre en forudsætning for, at et udvalgs-medlem, herunder en næstformand, kan modtage funktionsvederlag som formand, at den pågældende er konstitueret som formand i en periode på mindst 2 uger.

Vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer, der indkaldes som stedfortrædere til at møde i børn og unge-udvalget, jf. § 19, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er særskilt reguleret i vederlagsbekendtgørelsens § 9. Til disse stedfortrædere ydes det fastsatte udvalgsvederlag forholdsmæssigt for den periode, hvor den pågældende er medlem af udvalget, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 9, 1. pkt. Dette gælder uanset den forventede varighed af det ordinære medlems forfald.

Forholdsmæssigt på grundlag af næstformandens vederlag, medmindre stedfortræderen konstitueres som formand (§ 9, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2)

Som vederlagsbekendtgørelsens § 9 nu er affattet, ydes det fastsatte udvalgsvederlag forholdsmæssigt på grundlag af næstformandens vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt. Det fastsatte udvalgsvederlag ydes dog forholdsmæssigt på grundlag af formandens vederlag, såfremt stedfortræderen konstitueres som formand for børn og unge-udvalget, og såfremt konstitueringen som formand sker for en periode på mindst 2 uger. I så fald regnes vederlaget som konstitueret formand fra det tidspunkt, hvor medlemmet konstitueres som formand. Funktionsvederlaget kan højst ydes i en uafbrudt periode på 9 måneder. Se vederlagsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, og § 10, stk. 1.

Det anførte betyder, at selv hvis stedfortræderen indtræder som følge af formandens forfald, vil stedfortræderen, indtil børn og unge-udvalget har konstitueret sig, skulle modtage et forholdsmæssigt vederlag beregnet på grundlag af næstformandens vederlag. Dette skyldes, at næstformanden i den situation varetager formandens funktioner, indtil udvalget har konstitueret sig.

Bekendtgørelsens regler er en ændring på baggrund af ministeriets udtalelse efter den tidligere bekendtgørelse om vederlæggelsen af en stedfortræder i børn og unge-udvalget. (Skr. af 6. maj 2021, j.nr. 2019-5059, resumédata-basen 21.5.5.)

Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en minimumsgrænse for det forholdsmæssige vederlag (bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt.)

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen, som bestemmelsen nu er affattet, beslutte, at det forholdsmæssige vederlag efter § 9, stk. 1, 1. pkt., pr. mødedag, uanset eller afhængig af mødets længde, ikke kan udgøre mindre end diætsatsen i vederlagsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, 1. og 2. pkt. eller 3. pkt.

Diætsatsen pr. dag efter vederlagsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, 1. pkt. for hverv, der ikke beslaglægger mere end 4 timer, udgør 440 kr. i 2022-niveau. Diætsatsen pr. dag for sådanne hverv forhøjes efter vederlagsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, 2. pkt., hvert år den 1. januar med 5 kr., første gang den 1. januar 2023. Diætsatsen pr. dag efter vederlagsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, 3. pkt., for hverv, der beslaglægger mere end 4 timer, udgør det dobbelte af den for det pågældende år gældende diætsats, dvs. 880 kr. pr. dag i 2022-niveau. Diætsatsen pr. dag for sådanne hverv forhøjes hvert år den 1. januar med 10 kr., første gang den 1. januar 2023.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte følgende:

- 1) At vederlæggelsen som minimum – uanset mødets længde – udgør diætsatsen for hverv, der beslaglægger mere end 4 timer.
- 2) At vederlæggelsen som minimum udgør diætsatsen for hverv, der højst beslaglægger 4 timer.
- 3) At vederlæggelsen, afhængig af, om mødets varighed er mere end eller højst 4 timer, som minimum udgør diætsatsen for et møde af den pågældende varighed.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen så at sige kan vedtage en ”bagatelgrænse” for det forholdsmæssige vederlag. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan beslutning i medfør af vederlagsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt., indebærer det, at hvis det beregnede forholdsmæssige vederlag til en stedfortræder i børn og unge-udvalget i det konkrete tilfælde udgør mindre end den diætsats pr. mødedag, som kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med bestemmelsen har besluttet, udbetales i stedet diætsatsen. Hvis det forholdsmæssige vederlag i det konkrete tilfælde derimod udgør mere end diætsatsen pr. mødedag, som kommunalbestyrelsen har besluttet, udbetales det beregnede forholdsmæssige vederlag. Kommunalbestyrelsen kan ikke beslutte at yde et andet fast minimum pr. mødedag end de diætsatser, der er anført i bestemmelsen.

2.4.3. Vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd (bekendtgørelsens §§ 7, stk. 2-7)

Reglerne om vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2-7. Der er i vederlagsbekendtgørelsens §§ 14 og 15 fastsat særlige regler om vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommuner med magistratsstyre, og der er i vederlagsbekendtgørelsens § 17 fastsat særlige regler om vederlæggelse af udvalgsnæstformænd i kommuner med delt administrativ ledelse. Udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse vederlægges efter regelsættet for borgmestre, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18.

Beslutning i styrelsesvedtægten eller beslutning forud for hvert regnskabsår? (bekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3)

Visse udvalgsformandsvederlag og udvalgsnæstformandsvederlag skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning om i styrelsesvedtægten, jf. pkt. A. Andre udvalgsformandsvederlag og udvalgsnæstformandsvederlag skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning om forud for hvert regnskabsår, jf. pkt. B.

A) Beslutning i styrelsesvedtægten (bekendtgørelsens § 7, stk. 2):

Kommunalbestyrelsen kan i udvalgsstyrede kommuner efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, i styrelsesvedtægten fastsætte bestemmelse om, at der ydes vederlag til formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget, næstformanden for børn og unge-udvalget og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven. Formandsvederlag kan også ydes til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, i den udstrækning et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem er valgt til formand for et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven.

Som vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, nu er affattet, skal størrelsen af vederlaget til såvel formanden som næstformanden for børn og unge-udvalget fremover altid fastsættes i styrelsesvedtægten, hvis kommunen fortsat ønsker at benytte sig af denne mulighed for vederlæggelse. Dette gælder nu for alle kommuner, også for næstformænd uden for Københavns Kommune. Dette gælder også, selvom der for næstformandshvervet ydes det samme vederlag, som hidtil er ydet i medfør af de tidligere regler om udvalgsvederlag. Se afsnit 7.1. om overgangsbestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 5.

Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af formands- og næstformandsvederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal ske i styrelsesvedtægten. Tilsvarende regler gælder i magistratskommuner for vederlag til formænd for faste udvalg og for vederlag til næstformænd for faste udvalg, til formanden og næstformanden for børn og unge-udvalget samt til formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 14, stk. 2. Tilsvarende krav gælder i kommuner med delt administrativ ledelse for vederlag til næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, til formanden og næstformanden for børn og unge-udvalget og til formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

B) Beslutning forud for hvert regnskabsår (bekendtgørelsens § 7, stk. 3):

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen endvidere beslutte at yde vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd for særlige udvalg, som kommunalbestyrelsen har nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, eller næstformænd for særlige udvalg, som kommunalbestyrelsen har nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen kan efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, beslutte at yde vederlag til både kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd for særlige udvalg, der er nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, og næstformænd for særlige udvalg, der er nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen kan herunder beslutte at yde vederlag til både formanden og næstformanden for samme særlige udvalg.

Der kan ikke efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, ydes vederlag til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd eller næstformænd for sådanne udvalg.

Der er ikke et krav om, at kommunalbestyrelsens beslutning om at yde formands- og næstformandsvederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, sker i styrelsesvedtægten. Vederlag til formænd og næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse skal ikke fastsættes i styrelsesvedtægten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tilsvarende regler gælder for formænd og næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse i magistratskommuner, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 14, stk. 3, og i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 17, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens beslutning om at yde formands- og næstformandsvederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, skal træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 6. Beslutning kan endvidere træffes på det konstituerende møde, hvis der er enighed herom. Fordelingen kan efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 6, i øvrigt ændres i løbet af regnskabsåret, hvis kommunalbestyrelsen foretager ændringer i udvalgsstrukturen.

Særlig vederlæggelse af udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd er en mulighed, som kommunalbestyrelsen selv kan beslutte, om kommunalbestyrelsen vil udnytte. Der er adgang til at vederlægge formændene og næstformændene for de forskellige udvalg forskelligt, og der er adgang til at vederlægge formanden for et udvalg forskelligt fra næstformanden.

Der er ikke hjemmel til at vederlægge formænd eller næstformænd for eventuelle underudvalg.

Samlet pulje for udvalgsvederlæggelse (bekendtgørelsens § 7, stk. 4)

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 4, fastsat en samlet pulje for vederlæggelse af de udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 -3. Vederlæggelsen af de nævnte formænd eller næstformænd skal således ske inden for de gældende økonomiske rammer for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Summen af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende til vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, udgør en fast procentsats af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen, afhængigt af kommunens indbyggertal, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 4. Ekstraudgifter til vederlæggelse af stedfortrædere for udvalgsmedlemmer, jf. vederlagsbekendtgørelsens §§ 8 og 9, kan dog om fornødent afholdes uden for puljen.

Den samlede pulje i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 4, indebærer, at den bestemmelse, der efter samme bekendtgørelses § 7, stk. 2, fastsættes i styrelsesvedtægten om at yde vederlag til formænd og næstformænd for stående udvalg, formænd og næstformænd for børn og unge-udvalg og udvalg og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter folkeoplysningslovens § 35, stk. 2, skal indeholde en angivelse af formandsvederlaget og næstformandsvederlaget fastsat som en procentdel af vederlaget til formanden for kommunalbestyrelsen.

Maksimum for det enkelte formands- og næstformandsvederlag (bekendtgørelsens § 7, stk. 5)

Der er endvidere i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 5, fastsat en maksimumssats for vederlæggelsen af det enkelte formands- og næstformandshverv. Maksimumssatsen er 40 pct. af vederlaget til borgmesteren i den pågældende kommune. Denne maksimumssats gælder samtidig med, at vederlæggelsen af de enkelte formænd eller næstformænd skal ske inden for den samlede pulje for vederlæggelse af udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd i kommunen.

Maksimumssatsen efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 5, gælder for ethvert af de formands- og næstformandshverv, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3, dvs. såvel de formands- og næstformandshverv, hvis vederlæggelse kommunalbestyrelsen har fastsat i styrelsesvedtægten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, som de formands- og næstformandshverv, hvis vederlæggelse er besluttet af kommunalbestyrelsen, uden at dette står i styrelsesvedtægten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3 (udvalg efter § 17, stk. 4 og 5 i lov om kommunernes styrelse).

Det maksimale vederlag for et formands- eller næstformandshverv i et stående udvalg og et næstformandshverv i økonomiudvalget er 40 pct. af vederlaget til borgmesteren i den pågældende kommune, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 5. Tilsvarende maksimum gælder for formænd for særlige udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse og for næstformænd for udvalg nedsat efter § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse.

De tidligere gældende særlige maksimumssatser for formanden for børn og unge-udvalget, næstformanden for børn og unge-udvalget i Københavns Kommune og for formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, er ophævet. Fremover er det maksimale vederlag for disse formands- og næstformandshverv ligeledes 40 pct. af vederlaget til borgmesteren i den pågældende kommune, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 5. Dette gælder også for næstformanden for børn og unge-udvalgene i og uden for Københavns Kommune. Såfremt kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, til mere end ét udvalg, gælder maksimumssatsen for ethvert af formandsposterne.

Der er ikke efter loven og bekendtgørelsen noget til hinder for, at det samme kommunalbestyrelsesmedlem kan varetage – og blive vederlagt for – flere udvalgsformands- og udvalgsnæstformandsposter.

Hvis en kommunalbestyrelse, der udnytter den fulde sum af de årlige vederlag, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at anvende, ønsker at yde vederlag til eksempelvis en ny udvalgsnæstformand, må kommunalbestyrelsen omfordele midler fra andre udvalgsformænd, udvalgsnæstformænd eller fra udvalgsmedlemmerne. Hvis kommunalbestyrelsen ønsker, at det er midlerne fra de menige udvalgsmedlemmer, der skal omfordeles til næstformanden, indebærer vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 8, at en sådan beslutning først kan træffes med virkning for det kommende regnskabsår eller i forbindelse med, at der foretages ændringer i udvalgsstrukturen.

Konsekvenser af vederlæggelse af udvalgsformænd og -næstformænd

Udvalgsformands- og udvalgsnæstformandsvederlaget erstatter vederlaget som medlem af udvalget, men erstatter ikke de vederlag, som er knyttet til medlemskabet af kommunalbestyrelsen (fast vederlag, tillægsvederlag og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste).

En vederlagt udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der har valgt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan dog ikke modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der udføres i dennes egenskab af udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, jf. § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse. Eksempelvis anses en formands og en næstformands deltagelse i møder m.v., der vedrører forhold, som falder inden for udvalgets område, for at være forbundet med den pågældendes hverv som udvalgsformand hhv. næstformand. Der kan således ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne møder. Formanden og næstformanden vil endvidere ikke kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i kurser, der vedrører udvalgets forretningsområde.

Se om afgrænsningen af, om hvervet varetages af den pågældende i egenskab af udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, afsnit 2.1.3.1.

2.4.4. Funktionsvederlag som fungerende udvalgsformand (bekendtgørelsens § 10)

Reglerne om funktionsvederlag til en fungerende udvalgsformand findes i vederlagsbekendtgørelsens § 10.

Et udvalgsmedlem, herunder en næstformand, der på grund af formandens fravær er konstitueret som formand for et udvalg i en periode på mindst to uger, modtager i funktionsperioden vederlag svarende til formandens vederlag forholdsmæssigt for den pågældende periode, jf. § 10, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen. Funktionsvederlaget erstatter i funktionsperioden det vederlag, som udvalgsmedlemmet eller næstformanden ellers måtte være tillagt for det pågældende hverv efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 1-3.

Det er præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, at funktionsvederlaget – i de tilfælde, hvor et medlem konstitueres som formand i en periode på mindst to uger – regnes fra det tidspunkt, hvor medlemmet konstitueres som formand.

Hver konstituering skal udgøre en uafbrudt periode på mindst to uger for at berettigge til funktionsvederlag. Kortere perioder kan således ikke lægges sammen.

Ministeriet har udtalt, at for at beregningen af en uge (eller to uger) skal ske ensartet og administrerbart, kan der ikke konkret tages hensyn til, på hvilket tidspunkt af dagen konstitueringen af medlemmet/næstformanden har fundet sted. Der kan således ikke skelnes mellem tilfælde, hvor konstitueringen har fundet sted f.eks. kl. 8 og kl. 21. Konstitueringen må regnes som havende virkning for hele den dag, hvor konstitueringen fandt sted. I to ugers-perioden medregnes således konstitueringsdagen som den første af de i alt 14 dage, som to uger udgør. Kravet om en to ugers funktionsperiode må derfor anses for opfyldt i situationer, hvor konstitueringen har varet fra mandag i en uge til søndag i den følgende uge (Skr. af 20. november 2014, j.nr. 2014-21180, resumé-databasen 14.5.10.).

Funktionsvederlag kan maksimalt ydes i en uafbrudt periode på 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Der er ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte en anden, herunder kortere, periode for modtagelse af funktionsvederlaget.

Om funktionsvederlag til en fungerende næstformand for kommunalbestyrelsen henvises til afsnit 2.5.

I kommuner, der har en styreform med delt administrativ ledelse, ydes vederlag for at fungere som formand for et stående udvalg efter reglerne om vederlæggelse af fungerende borgmestre, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 10, stk. 2, og § 19, stk. 3.

2.4.5. Eftervederlag til udvalgsformænd (bekendtgørelsens § 11)

Reglerne om eftervederlag til udvalgsformænd findes i vederlagsbekendtgørelsens § 11.

Hvilke udvalgsformænd har krav på eftervederlag?

I henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, ydes der eftervederlag til formænd for de udvalg, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 15, dvs. i udvalgsstyrede kommuner til formænd for stående udvalg, formanden for børn og unge-udvalget og formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven. Der ydes således ikke eftervederlag til formænd for udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, der i givet fald modtager vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Der ydes heller ikke eftervederlag til udvalgsnæstformænd.

Eftervederlagets størrelse

Eftervederlaget er fastsat således, at eftervederlaget svarer til formandens funktionstid i påbegyndte hele år gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 2. Det er dog en betingelse for at opnå eftervederlag, at formanden har haft mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Ved beregningen af eftervederlaget er det udelukkende funktionstidens varighed, der er afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår. Ved beregningen kan der således ikke stilles krav om, at funktionstiden er inden for samme valgperiode, eller at den pågældende har fungeret for det samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt.

Som eksempel kan nævnes, at en udvalgsformand, der går af den 1. februar efter at have fungeret som formand i 1 ½ år, og på fratrædelsestidspunktet vederlægges med 10.000 kr. om måneden, har krav på 20.000 kr. i eftervederlag.

Der ydes ikke eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som vederlagt formand for et andet udvalg

I vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, er det fastsat, at der ikke ydes eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som vederlagt formand for et andet udvalg, der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, eller § 15. Dette gælder uden hensyn til størrelsen af det vederlag, der oppebæres. Det indebærer, at der ikke er adgang til at udbetale eftervederlag svarende til differencen mellem to udvalgsformandsvederlag, selv om det formandshverv, der overtages, indebærer, at den pågældende ydes et væsentligt lavere udvalgsformandsvederlag end hidtil. Til eksempel kan nævnes, at en tidligere formand for en kommunes klima- og energiudvalg, der efter kommunalvalget bliver formand for kommunens socialudvalg, ikke får eftervederlag for posten som formand for kommunens klima- og ener-

giudvalg. Eftervederlag ydes heller ikke til en formand for et udvalg, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ikke længere at yde vederlag for formandshvervet. I så fald varetager udvalgsformanden fortsat sit hverv som udvalgsformand.

En udvalgsformand, der samtidig har varetaget flere vederlagte formandshverv, kan være berettiget til eftervederlag på baggrund af varetagelsen af hvert af disse hverv. Det gælder, uanset om hvervene fratrædes samtidig, eller om et eller flere hverv fortsat bestrides. En fratrådt udvalgsformand kan således være berettiget til eftervederlag, selv om udvalgsformanden fortsat bestrider en eller flere andre udvalgsformandsposter. Det skyldes, at den fratrådte udvalgsformand ikke i denne situation tiltræder som formand for et andet vederlagt udvalg, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3. I forbindelse med fratræden af det sidste hverv kan tidligere formandsperioder, der allerede én gang er indgået i grundlaget for beregningen af eftervederlag, ikke på ny indgå i beregningen, selvom det måtte kunne anføres, at funktionstiden også i det foreliggende tilfælde har været uafbrudt. Det skyldes, at en funktionsperiode kun kan indgå i beregningsgrundlaget én gang.

Begrundelsen herfor er, at eftervederlag til udvalgsformænd er indført for at sikre en udvalgsformand økonomisk ved fratræden. Eftervederlag giver en udvalgsformand en bedre mulighed for at tilrettelægge sin arbejdssituation efter de ændrede vilkår. Eftervederlag er som sådan ikke en rettighed, der løbende optjenes, men en (overgangs)ydelse, der beregnes på grundlag af vederlaget og ancienniteten som udvalgsformand på fratrædelsestidspunktet.

Der ydes ikke eftervederlag, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder i visse fuldtidsvederlagte politiske hverv

Eftervederlag ydes heller ikke, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som borgmester, dvs. som formand for kommunalbestyrelsen, som magistratsmedlem eller som formand for stående udvalg i kommuner, der har styreform med delt administrativ ledelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, 1. pkt., og § 18. Forbuddet mod eftervederlag gælder ved ethvert fuldtidsvederlagt borgmesterhverv m.v., der er omfattet af § 19. Dette gælder også, hvis den fratrådte udvalgsformand vælges til under borgmesterens m.v. fravær eller suspension at fungere som borgmester m.v. efter de bestemmelser i lov om kommunernes styrelse, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 3, 1. pkt. Tilsvarende gælder, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som medlem af Folketinget, minister eller regionsrådsformand, jf. 2. pkt.

Bestemmelsen er derimod ikke til hinder for, at der ydes eftervederlag til en fratrådt udvalgsformand i en kommune, hvis den pågældende tiltræder som formand for et udvalg under et regionsråd.

Andre situationer, hvor der ikke ydes eftervederlag

Eftervederlag ydes ikke til en formand for et udvalg, som er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 15, i det tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ikke længere at yde vederlag for formandshvervet i det pågældende udvalg, og hvor vedkommende fortsætter som formand for udvalget. (Skr. af 19. marts 2010, j.nr. 2010-1405, resumédata-basen 10.5.2.)

Eftervederlag kan også ydes til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, i den udstrækning et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem har været valgt til formand for et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven.

Vederlagsbekendtgørelsens § 11 giver ikke adgang til at yde efterindtægt til ægtefælle eller børn i tilfælde, hvor en udvalgsformand afgår ved døden.

2.5. Vederlæggelse af kommunalbestyrelsens næstformænd (bekendtgørelsens §§ 12 og 13)

Reglerne om vederlag til kommunalbestyrelsens næstformænd henholdsvis fungerende næstformænd findes i vederlagsbekendtgørelsens § 12 henholdsvis § 13.

2.5.1. Vederlæggelse af næstformænd (bekendtgørelsens § 12)

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde vederlag på indtil 10 pct. af borgmesterens vederlag til kommunalbestyrelsens næstformand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. pkt. Siden 1. februar 2013 har alle kommuner haft mulighed for at yde vederlag til både første og anden næstformand for kommunalbestyrelsen. I kommuner, hvor der er valgt både en første og en anden næstformand, og hvor kommunalbestyrelsen ud fra de lokale forhold finder, at de forpligtelser, der følger af hvervet som anden næstformand, berettiger til et fast årligt vederlag, kan kommunalbestyrelsen således træffe beslutning om et sådant vederlag. Vederlaget til første og anden næstformand kan tilsammen udgøre indtil 10 pct. af formandens vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, 3. pkt. I Københavns Kommune kan Borgerrepræsentationen dog beslutte at tillægge såvel første som anden næstformand et vederlag på indtil 15 pct. af formandens vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens beslutning om næstformandsvederlag skal træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. og 2. pkt. Beslutning om næstformandsvederlag kan endvidere træffes på det konstituerende møde.

Om vederlæggelse i de tilfælde, hvor en næstformand fungerer som borgmester, se afsnit 5.3.

Kommunalbestyrelsens næstformænd er forpligtet til at modtage det vederlag, som kommunalbestyrelsen har besluttet at yde, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

2.5.2. Vederlæggelse af fungerende næstformænd (bekendtgørelsens § 13)

Udpeges et kommunalbestyrelsesmedlem efter § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til at fungere for en næstformand for kommunalbestyrelsen, har vedkommende ret til i funktionsperioden at modtage vederlag svarende til næstformandens. Det er en betingelse, at næstformanden for kommunalbestyrelsen oppebærer vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 12. Dette er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 13.

Kommunalbestyrelsens fungerende næstformand er forpligtet til at modtage det vederlag, som kommunalbestyrelsen har besluttet at yde, jf. § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse.

Kapitel 3. Vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer (lovens § 16 a)

3.1. Diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

3.1.1. Hvilke hverv er omfattet af § 16 a?

Betingelserne for, at et hverv er omfattet af § 16 a

For at § 16 a i lov om kommunernes styrelse finder anvendelse, skal tre betingelser være opfyldt:

- 1) Der skal være tale om et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, dvs. hverken et medlem af kommunalbestyrelsen eller en stedfortræder, der er indtrådt som stedfortræder.
- 2) Der skal være tale om et hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse, dvs. der skal være tale om et kommunalt hverv, som udføres efter valg af kommunalbestyrelsen eller efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, se herom afsnit 2.1.1.1. under pkt. b eller f.
- 3) Der må ikke være tillagt den pågældende særligt honorar eller vederlag for varetagelsen af dette hverv, jf. § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Endvidere kan der i anden lovgivning være fastsat regler, der indebærer, at medlemmer af det pågældende organ vederlægges efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Eksempler på hverv, der er direkte omfattet af § 16 a

Som eksempler på hverv, der kan vederlægges direkte efter § 16 a, kan nævnes følgende:

Ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er medlemmer af et *særligt udvalg*, som kommunalbestyrelsen har nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse, er omfattet af bestemmelsen.

Hvervet som medlem af et *aktieselskabs bestyrelse* vil kun kunne betragtes som et hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen, hvis kommunalbestyrelsens indstilling af kandidater til dette hverv efter vedtægterne for aktieselskabet eller på andet grundlag er bindende for generalforsamlingen, der endeligt skal foretage sådanne valg. (Skr. af 10. december 1997, j.nr. 1997/1361-1, resumédata-basen 97.5.1.)

Medlemskab af et *integrationsråd* er et kommunalt hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse, idet medlemmerne udpeges af kommunalbestyrelsen, jf. § 42, stk. 3, 2. pkt., i integrationsloven (lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020 med senere ændringer). Dette indebærer, at medlemmer af integrationsråd, der ikke tillige er medlemmer af kommunalbestyrelsen, er direkte omfattet af § 16 a i lov om kommunernes styrelse. Se også afsnit 2.1.1.1. under pkt. b.

Eksempler på hverv, hvor der i anden lovgivning kan være fastsat regler om vederlæggelse efter § 16 a

Som et eksempel på hverv, hvor der i anden lovgivning kan være fastsat regler, der indebærer, at medlemmer af det pågældende organ vederlægges efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse, kan nævnes følgende:

Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til medlemmerne af *ældrerådet*, jf. § 31, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). Se afsnit 2.1.1.1. under pkt. b.

Handicaprådet er et eksempel på et organ, hvor der for visse af medlemmerne er fastsat regler i anden lovgivning, der indebærer, at disse medlemmer vederlægges efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse,

og hvor vederlæggelsen af de øvrige medlemmer er direkte omfattet af § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til handicaporganisationernes medlemmer af handicaprådet, jf. § 6, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1200 af 7. juni 2021 om råd på det sociale område, der er udstedt med hjemmel i bl.a. § 37 a, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). De 3-7 medlemmer af handicaprådet, der udpeges af kommunalbestyrelsen i medfør af § 37 a, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er direkte omfattet af § 16 a i lov om kommunernes styrelse, da der er tale om et hverv udført efter valg af kommunalbestyrelsen.

Huslejenævnet og Beboerklagenævnet er ikke omfattet af § 16 a i lov om kommunernes styrelse som følge af den særlige regulering i lovgivningen for disse nævn, jf. betingelse nr. 3. Se straks nedenfor.

Ikke diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til personer, der er tillagt særligt honorar eller vederlag

Der kan ikke ydes et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i henhold til lovens regler i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, hvis der er tillagt den pågældende særligt honorar eller vederlag for varetagelsen af dette hverv, jf. § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Se betingelse nr. 3 nævnt ovenfor.

Hvis kommunalbestyrelsens hjemmel til at yde diæter m.v. findes i særlovgivningen, må adgangen til at fastsætte en grænse for udbetalingerne således afhænge af en fortolkning af den pågældende hjemmelsbestemmelse.

Som eksempel kan nævnes de regler, der i medfør af folkeoplysningslovens § 40, stk. 3, er udstedt i vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, om vederlag til formænd for udvalg, der af kommunalbestyrelsen er henlagt opgaver til efter folkeoplysningslovens § 35, stk. 2. Et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der er formand for et sådant folkeoplysningsudvalg, og som modtager vederlag herfor, kan således ikke samtidig ydes diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelsen af hvervet, jf. § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Tilsvarende gælder i forhold til reglerne om vederlag til medlemmer af de af kommunalbestyrelserne nedsatte bestyrelser for kommunale undervisningsinstitutioner efter lov om specialundervisning for voksne (lovbekendtgørelse nr. 1653 af 9. august 2021). I det omfang kommunalbestyrelsen har vedtaget at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter bestemmelsen i § 6 e i lov om specialundervisning for voksne, er det udelukket at yde diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i bestyrelsens møder i medfør af lov om kommunernes styrelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er udpeget som medlemmer af bestyrelsen, jf. § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Derimod kan ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager hvervet som bestyrelsesmedlem i en institutionsbestyrelse, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i medfør af lov om kommunernes styrelse for deltagelsen i kurser, der af kommunalbestyrelsen anses at have betydning for varetagelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem. Dette gælder, selv om der ikke kan gives disse ydelser for deltagelsen i bestyrelsesmøder. Det skyldes, at der alene er

tillagt et bestyrelsesmedlem særligt vederlag for deltagelsen i bestyrelsesmøder efter reglerne i lov om specialundervisning for voksne, men ikke for deltagelsen i kurser af betydning for hvervet.

For så vidt angår Huslejenævnet og Beboerklagenævnet, kan kommunalbestyrelsen efter § 81, 3. pkt., i lov nr. 342 af 22. marts 2022 om boligforhold (der træder i kraft 1. juli 2022) henholdsvis § 99, 3. pkt., i lov om leje af almene boliger m.v. (lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019 med senere ændringer) tillægge formanden og øvrige nævnsmedlemmer vederlag for deres virksomhed. Disse hverv kan således ikke vederlægges efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

3.1.2. Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af diæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til hverv omfattet af § 16 a

Efter § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i den type kommunale hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at udbetale begge ydelser, kun den ene af ydelserne eller ingen af disse.

Kommunalbestyrelsen kan f.eks. træffe beslutning om, at der til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af et særligt udvalg, som kommunalbestyrelsen har nedsat i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, eller til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem, der varetager et andet kommunalt hverv efter valg af kommunalbestyrelsen, for deltagelsen i de nævnte møder m.v. ydes både diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I det omfang kommunalbestyrelsen har truffet en sådan beslutning, vil det samme ikke-kommunalbestyrelsesmedlem have krav på modtagelse af begge ydelser for deltagelse i det samme møde.

Kommunalbestyrelsen kan f.eks. også beslutte, at der, alene skal ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med møderne, der er omfattet af § 16, stk. 1, litra a og b, i lov om kommunernes styrelse. Der vil herefter ikke være adgang til at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis et udvalg anmoder et medlem om at udføre et hverv, jf. § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse.

Det er forudsat, at offentligt ansatte ikke kan modtage diæter eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der er et led i de pågældendes embedsgerning.

Kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe beslutninger om ydelse af diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan ikke delegeres til et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg eller til forvaltningen.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen træffe beslutninger om at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af de enkelte hverv eller generelt, f.eks. i form af et diætrelevativ. Det er i den forbindelse i praksis antaget, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste inden for en nærmere angivet grænse, f.eks. et bestemt antal møder eller en beløbsgrænse.

Kommunalbestyrelsen har dog ikke i medfør af § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse mulighed for at træffe beslutning om forskellig vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager det samme kommunale hverv. Der kan således alene differentieres i forhold til varetagelsen af forskellige kommunale hverv.

Bemærk, at ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, har krav på de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende. Se § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse og afsnit 4.3.

Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, andre udgifter, som de pågældende har afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse, jf. nærmere § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse og afsnit 4.3.

3.1.3. Diætsatsen

Diætsatsen for hverv, der beslaglægger højst 4 timer, udgør 440 kr. pr. dag i 2022-niveau. Diætsatsen pr. dag for hverv, der beslaglægger højst 4 timer, forhøjes hvert år den 1. januar med 5 kr., første gang den 1. januar 2023. I 2023 udgør diætbeløbet således 445 kr. pr. dag.

Hvis hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes der dog det dobbelte af det for det pågældende år gældende diætbeløb. Diætsatsen pr. dag for hverv, der beslaglægger mere end 4 timer, udgør således 880 kr. pr. dag i 2022-niveau og forhøjes hvert år den 1. januar med 10 kr., første gang den 1. januar 2023.

Der henvises i det hele til § 16 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse og § 4, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen.

Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for samme kommunes grænser, jf. § 16 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Ministeriet har udtalt, at en kommunalbestyrelse er overladt et vidt skøn i sin vurdering af, hvilken rejsetid der er fornøden at medregne i den tid, som hvervet beslaglægger. Ved skønsudøvelsen skal kommunalbestyrelsen iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 20. marts 2013, sagsnr. 2013-05745, resumédata-basen 13.5.1.).

I tilfælde, hvor der varetages flere diætberettigende hverv samme dag, skal mødetiderne sammenlægges ved beregningen af diætbeløbet. Der kan således ikke foretages selvstændig beregning af diæter for de enkelte kommunale hverv for sig. Et møde, der har strakt sig ud over kl. 24.00, betragtes også diætmæssigt som ét møde.

3.1.4. Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætsatsen for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. For 2022 er det maksimale erstatningsbeløb $5 \times 440 \text{ kr.} = 2.200 \text{ kr.}$ pr. dag, jf. § 5, stk. 2, sammenholdt med § 4, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen. Satsen for maksimum for erstatningsbeløbet forhøjes hvert år den 1. januar med 25 kr., første gang den 1. januar 2023.

Ydelse af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forudsætter, at der er lidt et tab. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om erstatningskravet kan anses for dokumenteret. Der henvises til afsnit 2.1.3.2.

For så vidt angår godtgørelse af udgifter til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer henvises til afsnit 4.3.

Kapitel 4. Godtgørelse af udgifter (lovens § 16, stk. 10-12)

4.1. Godtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer

4.1.1. Obligatorisk godtgørelse (lovens § 16, stk. 10)

I henhold til § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse er tre godtgørelsestyper obligatoriske i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse. Det gælder også, selv om der er tale om møder m.v. inden for kommunegrænsen.

Efter loven har et kommunalbestyrelsesmedlem ikke pligt til at modtage de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse. Et kommunalbestyrelsesmedlem har imidlertid krav på at modtage de nævnte godtgørelser, og kommunalbestyrelsen kan derfor ikke – heller ikke i enighed – træffe beslutning om en begrænsning af medlemmernes krav på godtgørelse.

4.1.1.1. Befordringsgodtgørelse (lovens § 16, stk. 10, litra a, 1. led)

Der skal være en udgift at godtgøre

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse giver kun adgang til dækning af positive udgifter til befordring. Det forhold, at der skal være tale om positive udgifter, dvs. omkostningsdækning, er efter forarbejderne til bestemmelsen imidlertid ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Adgangen til at fastsætte generelle godtgørelsessatser indebærer ikke, at sådanne satser kan anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til et medlem, der rent faktisk ikke har afholdt udgifter. Eksempelvis kan der anvendes generelle satser for befordring i bil, uanset at udgiften pr. kilometer vil variere afhængig af, hvilken bil der er tale om. Dette er dog ikke ensbetydende med, at den generelle kilometersats kan udbetales til en person, som rent faktisk ikke har haft udgifter til befordringen. Et kommunalbestyrelsesmedlem, som får stillet en bil til rådighed, hvor alle udgifter er afholdt af en anden end kommunalbestyrelsesmedlemmet, er således ikke berettiget til at få godtgjort udgifter, idet vedkommende ingen udgifter har haft. Dette gælder, uanset hvem der stiller bilen til rådighed. (Skr. af 12. januar 2005, j.nr. 2004/2221/253-1, resumé-databasen 05.5.1.)

Ministeriet har udtalt, at der ikke kan udbetales befordringsgodtgørelse efter litra a, når et kommunalbestyrelsesmedlem benytter sit firmas bil til befordring, forudsat at vedkommende ikke selv kan anses

at have haft udgifter til befordringen. Det forhold, at medlemmet bliver beskattet af ”fri firmabil”, har ikke betydning for retten til at få udbetalt befordringsgodtgørelse. Betaling af skat kan ikke anses som en positiv udgift. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 23. juni 2014, sagsnr. 2014-6188, resumédata-basen 14.5.8.)

Ministeriet har videre udtalt, at det er det pågældende regionsrådsmedlem, som skal have afholdt udgiften, såfremt der skal kunne udbetales godtgørelse. Godtgørelse kan således ikke udbetales til det pågældende regionsrådsmedlems firma. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 14. marts 2014, j.nr. 2014-13449, resumédata-basen 14.5.6.). Det samme gælder i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem.

Det er udgiften til befordring, dvs. transporten til og fra møder m.v., der dækkes efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse. Udgiften til parkering i forbindelse med deltagelse i møder m.v. er ikke omfattet af retten til befordringsgodtgørelse, men er en udgift, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at godtgøre efter § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, se afsnit 4.1.2.2.

Generelle godtgørelsessatser skal fastsættes under hensyn til de faktiske omkostninger

Reglerne om skattefri befordringsgodtgørelse er fastsat i ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1735 af 17. august 2021 med senere ændringer. Satserne fastsættes af Skatterådet i en bekendtgørelse, der udstedes for hvert kalenderår. De med virkning fra 1. januar 2022 gældende satser for skattefri befordringsgodtgørelse er således fastsat i bekendtgørelse nr. 2106 af 23. november 2021 om Skatterådets satser for 2022 vedrørende fradrag for befordring mellem hjem og arbejdsplads og udbetaling af skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig befordring. Bekendtgørelsen om Skatterådets satser bestemmer bl.a., at der skattefrit kan udbetales indtil 3,51 kr. pr. km ved kørsel til og med 20.000 km årligt. For kørsel udover 20.000 km årligt er satsen 1,98 kr. pr. km. Bekendtgørelsen om Skatterådets satser fastsætter således et maksimum for, hvor stort et beløb der kan udbetales skattefrit. Udbetales befordringsgodtgørelse med et højere beløb end Skatterådets satser, anses hele beløbet for personlig indkomst. Det gælder dog ikke, såfremt arbejdsgiveren/hvervgiveren ved den endelige opgørelse anser det beløb, der overstiger satsen, for løn i relation til A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Den skattemæssige behandling af befordringsgodtgørelsen er ikke i sig selv afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse har kommunalbestyrelsen således adgang til – under hensyn til de faktiske udgifter – at fastsætte egne generelle satser for befordringsgodtgørelse, der kan være højere end satserne for skattefri befordringsgodtgørelse. I så fald skal der ske beskatning, jf. ovenfor.

Ministeriet har udtalt, at det ikke vil være i overensstemmelse med litra a, at en kommunalbestyrelse beslutter alene at yde befordringsgodtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer efter den af Skatterådet fastsatte lave sats for kørsel ud over 20.000 km, hvis beløbet ikke svarer til de reelle udgifter.

Ministeriet har videre udtalt, at det må anses for tvivlsomt, om det vil være lovligt for et regionsråd at træffe beslutning om alene at yde den af Skatterådet fastsatte høje sats for kørsel for de første 5000 km, mens eventuel yderligere kørsel udover 5.000 km godtgøres med den af Skatterådet fastsatte lave sats. Ministeriet henviste i den forbindelse til, at Skatterådet ved deres fastsættelse af satserne for skattefri befordringsgodtgørelse tager udgangspunkt i, at de faktiske udgifter til kørsel i egen bil er højere de første

20.000 km årligt (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 23. oktober 2018, j.nr. 2018-626, resumédatabasen 18.5.1.).

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at et regionsråd kan træffe en generel beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til en bestemt type kollektiv transport – f.eks. bus eller tog – som den opnåelige befordringsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 11 (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 23. oktober 2018, j.nr. 2018-626, resumédatabasen 18.5.1.).

Hvis befordringsgodtgørelsen til en bestemt type kollektiv transport sker i form af et periodekort (buskort, togtkort eller rejsekort), vil et regionsrådsmedlem kunne benytte periodekortet til den valgte kollektive transportform som led i sit hverv, uden at medlemmet i hvert enkelt tilfælde skal forevise kvittering for den foretagne befordring. Hvis godtgørelsen til en bestemt type kollektiv transport sker i form af godtgørelse af afholdte befordringsudgifter til den valgte kollektive transportform som led i et regionsrådsmedlems varetagelse af sit hverv, vil medlemmet skulle dokumentere disse konkrete udgifter for at opnå befordringsgodtgørelse. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 23. oktober 2018, j.nr. 2018-626, resumédatabasen 18.5.1.)

Et regionsrådsmedlem, der i et sådant tilfælde helt eller delvist vælger at anvende sin egen bil til befordring som led i sit hverv, vil ikke kunne kræve at få godtgjort sine udgifter hertil, medmindre det konkret ikke er muligt for regionsrådsmedlemmet at anvende den kollektive transportform, som regionsrådet har truffet beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til. Medlemmet vil fortsat være berettiget til at få stillet et periodekort til rådighed, men vil ikke kunne kræve at få befordringsgodtgørelse svarende til, hvad en billet for at foretage transporten med den valgte kollektive transportform ville have kostet, da medlemmet ikke har haft positive udgifter til transportformen. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 23. oktober 2018, j.nr. 2018-626, resumédatabasen 18.5.1.)

Er det konkret ikke muligt for et regionsrådsmedlem at anvende den kollektive transportform, som regionsrådet har truffet beslutning om som udgangspunkt at godtgøre udgiften til, vil medlemmet dog have krav på befordringsgodtgørelse til et alternativt transportmiddel, herunder kørsel i egen bil. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den kollektive transportform ikke kører, på anden måde ikke lader sig benytte eller helbredsmæssige forhold afskærer medlemmet fra at benytte transportformen. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 23. oktober 2018, j.nr. 2018-626, resumédatabasen 18.5.1.)

Udtalelsen gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen er herudover ikke til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan træffe en generel beslutning om at yde kommunalbestyrelsesmedlemmer befordringsgodtgørelse gennem fast ydelse af et på forhånd fastsat antal fægebilletter årligt, forudsat at dette er udtryk for de faktiske omkostninger ved rejser med henblik på varetagelse af de hverv, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsesmedlemmer, der dokumenterer større udgifter til fægebilletter ved varetagelse af de hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse, har imidlertid uanset kommunalbestyrelsens beslutning krav på godtgørelse af disse yderligere udgifter, da godtgørelsen efter bestemmelsen er obligatorisk.

Særlige befordringsudgifter, der er begrundet i handicap, er ligesom udgifter til befordring i øvrigt omfattet af § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder uanset den særlige regel i § 16, stk. 10, litra b, i lov om kommunernes styrelse, der giver adgang til godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter i forbindelse med et fysisk handicap. Det vil således ikke være i overensstemmelse med § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse på forhånd at udelukke bestemte arter af befordringsudgifter, f.eks. særlige udgifter til handicappede, fra godtgørelse efter bestemmelsen. Kommunalbestyrelsen kan dog som anført oven for generelt beslutte som udgangspunkt at godtgøre udgiften til en bestemt type befordring – f.eks. bus eller tog. Dette betyder, at en fysisk handicappet person ikke har krav på godtgørelse af ekstraudgifter til f.eks. transport med taxa, såfremt vedkommende faktisk er i stand til uden særlige gener at benytte bus eller tog.

Befordring mellem bopæl og mødested

Uanset, at der ikke i § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse er fastsat begrænsninger i kommunernes pligt til at yde befordringsgodtgørelse, antages det, at bestemmelsen først og fremmest tager sigte på transport fra bopælen til det sted, hvor det kommunale hverv udøves, og fra det sted, hvor det kommunale hverv udøves, til bopælen.

Befordring mellem arbejdssted, uddannelsessted eller et andet opholdssted og mødestedet

Der vil dog efter bestemmelsen tillige være krav på godtgørelse af transportomkostninger fra et arbejdssted, uddannelsessted eller et andet opholdssted til mødestedet. Dette gælder også, selv om arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet ligger uden for kommunegrænsen, hvis det under hensyn til transporttiden og de dermed forbundne udgifter må anses for naturligt, at den pågældende deltager i mødet m.v. Efter praksis har der i konkrete sager også været tale om, at medlemmet efterfølgende returnerede til arbejdsstedet m.v. (Social- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 14. marts 2016, j.nr. 2016-1160, resumédatabasen 16.5.1.) Hvornår det under hensyn til transporttiden og de dermed forbundne udgifter må anses for naturligt, at den pågældende deltager i mødet m.v., uddybes i det følgende.

Det antages imidlertid, at kravet på befordringsgodtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der følger af, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er pligtmæssigt, hvilket følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. også bilag 3, afsnit 2.1. Har kommunalbestyrelsesmedlemmet ikke mødepligt, og er medlemmet dermed ikke forpligtet til at varetage hvervet, har kommunalbestyrelsesmedlemmet ikke krav på befordringsgodtgørelse. Det gælder bl.a., hvis medlemmet har lovligt forfald, f.eks. på grund af bortrejse i forbindelse med arbejde eller ferie. (Skr. af 8. april 1998, j.nr. 1998/1342/735-1, resumédatabasen 98.5.5.) Det bemærkes i den forbindelse, at det er antaget, at sommerhusophold o. lign. ikke kan anses som lovligt forfald, medmindre opholdet skyldes forhold, der udgør lovligt forfald og kan begrunde fritagelse for den mødepligt, der i praksis følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, f.eks. forretninger, ferie og sygdom, herunder hos nære pårørende. Der kan endvidere være situationer, hvor medlemmet henset til afstanden mellem arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet uden for kommunegrænsen og mødestedet og de dermed forbundne meget omfattende rejseudgifter ikke har mødepligt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis medlemmet arbejder eller opholder sig i en meget betydelig afstand fra mødestedet, f.eks. i Bruxelles. I disse situationer har medlemmet ikke mødepligt og dermed ikke krav på befordringsgodtgørelse.

Ministeriet har i en konkret sag udtalt, at en afstand på 45 km fra arbejdssted til mødested ikke i sig selv medfører, at der ikke er mødepligt ved kommunalbestyrelsesmøder m.v., og der vil derfor i en sådan

situation være pligt til at yde befordringsgodtgørelse til det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem, der kører fra arbejdsstedet for at deltage i et møde og returnerer til arbejdsstedet. (Skr. af 8. april 1998, j.nr. 1998/1342/735-1, resumédata-basen 98.5.5) Ministeriet har i en anden sag udtalt, at en afstand på ca. 70 km fra et uddannelsessted til mødestedet ikke i sig selv medfører, at der ikke er mødepligt ved kommunalbestyrelsesmøder. (Telefonnotat af 18. februar 2010, j.nr. 2009-9184, resumédata-basen 10.5.4.) Ministeriet udtalte i den forbindelse, at kommunen må foretage en konkret vurdering af, om det pågældende medlems befordring, som der ønskes udgiftsgodtgørelse for, har været begrundet i varetagelsen af det kommunale hverv, herunder om medlemmet ville have afholdt i det væsentlige tilsvarende udgifter i forbindelse med transport fra uddannelsesstedet til hjemmet, hvis medlemmet ikke skulle have deltaget i mødet.

Der kan endvidere være særlige situationer, hvor medlemmet henset til afstanden mellem arbejdsstedet, uddannelsesstedet eller opholdsstedet uden for kommunegrænsen og mødestedet og de dermed forbundne omfattende rejseudgifter har mødepligt uden at have krav på befordringsgodtgørelse. Dette kan være tilfældet, hvis medlemmet uden at have lovligt forfald opholder sig i betydelig afstand fra mødestedet.

Ministeriet har i en konkret sag fundet, at en afstand på 200 km fra et sommerhus til det sted, hvor det kommunale hverv udøvedes, ikke fritog et kommunalbestyrelsesmedlem, der var pensioneret, fra mødepligt, når vedkommende uden at holde ferie m.v. opholdt sig i sommerhuset. Ministeriet fandt imidlertid videre, at der var tale om en så betydelig afstand, at kommunen ikke var forpligtet eller berettiget til at godtgøre de hermed forbundne befordringsudgifter. (Indenrigsministeriets telefoniske tilkendegivelse af 14. december 1998, j.nr. 2021-6588, resumédata-basen 98.5.7).

Kommunalbestyrelsen kan – ud over de tilfælde, hvor kommunen har pligt til at yde befordringsgodtgørelse – vælge at udbetale befordringsgodtgørelse i helt særlige tilfælde, hvis kommunen har en saglig interesse i, at en bestemt person varetager et kommunalt hverv uanset afstanden mellem mødestedet og vedkommendes opholdssted eller arbejdssted. (Skr. af 28. marts 1996, j.nr. 1996/1342/405-1, resumédata-basen 96.5.1., om befordring fra Skagen til Nexø og skr. af 1. april 1998, j.nr. 1997/1342/779-1, resumédata-basen 98.5.1., om befordring fra Skive til Ishøj.)

Befordring fra mødestedet til et andet sted end bopæl, arbejdssted eller andet opholdssted

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at yde befordringsgodtgørelse for transport, der er begrundet i private formål – uanset at disse tidsmæssigt måtte ligge i forlængelse af varetagelsen af det kommunale hverv.

Ministeriet har dog i en konkret sag udtalt, at det efter ministeriets opfattelse ikke på forhånd kan udelukkes, at udgifter til befordring fra mødestedet til et andet sted end medlemmets bopæl, arbejdssted eller andet opholdssted, f.eks. en privat aftale i forlængelse af et møde, efter omstændighederne kan være omfattet af retten til befordringsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse. Hvorvidt udgifterne til befordring i en sådan situation er omfattet af bestemmelsen, må bero på regionens samlede vurdering af, om befordringen er naturligt begrundet i varetagelsen af det regionale hverv, transporttiden, afstanden fra mødestedet samt det private formåls karakter. (Social- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 14. marts 2016, j.nr. 2016-1160, resumédata-basen 16.5.1.). Det samme gælder i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem.

Ministeriet har i en konkret sag, der er nævnt i det telefonnotat, der er optaget i resumédatabase 16.5.1., udtalt, at der i det foreliggende tilfælde ikke var hjemmel til at yde befordringsgodtgørelse for transport (flyrejse) fra et seminar i kommunen (Dragør Kommune) til en anden landsdel (Bornholm) på grund af efterfølgende deltagelse i et møde i en privat grundejerforening i den anden landsdel.

Det forhold, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke har brug for en betalt hjemrejse, berettiger ikke i sig selv til alternativt at få en anden ydelse, f.eks. overnatning. Kun nødvendige udgifter kan dækkes i medfør af § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse. Hvorvidt f.eks. en overnatning er nødvendig af hensyn til en fornuftig varetagelse af det kommunale hverv, skal vurderes af kommunalbestyrelsen.

4.1.1.2. Godtgørelse for fravær fra hjemstedet – fraværsgodtgørelse (lovens § 16, stk. 10, litra a, 2. led)

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse giver endvidere adgang til dækning af positive udgifter i forbindelse med fravær fra hjemstedet. Der vil typisk være tale om merudgifter til forplejning og logi. Hvis kommunalbestyrelsen afholder udgifterne direkte, eller hvis udgifterne afholdes som udlæg efter regning, skal det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem ikke betale skat af beløbet.

Det forhold, at der skal være tale om positive udgifter, dvs. omkostningsdækning, er efter forarbejderne til bestemmelsen imidlertid ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Kommunalbestyrelsen kan herunder generelt beslutte, at der som udgangspunkt maksimalt kan godtgøres udgifter af en bestemt størrelse til forplejning og logi, f.eks. maksimumtakster for morgenmad, frokost og aftensmad og en maksimumtakst pr. overnatning. Adgangen til at fastsætte generelle godtgørelsessatser indebærer ikke, at sådanne satser kan anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til et medlem, der rent faktisk ikke har afholdt udgifter. Kommunalbestyrelsen har således en forpligtelse til at tilrettelægge administrationen af udbetaling af fraværsgodtgørelser således, at det sikres, at der ikke udbetales godtgørelser til medlemmer, der ikke har haft positive udgifter. Det kan f.eks. ske i form af en erklæring om, at medlemmet har haft positive udgifter i forbindelse med fraværet.

De fraværsgodtgørelser, kommunerne kan udbetale efter de ovennævnte regler, kan kun udbetales som skattefri fraværsgodtgørelse i henhold til de regler, der fastsættes af Skatterådet for skattefri rejsegodtgørelse. De med virkning fra 1. januar 2022 gældende satser for skattefri rejsegodtgørelse er fastsat i SKM-meddelelse (SKM 2021.695) om skattefri godtgørelse til dækning af rejseudgifter gældende for 2022. Meddelelsen bestemmer, at der bl.a. ikke kan udbetales skattefri godtgørelse for rejser under 24 timer eller for rejser uden overnatning (SKM 2021.695 pkt. 1.3.1. og 1.3.2). Meddelelsen fastsætter endvidere et maksimum for, hvor stort et beløb der kan udbetales skattefrit. Udbetales godtgørelse med et højere beløb end Skatterådets satser, anses hele beløbet for personlig indkomst. Det gælder dog ikke, såfremt arbejdsgiveren/hvervgiveren ved den endelige opgørelse anser det beløb, der overstiger satsen, for løn i relation til A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Den skattemæssige behandling af fraværsgodtgørelsen er ikke i sig selv afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse har kommunalbestyrelsen således adgang til – under hensyn til de faktiske udgifter til forplejning – at yde godtgørelse for fravær fra bopælen uden overnatning eller for fravær ved rejser under 24 timer. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen – under hensyn til de faktiske udgifter til forplejning – fastsætter egne generelle satser for fraværsgodtgørelse, der

kan være højere end satserne for skattefri rejsegodtgørelse. Opmærksomheden henledes på, at sådanne fraværsgodtgørelser uden for rammerne af Skatterådets satser er skattepligtige, jf. ovenfor.

Det antages, at kravet på fraværsgodtgørelse ligesom kravet på befordringsgodtgørelse, jf. ovenfor, har sammenhæng med den mødepligt, der følger af, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er pligtmæssigt, hvilket følger forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. også afsnit 6.2.1.

4.1.1.3. Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap (lovens § 16, stk. 10, litra b)

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra b, i lov om kommunernes styrelse giver et kommunalbestyrelsesmedlem ret til at få godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap i forbindelse med deltagelse i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse. Ifølge bemærkningerne til loven har bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra b, i lov om kommunernes styrelse til formål at sikre, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har et fysisk handicap, i videst muligt omfang kan deltage på samme vilkår som andre kommunalbestyrelsesmedlemmer. Som eksempler på udgifter, der skal godtgøres efter bestemmelsen, kan nævnes udgifter til hjælpemidler, særlig sekretærbistand m.v. F.eks. skal blinde og andre personer, der ikke kan læse almindelig skrift, sikres en anden og lige så tilfredsstillende adgang til information ved godtgørelse af udgifter til lydbånd, punktskrift eller bistand til oplæsning. For personer med hørehandicap kan der være tale om godtgørelse af udgifter til tolkebistand.

I visse tilfælde vil det kunne give anledning til tvivl, om en udgift er nødvendig for den fysisk handicappedes muligheder for at deltage på rimelige vilkår i de nævnte møder m.v. I overensstemmelse med bemærkningerne til bestemmelsen må kommunalbestyrelsen derfor indrømmes et vist skøn, navnlig med hensyn til arten og omfanget af ydelserne.

Godtgørelse af udgifter til hjælpemidler m.v. forudsætter, at de almindelige muligheder for at få hjælpemidler m.v. efter den sociale lovgivning er udtømt.

Det antages, at kravet på denne type godtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der følger af, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er pligtmæssigt, jf. forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. ovenfor afsnit 4.1.1.1. og bilag 3, afsnit 2.1.

4.1.1.4. Godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende (lovens § 16, stk. 10, litra c)

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra c, i lov om kommunernes styrelse giver et kommunalbestyrelsesmedlem ret til at få godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende i forbindelse med deltagelse i de møder mv., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse. Efter bemærkningerne til bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra c, i lov om kommunernes styrelse er det en forudsætning, at vedkommende normalt passer den syge, men på grund af deltagelse i møder m.v. er nødsaget til at afholde specielle udgifter til anden pasning. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der ved nære pårørende forstås forældre, børn, søskende, ægtefælle eller en person, med hvem medlemmet i øvrigt lever i fast parforhold.

Det antages, at kravet på denne type godtgørelse har sammenhæng med den mødepligt, der følger af, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er pligtmæssigt, jf. forudsætningsvist af § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg, jf. ovenfor afsnit 4.1.1.1. og bilag 3, afsnit 2.1.

Ministeriet har udtalt, at bestemmelsen finder anvendelse, hvor pasningsbehovet skyldes den nære pårørendes sygdom. Bestemmelsen giver derimod ikke efter sin ordlyd mulighed for at få dækket udgifter til pasning, når det er nødvendigt på grund af den nære pårørendes handicap.

Det er ministeriets opfattelse, at nære pårørende med et handicap kan være omfattet af bestemmelsen, men at dette kræver, at det pågældende handicap er udtryk for en sygdom. Hvorvidt dette er tilfældet, beror på en konkret vurdering, der om nødvendigt må foretages gennem indhentelse af en speciallægeerklæring. (Skr. af 23. marts 2015, sagsnr. 2015-1914, resumé-databasen 15.5.3.)

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om betingelserne for udgiftsgodtgørelse er opfyldt, og om der foreligger den fornødne dokumentation herfor. Kommunalbestyrelsens kompetence hertil kan delegeres til forvaltningen.

Kommunalbestyrelsen kan uden for anvendelsesområdet af § 16, stk. 10, litra c, i lov om kommunernes styrelse beslutte at yde godtgørelse af udgifter eller yde støtte til varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem i medfør af § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse I modsætning til udgiftsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, litra c, i lov om kommunernes styrelse beslutter kommunalbestyrelsen selv, under hvilke omstændigheder der ydes udgiftsgodtgørelse eller støtte efter § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse Det er dog en betingelse, at støtten har en nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse, og som den pågældende derfor varetager i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem. Se herom i næste afsnit.

4.1.2. Fakultativ godtgørelse (lovens § 16, stk. 11)

4.1.2.1. Godtgørelser efter lovens § 16, stk. 10, til de aktiviteter, der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra g (lovens § 16, stk. 11, 1. pkt.)

Efter § 16, stk. 11, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der til et medlem, der udfører de aktiviteter, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra g, i lov om kommunernes styrelse, skal ydes de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende. Beslutningen om at yde de nævnte godtgørelser kan træffes fra gang til gang. Såfremt beslutningen træffes generelt, må det være en forudsætning, at det er præcist angivet, hvilke aktiviteter der skal begrunde udbetaling af godtgørelser. Det er således ikke tilstrækkeligt at henvise til, at alle aktiviteter, der er omfattet af § 16, stk. 1, litra g, i lov om kommunernes styrelse kan begrunde udbetaling af godtgørelse.

4.1.2.2. Anden godtgørelse (lovens § 16, stk. 11, 2. pkt.)

Hvilke udgifter kan godtgøres?

Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse beslutte at godtgøre andre udgifter, som afholdes i forbindelse med et medlems varetagelse af kommunale hverv,

jf. § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse. Det er en betingelse for at yde støtte efter denne bestemmelse, at støtten har nær sammenhæng med medlemmets kommunale hverv. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at godtgøre udgifter, der har nær sammenhæng med medlemmets kommunale hverv, f.eks. udgifter til telefonabonnement, internetadgang, avishold, kopiering m.v. eller sekretærhjælp eller anden kontormæssig bistand eller beslutte at give støtte til relevant uddannelse eller kursusstøtte eller at stille lokaler, faglitteratur, eller en mobiltelefon, en computer og/eller tablet samt en printer og internetforbindelse til rådighed.

En kommunalbestyrelse kan endvidere beslutte at godtgøre udgifter til parkering i forbindelse med deltagelse i møder m.v. omfattet af § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. (Indenrigs- og Socialministeriets telefonnotat af 12. januar 2010, Forvaltningsjura, j.nr. 2021-6588, resumédatabasen 10.5.7).

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der fastsættes et maksimumbeløb, inden for hvilket støtte kan ydes – f.eks. abonnement til én avis.

Formen for støtte kan variere betydeligt afhængigt af formålet og kan eventuelt ske i form af økonomisk støtte til indkøb af bestemte ydelser eller genstande. Det skal sikres, at støtten kun anvendes til formål, der har nær sammenhæng med varetagelsen af medlemmets kommunale hverv i modsætning til f.eks. private eller partipolitiske forhold.

Særligt om brug af telefon, IT-udstyr m.v.

Ministeriet har udtalt, at der ikke er noget til hinder for, at en kommune stiller en telefon til rådighed for et kommunalbestyrelsesmedlem, så længe brugen af telefonen står i direkte forbindelse med varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Telefonen må derfor som udgangspunkt ikke benyttes til privat brug. Dette udgangspunkt kan dog fraviges, hvis medlemmets private brug af telefonen ikke påfører kommunen merudgifter, og hvis telefonabonnementet ikke er valgt med henblik på tillige at skulle anvendes til privat brug (Skr. af 14. februar 2014, j.nr. 2013-12338, resumédatabasen 14.5.5.).

Ministeriet har den 18. februar 2021 telefonisk afgivet en udtalelse over for en kommune om et kommunalbestyrelsesmedlems brug i valgkamp af it-udstyr mv., der er stillet til rådighed af kommunen til brug for medlemmets kommunale hverv. Ministeriet har den 27. maj 2021 udsendt et notat om samme emne. Notatet af 27. maj 2021 uddyber og nuancerer ministeriets notat af 18. februar 2021. Både ministeriets telefonnotat af 18. februar 2021 og ministeriets notat af 27. maj 2021 er offentliggjort på ministeriets resumédatabase under nummer 21.5.4 (sagsnr. 2021-1577).

Det fremgår bl.a. af notatet af 27. maj 2021, at en mobiltelefon, en computer og/eller tablet samt en printer og internetforbindelse, som kommunen har stillet til rådighed for medlemmet til brug for medlemmets kommunale hverv, og som alene repræsenterer en begrænset økonomisk værdi, som udgangspunkt vil kunne bruges af medlemmet under en valgkamp. Det er i den forbindelse en grundlæggende forudsætning, at der ikke er forbundet ekstraudgifter hermed for kommunalbestyrelsen.

Der er ikke hjemmel for en kommune til at udlevere specielt udstyr til medlemmet med henblik på, at dette kan anvendes i valgkamp.

Særligt om bistand i forbindelse med chikane, trusler m.v.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at den kommunale forvaltning bistår et kommunalbestyrelsesmedlem med politianmeldelse mod personer, der har udsat kommunalbestyrelsesmedlemmet for chikane, trusler mv., samt følge op herpå. Behovet for en sådan støtte skal vurderes konkret af kommunalbestyrelsen ud fra, om støtten har en nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, som medlemmet varetager i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem. Kommunalbestyrelsen kan træffe en generel beslutning om, at kommunens forvaltning under iagttagelse af dette kriterium yder støtte til bistand til politianmeldelse og opfølgning herpå. Se nærmere Indenrigs- og Boligministeriets notat af 14. juni 2021, j.nr. 2021-3068, resumédata-basen 21.5.6.

Kommunalbestyrelsen vil endvidere kunne yde støtte til psykologbistand til et kommunalbestyrelsesmedlem, hvis det i den konkrete situation kan lægges til grund, at det for kommunalbestyrelsesmedlemmet behandlingskrævende behov er forårsaget af det enkelte medlems varetagelse af hvervet. Kommunalbestyrelsen kan stille en generel psykologordning til rådighed for kommunalbestyrelsesmedlemmerne, såfremt det sikres, at psykologhjælpen er begrænset til tilfælde, hvor det behandlingskrævende behov er forårsaget af det enkelte medlems varetagelse af hvervet. Se nærmere Indenrigs- og Boligministeriets notat af 14. juni 2021, j.nr. 2021-3068, resumédata-basen 21.5.6.

Hvilke udgifter kan ikke godtgøres?

Ministeriet har i en række sager taget stilling til eksempler på udgifter, der ikke kan godtgøres.

Ministeriet har i en konkret sag udtalt, at betaling for et kommunalbestyrelsesmedlems behandling for alkoholmisbrug ikke er omfattet af § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse, da støtten ikke findes at have en sådan nær sammenhæng med udførelsen af de aktiviteter, som den pågældende varetager i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem, som må kræves for at yde støtte i medfør bestemmelsen. Tilsvarende har ministeriet udtalt, at bestemmelsen ikke giver hjemmel til, at en kommune afholder udgifter til betaling af forsikringspræmien for en sundhedsforsikring for kommunalbestyrelsesmedlemmerne, der dækker udgifter til operationer. (Skr. af 25. februar 2004, j.nr. 2003-2309-1, resumédata-basen 04.5.1).

Ministeriet har i en anden konkret sag udtalt, at bestemmelsen ikke giver en kommune hjemmel til at afholde udgifter til betaling af forsikringspræmien for en forsikring for kommunalbestyrelsesmedlemmer eller kommunalbestyrelsens formand, som dækker et eventuelt tab i forbindelse med en ulykke, som sker i fritiden. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 18. september 2014, sagsnr. 2014-19234, resumédata-basen 14.5.7.)

Endvidere har ministeriet udtalt, at der ikke kan ydes godtgørelse for udgifter til medielicens i medfør af § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 4. februar 2013, sagsnr. 2013-04034, resumédata-basen 13.5.7.)

4.1.3. Godtgørelse af udgifter til elektronisk udstyr efter lovens § 8 a

I henhold til § 8 a, 1, pkt., i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte, at materiale, som skal være tilgængeligt for eller sendes til et eller flere medlemmer af kommunalbestyrelsen, kun formidles elektronisk.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer en sådan beslutning, skal kommunalbestyrelsen enten godtgøre medlemmernes udgifter til det fornødne elektroniske udstyr m.v. eller stille dette udstyr m.v. til rådighed for

medlemmerne, jf. § 8 a, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen beslutter selv, om den vil dække medlemmernes udgifter til elektronisk udstyr, eller om den vil stille dette til rådighed for medlemmerne. Beslutningen træffes ved almindeligt flertal, og det enkelte medlem har ikke valgfrihed.

Bestemmelsen indeholder ikke nogen fast definition af, hvilket udstyr der er tale om, bl.a. fordi dette ændres som følge af den teknologiske udvikling. Det er op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilket udstyr der er nødvendigt. Udstyret vil dog i dag normalt omfatte pc med det software, der gør det muligt for medlemmerne at få adgang til og læse dokumenterne, en internetforbindelse samt en printer og papir m.v. bl.a. med henblik på, at materialet kan medbringes til møder. Det fornødne udstyr omfatter også, at kommunalbestyrelsen enten godtgør medlemmernes udgifter til service på udstyr eller stiller sådan service til rådighed for medlemmerne. Endvidere kan der være tale om, at medlemmer, som ikke umiddelbart er i stand til at anvende it, i et omfang, som må anses for nødvendigt i forhold til formålet, skal modtage vejledning og oplæring.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at fastsætte standardsatser for godtgørelse af elektronisk udstyr m.v., når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Sådanne satser kan kun anvendes som grundlag for udbetaling af godtgørelse til medlemmer, der rent faktisk har afholdt udgifter.

En beslutning om at ophæve en ordning med elektronisk formidling af materiale skal ikke nødvendigvis ledsages af en ophævelse af kommunalbestyrelsens beslutning efter § 8 a, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Det skyldes, at kommunalbestyrelsen, uanset om den har truffet beslutning om elektronisk formidling efter bestemmelsens 1. pkt., har mulighed for efter § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse at godtgøre kommunalbestyrelsesmedlemmernes udgifter til det omhandlede udstyr, eller at stille dette udstyr til rådighed for dem.

4.2. Godtgørelse til borgmestre m.fl. (lovens § 16, stk. 12)

Borgmestre, magistratsmedlemmer, jf. § 64 i lov om kommunernes styrelse, samt formænd for stående udvalg i kommuner, der har en styreform med delt administrativ ledelse, jf. § 64 a i lov om kommunernes styrelse, har som udgangspunkt tilsvarende krav på og adgang til udgiftsgodtgørelse som andre kommunalbestyrelsesmedlemmer. Efter § 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse kan de pågældende borgmestre m.v. dog ikke modtage den godtgørelse af udgifter til pasning af syge nære pårørende, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra c, i lov om kommunernes styrelse. De pågældende borgmestre m.v. har således som anført i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5, krav på at modtage de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a og b, i lov om kommunernes styrelse, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, ligesom de pågældende har adgang til efter kommunalbestyrelsens beslutning at modtage anden godtgørelse som nævnt i § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse. De pågældende borgmestre m.v. har endvidere krav på godtgørelse efter § 8 a, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Disse former for godtgørelser modtages som supplement til fuldtidsvederlaget som borgmester m.fl., se herom § 34 i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder, uanset at borgmester ellers ikke som supplement til sin fuldtidsvederlæggelse må modtage anden økonomisk ydelse af kommunens kasse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5.

Det antages, at bestemmelserne i § 16, stk. 10 og 11, i lov om kommunernes styrelse ikke giver adgang til at godtgøre udgifter for en borgmester, et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg

med delt administrativ ledelse i forbindelse med fremmøde for at varetage funktionen som administrationsleder. Det afgørende for, om bestemmelserne finder anvendelse, er således, om de aktiviteter, som borgmesteren, magistratsmedlemmet eller en formand for et stående udvalg i en kommune, der har en styreform med delt administrativ ledelse, skal udføre den pågældende dag, efter en konkret vurdering anses for omfattet af bestemmelsen i § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Det samme gælder i forhold til en udvalgsformand, der møder op på rådhuset for at drøfte sager med forvaltningen eller i øvrigt tage del i det administrative arbejde. Aktiviteten skal efter en konkret vurdering være omfattet af § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse for at berettigede til udgiftsgodtgørelse i forbindelse med fremmødet.

Fri telefon til borgmesteren

Ministeriet har udtalt, at det ligger inden for kommunens driftsmæssige råderum at stille fri telefon til rådighed for borgmesteren, så længe borgmesterens brug af telefonen står i direkte forbindelse med varetagelsen af borgmesterhvervet. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonreferat af 9. oktober 2012, j.nr. 2012-00322, resumédata-basen 12.5.3.) Se nærmere afsnit 4.1.2.

Borgmesterens evt. tjenestebil

Det er antaget, at det ligger inden for kommunens driftsmæssige råderum at stille en tjenestebil til rådighed for borgmesteren eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg med delt administrativ ledelse, så længe borgmesterens m.v. kørsel i bilen står i direkte forbindelse med varetagelsen af hvervet som borgmester m.v. Tjenestebilen må ikke anvendes eller stilles til rådighed for borgmesterens m.v. private kørsel. Dette gælder, uanset om bilen stilles til rådighed med chauffør, eller om der er tale om en bil, som borgmesteren selv kan føre. (Social- og Indenrigsministeriets notat af 15. november 2019, j.nr. 2019-8136, resumédata-basen 19.5.4.)

Tjenestebilen, der ikke må bruges privat, er en mere generel støtte til borgmesteren, som ydes af kommunen som arbejdsgiver, idet borgmesterhvervet har karakter af fuldtidsbeskæftigelse og ud fra hensynet til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af kommunens drift. At stille en tjenestebil til rådighed for borgmesteren adskiller sig således markant fra at dække borgmesterens udgifter til befordring. Det er imidlertid antaget, at § 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse ikke er til hinder for, at der af kommunen ydes anden støtte til borgmesteren, når støtten har direkte forbindelse med borgmesterhvervet. Kommunalbestyrelsen må således have mulighed for at yde borgmesteren støtte til alle dele af borgmesterhvervet. En tjenestebil anses ikke som ”anden økonomisk ydelse af kommunens kasse”, som borgmesteren i givet fald ikke må modtage, jf. § 19, stk. 5, i vederlagsbekendtgørelsen og afsnit 5.2.

Den tjenestebil med chauffør, kommunen stiller til rådighed for borgmesteren, må kun anvendes til kørsel med et tjenstligt formål, f.eks. til kørsel til og fra arbejde eller til kørsel til ethvert møde eller arrangement af tjenstlig eller repræsentativ karakter, for så vidt der ikke er tale om møder eller arrangementer i borgmesterens egenskab af partimedlem. Tjenestebilen må ikke bruges privat, heller ikke til f.eks. politiske møder og partiarrangementer; dog kan det i særlige tilfælde ved uopsættelige behov, f.eks. i forbindelse med forhandlinger eller andre kritiske forløb, være tjenstligt begrundet at benytte tjenestebilen i videre omfang, fx ved kørsel fra (men ikke til) en familiefest i weekenden eller lignende. Ministeriet har udtalt, at tjenstekørsel i forbindelse med en chauffør-ordning for en regionrådsformand ikke generelt kan sidestilles med tjenstekørsel i forbindelse med ministerbiler, hvorfor der ikke generelt kan tages udgangspunkt i reglerne om brug af ministerbiler (Statsministeriets vejledning af 10. juni 2008 om

ministerens udgifter). Tilsvarende gælder for en borgmester. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 10. juni 2014, j.nr. 2014-3419, resumédata-basen 14.5.4.).

Ministeriet har udtalt, at kørsel mellem hjemmet og regionshuset, også i de tilfælde hvor regionsrådsformanden møder ind som administrationens øverste leder, kan betegnes som tjenstekørsel, når det foregår i en bil med chauffør (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 9. oktober 2012, j.nr. 2012-00879, resumédata-basen 12.5.5.). Det samme gælder i forhold til en borgmester. Dette skyldes, at formålet med at have tjenstebil med chauffør er, at borgmesteren er tilgængelig for sit arbejde og sine medarbejdere under kørslen, og at bilen i disse tilfælde fungerer som en form for rullende kontor.

Ministeriet har udtalt som sin opfattelse, at kørsel til og fra egen bopæl, når det foregår i bil uden chauffør, normalt ikke vil kunne betegnes som tjenstlig kørsel. Det skyldes, at borgmesteren, når denne selv fører bilen, for det meste ikke vil være tilgængelig for sit arbejde og sine medarbejdere under kørslen, og at bilen derfor i disse tilfælde ikke kan fungere som en form for rullende kontor. Det må herudover vurderes konkret, om der i den enkelte situation er tale om tjenstekørsel, dvs. om der er en sådan direkte sammenhæng mellem brugen af bilen og varetagelsen af det kommunale hverv, at borgmesterens benyttelse af bilen er af tjenstlig karakter. Det gælder principielt uanset, om kørslen er med eller uden chauffør. Som det fremgår af udtalelserne fra 2012 og 2014 vil kørsel med chaufførordning i videre udstrækning kunne anses for tjenstlig kørsel end kørsel uden chauffør, idet bilen i disse tilfælde kan fungere som en form for rullende kontor. (Social- og Indenrigsministeriets notat af 15. november 2019, j.nr. 2019-8136, resumédata-basen 19.5.4.)

Udgifter til borgmesterens kompetenceudvikling

Kommunalbestyrelsen kan – for at varetage kommunens interesse i, at borgmesteren har de bedst mulige kompetencer til at varetage sine opgaver for kommunen, herunder kompetencer af ledelsesmæssig karakter – beslutte at afholde udgifter, som har til formål at understøtte og udvikle borgmesterens kompetencer i relation til de opgaver, som borgmesteren varetager i den forbindelse. Det kan f.eks. være mediekurser eller sprogtræning, som kan være gavnligt for en borgmester, som naturligt optræder som kommunens talperson i medierne. Det kan også være kurser, coachingforløb, uddannelsesforløb mv., som kan ruste borgmesteren til at varetage den politisk-administrative ledelsesopgave. (Se Vejledning om det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg, 2022, afsnit 5.2.1).

Det er en betingelse for at understøtte borgmesterens kompetenceudvikling, at kurset m.v. har tilknytning til hvervet som borgmester.

4.3. Godtgørelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer (lovens § 16 a, stk. 6 og 7)

Efter § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse har ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, krav på de godtgørelsestyper, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, dvs. befordringsgodtgørelse, godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende.

For at modtage udgiftsgodtgørelse direkte efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse skal ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer beklæde et kommunalt hverv, som udføres efter valg af kommunalbestyrelsen,

se herom afsnit 2.1.1.1., pkt. b. Dette kan eksempelvis være møder i et udvalg, der er nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Medlemmerne i ældreråd, handicapråd og integrationsråd modtager udgiftsgodtgørelse efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse, i nogle tilfælde direkte efter § 16 a og i andre tilfælde i kraft af særregulering. Medlemmerne i Huslejenævn og Beboerklagenævn aflønnes efter reglerne i § 81, 3. pkt., i lov om boligforhold henholdsvis § 99, 3. pkt., i lov om leje af almene boliger m.v. Se nærmere afsnit 3.1.1.

I lighed med, hvad der gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer, jf. afsnit 4.1., har kommunalbestyrelsen ikke pligt til at yde godtgørelse til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem i tilfælde, hvor der er betydelig afstand mellem mødestedet og vedkommendes arbejdssted, uddannelsessted eller opholdssted uden for kommunegrænsen.

Kommunalbestyrelsen kan dog – ud over de tilfælde, hvor kommunen har pligt til at yde befordringsgodtgørelse – vælge at udbetale befordringsgodtgørelse til et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem i helt særlige tilfælde, hvis kommunen har en saglig interesse i, at en bestemt person varetager et kommunalt hverv uanset afstanden mellem mødestedet og vedkommendes arbejdssted, uddannelsessted eller opholdssted uden for kommunegrænsen.

Herudover har ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i de pågældende møder m.v., efter § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse krav på godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

I henhold til § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen endvidere beslutte at godtgøre ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der deltager i aktiviteter, der er omfattet af § 16, stk. 1, litra d-g, i lov om kommunernes styrelse, de tilsvarende udgifter.

Kommunalbestyrelsen kan efter § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse yderligere beslutte at godtgøre ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer andre udgifter, som de pågældende har afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse.

Bemærk, at ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer har krav på de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse, hvorimod ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer kun kan modtage diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, hvis kommunalbestyrelsen vælger at udbetale begges ydelser eller kun den ene af ydelserne, se afsnit 3.1.2.

4.4. Ophør af godtgørelse

Der kan som det klare udgangspunkt ikke ydes godtgørelse eller anden støtte til et kommunalbestyrelsesmedlem eller borgmester, som midlertidigt er blevet helt fritaget for sin mødepligt, og hvor der er indkaldt stedfortræder, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil et kommunalbestyrelsesmedlem, der har lovligt forfaldt til enkelte møder m.v. omfattet af § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse efter en konkret vurdering ikke anses for at være berettiget til godtgørelse eller støtte, jf. § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvis godtgørelsen eller støtten er målrettet den type møde, medlemmet har forfaldt til.

Ministeriet har udtalt, at det henset til en borgmesters helt særlige funktion i kommunen som øverste daglige leder af forvaltningen, dog ikke helt kan udelukkes, at kommunen kan have et sagligt behov for, at borgmesteren – også i situationer, hvor betingelserne for stedfortræderindkaldelse er opfyldt, f.eks. under en barsel – varetager visse afgrænsede aktiviteter i tilknytning til det ”hvilende” borgmesterhverv, og at betingelserne for, at kommunen kan yde udgiftsgodtgørelse eller støtte efter § 16, stk. 11, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse derfor kan anses for opfyldt. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 13. december 2010, j.nr. 1010427, resumédata-basen 10.5.6).

Kapitel 5. Vederlag og pension til borgmestre m.fl. (bekendtgørelsens afsnit II)

5.1. Borgmesterbegrebet (bekendtgørelsens § 18)

Definitionen af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsen

Som noget nyt er der i vederlagsbekendtgørelsens § 18 indsat en definition på, hvorledes udtrykket ”borgmester” i vederlagsbekendtgørelsen skal forstås.

Ved borgmester forstås i vederlagsbekendtgørelsen:

- 1) Formanden for kommunalbestyrelsen, der er udpeget efter § 6, stk. 2, § 7, stk. 3, § 66 a, stk. 4, § 66 b, stk. 4, og § 66 c, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse.
- 2) Et magistratsmedlem, jf. § 64 i lov om kommunernes styrelse.
- 3) Formanden for et stående udvalg i en kommune, der har en styreform med delt administrativ ledelse, jf. § 64 a i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 3, skal dog kun anses som borgmestre i denne bekendtgørelse, når de er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18, stk. 2.

Formænd for kommunalbestyrelsen, der er udpeget for funktionsperioden eller for den resterende del af funktionsperioden

Borgmesterbegrebet omfatter hermed hver gang, udtrykket ”borgmester” optræder i vederlagsbekendtgørelsen, formænd for kommunalbestyrelsen, der er udpeget for funktionsperioden eller for resten af funktionsperioden efter de bestemmelser i lov om kommunernes styrelse, der er opregnet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, nr. 1.

Omfattet af borgmesterbegrebet er herefter borgmestre, der efter § 6, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse udpeges på kommunalbestyrelsens konstituerende møde for hele funktionsperioden. Omfattet af borgmesterbegrebet er endvidere borgmestre, der efter § 7, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse er udpeget for den resterende del af funktionsperioden som følge af den hidtidige borgmesters fritagelse for sit hverv. Omfattet af borgmesterbegrebet er endvidere borgmestre, som efter § 66 a, stk. 4, eller § 66 c, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse er udpeget for den resterende del af funktionsperioden som følge af afsættelse af en borgmester, eller som efter § 66 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse fortsætter for den resterende del af funktionsperioden som følge af en suspenderet borgmesters tab af valgbarhed.

Derimod omfatter borgmesterbegrebet ikke – medmindre der i bestemmelsen udtrykkeligt er henvist her- til - fungerende borgmestre, der efter de bestemmelser i lov om kommunernes styrelse, der er opregnet i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt., er udpeget for en midlertidig funktionsperiode. Det gælder

fungerende borgmestre, der udpeges efter § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse som følge af indtræden af en stedfortræder for borgmesteren og borgmesterens lovlige forfald af en forventet varighed på mindst 2 måneder, og fungerende borgmestre, der udpeges efter § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse som følge af en afgørelse i Valgnævnet om suspension af borgmesteren. Borgmesterbegrebet omfatter heller ikke den situation, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem uden for de situationer, der er nævnt i de ovennævnte bestemmelser i lov om kommunernes styrelse, udpeges til at varetage opgaver, som påhviler formanden for kommunalbestyrelsen eller et magistratsmedlem. Se § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse og vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 2. pkt.

Magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, der er udpeget for funktionsperioden eller for den resterende del af funktionsperioden

Borgmesterbegrebet omfatter endvidere hver gang, udtrykket ”borgmester” optræder i vederlagsbekendtgørelsen, magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, der er udpeget for funktionsperioden eller for den resterende del af funktionsperioden. Dette gælder, uden at der i den konkrete bestemmelse i bekendtgørelsen er nogen udtrykkelig henvisning til disse hverv. Det er tilstrækkeligt, at udtrykket ”borgmester” optræder i bestemmelsen. De udtrykkelige bestemmelser i den hidtidige bekendtgørelse, hvorefter bestemmelsen fandt tilsvarende anvendelse for magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, er følgelig ophævet som værende overflødige.

Omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsen er herefter magistratsmedlemmer, der i henhold til styrelsesvedtægten udpeges på kommunalbestyrelsens konstituerende møde for hele funktionsperioden, og formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, der udpeges ved funktionsperiodens begyndelse. Omfattet af borgmesterbegrebet er endvidere magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, der efter § 66 a, stk. 4, jf. stk. 6, eller efter § 66 c, stk. 5, jf. stk. 9, i lov om kommunernes styrelse er udpeget for den resterende del af funktionsperioden som følge af afsættelse af et magistratsmedlem eller en udvalgsformand med delt administrativ ledelse, eller som efter § 66 b, stk. 4, jf. stk. 8, i lov om kommunernes styrelse er udpeget for den resterende del af funktionsperioden som følge af fortabelse af valgbarheden for et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse. Omfattet af borgmesterbegrebet er endelig magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, der er udpeget for den resterende del af funktionsperioden som følge af det hidtidige magistratsmedlems eller den hidtidige udvalgsformands fratræden.

Derimod omfatter borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsen ikke kommunalbestyrelsesmedlemmer, der efter § 64 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse er udpeget til at fungere som formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse som følge af udvalgsformandens forfald i mindst 1 måned. Borgmesterbegrebet omfatter heller ikke kommunalbestyrelsesmedlemmer i en magistratskommune, der i henhold til den af ministeriet stadfæstede styrelsesvedtægt udpeges til at fungere som magistratsmedlemmer som følge af magistratsmedlemmets forfald. Borgmesterbegrebet omfatter heller ikke kommunalbestyrelsesmedlemmer, der efter § 66 b, stk. 3, jf. stk. 8, i lov om kommunernes styrelse er udpeget til at fungere som magistratsmedlemmer eller som formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse som følge af en afgørelse i Valgnævnet om suspension af borgmesteren. Disse hverv er i stedet omfattet af bestemmelserne om fungerende borgmestre m.v. i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3.

Konsekvenser af at være omfattet af borgmesterbegrebet

De hverv, der i vederlagsbekendtgørelsen er omfattet af borgmesterbegrebet, modtager fuldtidsvederlag, eftervederlag, egenpension, ægtefællepension, efterindtægt og børnepension efter vederlagsbekendtgørelsens nærmere regler herom i afsnit II. Reglerne om samordning af pensioner gælder tillige for disse hverv.

5.2. Borgmestervederlag (bekendtgørelsens § 19, stk. 1, 2 og 5)

Reglerne om vederlag til borgmestre m.v. er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 19.

Personkreds

Borgmestervederlaget efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 1, oppebæres af borgmestre i vederlagsbekendtgørelsens forstand, dvs. af formænd for kommunalbestyrelsen, magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 18. Se afsnit 5.1. Fungerende borgmestre m.v. oppebærer ikke borgmestervederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 1, men efter § 19, stk. 3, se afsnit 5.3.

Vederlagets størrelse m.v.

Borgmestre oppebærer et årligt vederlag, der er fastlagt efter indbyggertallet i kommunen, jf. bilag 1 i vederlagsbekendtgørelsen. Vederlag reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen på det offentlige arbejdsmarked. Skatteministeren fastsætter årligt reguleringsprocenten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, som offentliggøres på Medarbejder- og Kompetencestyrelsens hjemmeside. Beløbene i vederlagsbekendtgørelsens bilag 1 er angivet som grundbeløb pr. 1. april 2016.

Ved en kommunes indbyggertal forstås kommunens indbyggertal pr. 1. juli i det foregående år i henhold til den af Danmarks Statistik offentliggjorte opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner, jf. § 37, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen. Falder indbyggertallet i kommunen, oppebærer borgmesteren dog sit hidtidige vederlag indtil udløbet af kommunalbestyrelsens funktionsperiode, jf. § 37, stk. 2, i vederlagsbekendtgørelsen.

Borgmesteren skal vederlægges fra og med den dag, hvor vedkommende tiltræder som borgmester. Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt.

Kommunalbestyrelsen har pligt til at udbetale vederlaget til borgmesteren, og borgmesteren har pligt til at modtage vederlaget, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Forbud mod anden økonomisk ydelse fra kommunen

Den, der modtager vederlag som borgmester, kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Borgmesteren har dog som anført i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5, 2. pkt., krav på godtgørelse efter § 8 a, 2. pkt. og § 16, stk. 10, litra a og b, i lov om kommunernes styrelse, ligesom kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde godtgørelse efter § 16, stk. 11, jf. § 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse. Der henvises dog for så vidt angår godtgørelse af udgifter til afsnit 4.2., i denne vejledning.

Ministeriet har udtalt, at pensionsudbetalinger efter en tjenestemandsstilling i en kommune ikke er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5, da pensionen ikke udbetales for et hverv, borgmesteren bestrider, men er en rettighed, borgmesteren har optjent på grundlag af varetagelsen af en tidligere stilling i kommunen. (Velfærdsministeriets telefonnotat af 1. februar 2008, j.nr. 2021-6588, resumédata-basen 08.5.2).

En borgmester, der tillige er formand for eller medlem af en havnebestyrelse, kan tillige oppebære vederlag for dette hverv, da vederlaget i medfør af § 8 i bekendtgørelse nr. 625 af 30. juni 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af kommunale selvstyrehavnes bestyrelser afholdes af havnekassen og ikke kommunekassen.

Ministeriet har udtalt, at en kommune lovligt kan afholde udgifter til en borgmesters deltagelse i kurser m.v., som har til formål at understøtte og udvikle vedkommendes kompetencer i relation til de opgaver, som den pågældende varetager i forbindelse med hvervet som borgmester, herunder dennes kompetencer som leder. (Skr. af 7. maj 2014, j.nr. 2014-15399, resumédata-basen 14.5.13). Se afsnit 4.2.

5.3. Funktionsvederlag som fungerende borgmester m.v. (bekendtgørelsens § 19, stk. 3-5)

Reglerne om vederlag til en fungerende borgmester m.v. er fastsat i § 34, stk. 3-6, i lov om kommunernes styrelse og § 19, stk. 3-5, i vederlagsbekendtgørelsen.

Der er her tale om varetagelse af borgmesterfunktioner, der ikke er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18. Dette skyldes, at en fungerende borgmester m.v. ikke er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18, stk. 2.

5.3.1. De enkelte situationer, hvor der kan ydes funktionsvederlag

Funktionsvederlag til en fungerende formand for kommunalbestyrelsen i tilfælde af formandens forfald

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der er udpeget til at fungere som borgmester, jf. § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, oppebærer i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse og § 19, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen. Det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan udpege en fungerende borgmester, at borgmesterens stedfortræder er indtrådt enten som følge af borgmesterens forventede fravær på mindst en måned, jf. § 15, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, eller efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, hvis kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at stedfortræder indkaldes, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned. Det er endvidere en betingelse, at borgmesterens fravær forventes at have en varighed på mindst 2 måneder, jf. § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen har efter § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse pligt til at yde det ovennævnte vederlag. Vederlaget er pligtmæssigt at modtage, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Den, der modtager vederlag som fungerende borgmester, kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Se afsnit 5.2.

Funktionsvederlag til en fungerende formand for et stående udvalg med delt administrativ ledelse i tilfælde af formandens forfald

Et medlem af et stående udvalg, der i en kommune med delt administrativ ledelse er udpeget til at fungere som udvalgsformand, jf. § 64 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, oppebærer ligeledes i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse og § 19, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen. Det er en betingelse for at udpege en fungerende udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, at udvalgsformanden har forfald i mindst 1 måned, jf. § 64 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen har efter § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse pligt til at yde det ovennævnte vederlag. Vederlaget er pligtmæssigt at modtage, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Den, der modtager vederlag som fungerende udvalgsformand med delt administrativ ledelse, kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Se afsnit 5.2.

Funktionsvederlag til et fungerende magistratsmedlem i tilfælde af magistratsmedlemmets forfald

Et medlem, der er udpeget til at fungere som magistratsmedlem i tilfælde af magistratsmedlemmets forfald efter tilsvarende regler som efter § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, oppebærer ligeledes i funktionsperioden vederlag som magistratsmedlem, jf. § 19, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen. Se § 6, stk. 5, i Aarhus Kommunes styrelsesvedtægt.

Kommunalbestyrelsen har efter § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse pligt til at yde det ovennævnte vederlag. Vederlaget er pligtmæssigt at modtage, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Den, der modtager vederlag som fungerende magistratsmedlem, kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Se afsnit 5.2.

Funktionsvederlag i tilfælde af borgmesterens, magistratsmedlemmets eller udvalgsformandens suspension

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der i medfør af § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse er udpeget til at fungere som borgmester, magistratsmedlem eller udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse i tilfælde af borgmesterens, magistratsmedlemmets eller udvalgsformandens suspension, oppebærer ligeledes i funktionsperioden et vederlag svarende til borgmesterens, jf. § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse og § 19, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelsen har efter § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse pligt til at yde det ovennævnte vederlag. Vederlaget er pligtmæssigt at modtage, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Den, der modtager vederlag som fungerende borgmester m.v., kan ikke samtidig oppebære anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv, jf. § 19, stk. 5, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen. Se afsnit 5.2.

Funktionsvederlag i henhold til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse

Efter kommunalbestyrelsens bestemmelse kan der endvidere i henhold til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse ydes vederlag til et medlem, som uden for de ovennævnte tilfælde varetager opgaver, der påhviler kommunalbestyrelsens formand eller et magistratsmedlem, herunder opgaver, der er overladt medlemmet efter § 66, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Forarbejderne til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse forudsætter, at bestemmelsen yderst sjældent kommer i anvendelse. Kommunalbestyrelsens beslutning om ydelse af vederlag efter bestemmelsen, skal træffes på grundlag af de konkrete forhold. Beslutning må derfor træffes fra gang til gang, f.eks. for en bestemt periode eller for bestemte hverv. Der kan ikke vedtages en generel ordning om vederlæggelse, f.eks. om nærmere angivet vederlag til næstformanden hver gang, denne varetager borgmesterens opgaver.

I tilfælde, hvor en næstformand eller et andet medlem af kommunalbestyrelsen uden for de tilfælde, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt. (§ 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse), fungerer i borgmesterens eller et magistratsmedlems fravær, kan der således som anført i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 2. pkt., kun ydes funktionsvederlag, når kommunalbestyrelsen træffer konkret beslutning herom i henhold til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Vederlæggelse af medlemmer, der uden for de tilfælde, der er nævnt i § 64 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse varetager opgaven som udvalgsformænd i en kommune med delt administrativ ledelse, er ikke omfattet af § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, men sker i disse tilfælde efter reglerne for vederlæggelse af fungerende udvalgsformænd, se vederlagsbekendtgørelsens § 10 og denne vejlednings afsnit 2.4.4.

Størrelsen af vederlaget efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse må fastsættes af kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering. I vurderingsgrundlaget kan indgå arbejdsbyrdens omfang og varighed, herunder hvorvidt borgmesterens eller magistratsmedlemmets fravær nødvendiggør, at den fungerende borgmester varetager alle borgmesterfunktioner, henholdsvis at det fungerende magistratsmedlem varetager alle funktioner som magistratsmedlem. Der kan endvidere tages hensyn til den vederlæggelse, som vedkommende i forvejen modtager fra kommunen. Vederlaget efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse skal således ikke nødvendigvis modsvare borgmestervederlaget.

Kommunalbestyrelsen har efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse ikke pligt til at yde vederlaget for dette hverv. Vederlaget er dog pligtmæssigt at modtage, såfremt kommunalbestyrelsen har besluttet at yde dette vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 36.

Der gælder ikke noget forbud mod, at den, der modtager vederlag efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, modtager anden økonomisk ydelse af kommunens kasse for bestridelse af et kommunalt hverv.

5.3.2. Fælles betingelser for funktionsvederlag

Kun funktionsvederlag til en næstformand ved over 5 ugers funktionsperiode

Såfremt en næstformand, der er vederlagt som næstformand eller fungerende næstformand efter §§ 12 og 13 i vederlagsbekendtgørelsen, fungerer som borgmester og modtager funktionsvederlag i henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. eller 2. pkt., kan vedkommende kun modtage funktionsvederlag for den funktionsperiode, der ligger ud over 5 uger i et regnskabsår, jf. § 34, stk. 5, jf. stk. 3 og 4, i lov om kommunernes styrelse og § 19, stk. 4, i vederlagsbekendtgørelsen. Forarbejderne til loven forudsætter, at næstformanden skal være forpligtet til – uden yderligere vederlag – at vikariere for formanden i indtil 5 uger pr. år. De 5 uger kan være sammensat af flere kortere perioder.

En max. -grænse for vederlagets størrelse

Det bemærkes endvidere, at der i § 34, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse er fastsat en begrænsning for det samlede vederlags størrelse, idet det funktionsvederlag, som en næstformand eller et medlem af kommunalbestyrelsen måtte modtage efter 34, stk. 2-4, i lov om kommunernes styrelse sammen med de øvrige vederlag m.v., som den pågældende modtager fra kommunens kasse, inden for et regnskabsår ikke kan overstige borgmestervederlaget.

5.4. Eftervederlag (bekendtgørelsens § 20)

Formålet med eftervederlag

Formålet med eftervederlagsordningen for fratrådte borgmestre er som hidtil bl.a. – i en overgangsperiode – at give de pågældende en bedre mulighed for at indrette sig økonomisk efter deres fratræden og den deraf følgende indtægtsnedgang, inden de eventuelt på ny indtræder på arbejdsmarkedet. Det er således ikke sikkert, at den fratrådte borgmester umiddelbart kan genoptage sit tidligere erhverv ved borgmesterhvervets ophør. Eventuelle økonomiske problemer i den anledning modvirkes af eftervederlagsordningen. Det bemærkes endvidere, at eftervederlagets størrelse afhænger af, hvor længe den pågældende har stået uden for det almindelige arbejdsmarked som følge af varetagelsen af hvervet som borgmester.

Eftervederlagsordningen for fratrådte borgmestre er en særlig ordning, der – i lyset af ovennævnte formål med ordningen – ikke er afhængig af, at borgmesteren har opnået en bestemt alder på tidspunktet for udbetalingen.

Personkredsen

Kun de borgmesterhverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, har ret til eftervederlag. Eftervederlagsordningen gælder ikke for fungerende borgmestre m.v., der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3.

Eftervederlaget ydes til enhver fratrådt borgmester, uanset årsagen til fratrædelsen, jf. dog nedenfor om vederlagsbekendtgørelsens § 20, stk. 4. Eftervederlag ydes således til en borgmester, der efter sin funktionsperiode ikke genvælges som borgmester, eller til en borgmester, som kommunalbestyrelsen midt i funktionsperioden fritager for hvervet for resten af funktionsperioden, jf. § 7, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Eftervederlag ydes også til en borgmester, der afsættes efter §§ 66 a og 66 c i lov om kommunernes styrelse. Hvis der i medfør af § 66 c, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse efterfølgende træffes afgørelse om, at kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse af borgmesteren efter § 66 c, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse ikke har været lovlig, således at den afsatte borgmester genindtræder i sit hverv, skal borgmesteren med hensyn til vederlæggelse stilles, som om afsættelse ikke var sket, jf. § 66 c, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse. I denne situation skal der ske tilbagebetaling af

eventuelt eftervederlag, som måtte være udbetalt til borgmesteren efter kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse. Suspenderes en borgmester efter § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, som følge af Valgnævnets afgørelse herom, ydes der derimod ikke eftervederlag. Det skyldes, at der ikke er tale om en endelig fratrædelse af hvervet.

Eftervederlagsordningen gælder også for fratrådte magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med en styreform med delt administrativ ledelse, der har været udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden og dermed er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18. Se afsnit 5.1.

Ministeriet har udtalt, at der ikke er hjemmel til at yde eftervederlag til en næstformand for kommunalbestyrelsen for den periode, hvor vedkommende måtte have varetaget opgaver, som påhviler kommunalbestyrelsens formand. (Telefonnotat af 8. november 2013, j.nr. 2013-11339, resumédata-basen 13.5.10).

Eftervederlagets størrelse

Eftervederlag til en borgmester ydes således, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 20, stk. 1, med et beløb, der for hvert påbegyndt hele år, borgmesterens seneste sammenhængende funktionstid har været, svarer til 1 ½ gange det sidst ydede månedlige vederlag, dog sammenlagt højst 12 gange det sidst ydede månedlige vederlag. Der kan således maksimalt ydes eftervederlag svarende til en funktionstid på 8 år.

Ved udtrykket ”hvert påbegyndt hele år” forstås, at funktionstiden skal have været et helt år (dvs. 365 dage), inden et nyt år påbegyndes. Eksempelvis skal eftervederlaget til en borgmester, der er tiltrådt den 1. februar 2018, og som fratræder den 31. december 2024, beregnes på grundlag af en funktionstid på 7 påbegyndte hele år. Borgmesteren har således den 1. februar 2024 haft en funktionsperiode på 6 hele år. Herefter påbegyndes et nyt helt år, som skal regnes med, uanset at funktionstiden ophører, inden der er gået et helt år.

I den sammenhængende funktionstid medregnes, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 20, stk. 2, funktionstiden som borgmester, således som dette begreb er defineret i vederlagsbekendtgørelsens § 18, dvs. funktionstiden som formand for kommunalbestyrelsen, magistratsmedlem og udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse. Herudover medregnes i den sammenhængende funktionstid funktionstiden som regionsrådsformand. Bestemmelsen indebærer, at der ikke ydes eftervederlag separat for de enkelte hverv, når f.eks. en borgmester umiddelbart efter varetagelsen af dette hverv fortsætter som regionsrådsformand. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 20, stk. 4, hvorefter der bl.a. ikke ydes eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) senere tiltræder som regionsrådsformand eller på ny tiltræder som borgmester (herunder som magistratsmedlem eller som formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse).

I funktionstiden medregnes endvidere en eventuel periode, hvor den pågældende borgmester har været suspenderet, men senere er genindtrådt, jf. § 66 b, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, hvorfor suspension ikke får betydning for retten til eftervederlag, der beregnes med udgangspunkt i vedkommendes funktionstid på fratrædelsestidspunktet. Dette hænger sammen med, at en suspenderet borgmester, der genindtræder, har krav på efterbetaling af borgmestervederlaget for suspensionsperioden, jf. § 66 b, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse.

Tilsvarende medregnes i funktionstiden en eventuel periode, hvor borgmesteren har været afsat, men siden genindtrådt, hvis der i medfør af § 66 c, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse efterfølgende træffes afgørelse om, at kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse af borgmesteren efter § 66 c, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse ikke har været lovlig. Dette skyldes, at borgmesteren i denne situation med hensyn til vederlæggelse stilles, som om afsættelse ikke var sket, jf. § 66 c, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse.

Suspenderes den hidtidige borgmester og fortaber vedkommende sin valgbarhed, fortsætter den fungerende borgmester for den resterende del af funktionsperioden, jf. § 66 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Den resterende del af funktionsperioden medregnes i funktionstiden for den nye borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18. Vælges en ny borgmester for den resterende del af funktionsperioden i stedet for den afsatte borgmester, jf. § 66 a, stk. 4, og § 66 c, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, medregnes den resterende del af funktionsperioden i funktionstiden for den nye borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18.

Udbetaling af eftervederlag

Det er kommunen, hvori den pågældende sidst er i funktion, der skal beregne, udbetale og afholde den samlede udgift til eftervederlag, uanset om der i den pågældende borgmesters sammenhængende funktionstid indgår en periode som f.eks. magistratsmedlem, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller regionsrådsformand.

Eftervederlaget udbetales i henhold til reglerne i § 20, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen. Eksempelvis modtager en borgmester, der går af den 31. december 2024 med 8 års anciennitet eller mere, 6 måneders eftervederlag som et engangsbeløb den 1. januar 2025, og herefter 6 måneders eftervederlag, der udbetales månedsvis, første gang den 1. februar 2025 og sidste gang den 1. juli 2025. Såfremt den pågældende på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om arbejdsløshedsforsikring, kan pensionen herefter påbegyndes udbetalt den 1. august 2025, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Betingelser for eftervederlag

Eftervederlaget ydes til den fratrådte borgmester og bortfalder ved borgmesterens død. Hvis en borgmester dør midt i måneden, inden det næste eftervederlagsbidrag forfalder, skal der ikke udbetales yderligere eftervederlag.

Ministeriet har udtalt, at der ikke gælder nogen begrænsning i forhold til, hvor mange gange en borgmester kan modtage eftervederlag, og at der ikke er hjemmel til at modregne et allerede udbetalt eftervederlag i et senere optjent eftervederlag. Dette ville stride mod formålet med eftervederlagsordningen, der netop skal fungere som en økonomisk overgangsordning. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 21. juni 2011, j.nr. 1106825, resumédata-basen 11.5.1).

Der ydes ikke eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) enten umiddelbart eller i løbet af eftervederlagsperioden tiltræder som medlem af Folketinget, minister, regionsrådsformand eller på ny tiltræder som borgmester (herunder magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse), jf. vederlagsbekendtgørelsens § 20, stk. 4.

Ministeriet har udtalt, at en borgmesters ret til udbetaling af eftervederlag ikke berøres af vedkommendes fortsatte modtagelse af vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen, herunder eventuelle udvalgs- og udvalgsformandsvederlag, ligesom de pågældende vederlag ikke berøres af eftervederlaget. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 28. august 2012, j.nr. 2012-00558, resumédata-basen 12.5.6). Derimod kan der ikke ydes eftervederlag, hvis en fratrådt borgmester på ny tiltræder som borgmester, jf. § 20, stk. 4, i vederlagsbekendtgørelsen omtalt ovenfor.

Der kan ikke ydes eftervederlag og pension samtidig, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Eftervederlaget er ikke pligtmæssigt

Eftervederlaget til en fratrådt borgmester er ikke et pligtmæssigt vederlag omfattet af § 36 i vederlagsbekendtgørelsen. Som konsekvens heraf kan en fratrådt borgmester frasige sig eftervederlaget eller dele heraf.

Skattemæssige konsekvenser

En frasigelse af eftervederlaget kan have skattemæssige konsekvenser. Dette spørgsmål er reguleret i Skatteministeriets lovgivning.

5.5. Egenpension (bekendtgørelsens §§ 21-24)

5.5.1. Personkredsen (bekendtgørelsens § 21)

En borgmester, jf. § 18, er efter reglerne i §§ 22-24 berettiget til en egenpension, der svarer til den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten, der er indplaceret i den lønramme, borgmesteren som angivet i bilag 2 er indplaceret i, og har den samme pensionsalder som borgmesteren. Dette følger af vederlagsbekendtgørelsens § 21.

Kun de borgmesterhverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, har herefter ret til egenpension. Magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, der er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden, har dermed også ret til egenpension. Hvervene som fungerende borgmester m.v., der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, udløser derimod ikke i sig selv en ret til egenpension, men funktionstiden i disse hverv tæller med ved opgørelsen af længden af funktionstiden i forhold til de hverv, der i sig selv har en ret til egenpension, se nærmere herom afsnit 5.5.3. Se mere om vederlagsbekendtgørelsens borgmesterbegreb afsnit 5.1.

Ministeriet har tilsvarende tidligere udtalt, at de midlertidige funktionsgrundlag, der er nævnt i bekendtgørelsens § 19, stk. 3, ikke er selvstændigt pensionsudløsende. (Ministeriets notat af 9. maj 2019, j.nr. 2019-2259, resumédata-basen 19.5.3.)

5.5.2. Betingelserne for egenpension (bekendtgørelsens § 22, stk. 1)

Reglerne om egenpension til borgmestre er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens §§ 21-24.

Borgmestre er i lighed med regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre – når betingelserne for pensionens udbetaling er opfyldt, jf. afsnit 5.5.6. – berettigede til egenpension efter 1 års funktionstid,

jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 1. Ved funktionstiden forstås i denne forbindelse funktionstiden ved varetagelse af de hverv, der er opregnet i vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2.

Se afsnit 7.2. om de særlige overgangsbestemmelser vedrørende pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre.

5.5.3. Funktionstid (bekendtgørelsens § 22, stk. 2 og 4)

Funktionstidens betydning

En borgmesters funktionstid har betydning for, om borgmesteren opfylder betingelsen om 1 års funktions-tid for at få ret til egenpension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 1.

En borgmesters funktionstid har endvidere betydning for beregningen af borgmesterens pensionsalder, jf. vederlagsbekendtgørelsens bilag 3. Se nærmere afsnit 5.5.4. Borgmesterens pensionsalder er afgørende for, på hvilket niveau en borgmester skal indplaceres ved beregningen af egenpensionens størrelse.

Hvilke hverv indgår i beregningen af funktionstiden?

I vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1.-3. pkt., er det opregnet, hvilke hverv hvis varetagelse indgår i beregningen af funktionstiden.

1) I funktionstiden medregnes den tid, hvori den pågældende efter valg i henhold til § 6, stk. 2, § 7, stk. 3, § 66 a, stk. 4, § 66 b, stk. 4, eller § 66 c, stk. 5, har varetaget hvervet som borgmester (formand for kommunalbestyrelsen). Se vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. pkt. Disse hverv svarer til de hverv, som er opregnet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 1.

2) Endvidere medregnes funktionstid som amtsborgmester, formand for et sammenlægningsudvalg, formand for et forberedelsesudvalg, regionsrådsformand, magistratsmedlem og formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse. Se vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 2. pkt., som omfatter funktionstid som magistratsmedlem og formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, som den pågældende er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18, stk. 2.

3) Endelig medregnes i funktionstiden for de hverv, der er nævnt under pkt. 1 og 2, også de perioder, hvori den pågældende har fungeret som borgmester, magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. § 15, stk. 5, § 64 a, stk. 4, eller § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Se vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 3. pkt. De sidstnævnte hverv svarer til de hverv, der er opregnet i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt. De sidstnævnte hverv giver ikke i sig selv ret til pension, men funktionstiden medtages ved beregningen af funktionstiden for pension efter de ovennævnte hverv.

Ministeriet har tilsvarende tidligere udtalt, at de midlertidige funktionsgrundlag, der er nævnt i bekendtgørelsens § 19, stk. 3, ikke er selvstændigt pensionsudløsende. (Ministeriets notat af 9. maj 2019, j.nr. 2019-2259, resumédata-basen 19.5.3.)

I funktionstiden medregnes endvidere en eventuel periode, hvor den pågældende borgmester har været suspenderet, men senere er genindtrådt, jf. § 66 b, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, hvorfor suspension ikke får betydning for retten til eftervederlag, der beregnes med udgangspunkt i vedkommendes funktionstid på fratrædelsestidspunktet. Dette hænger sammen med, at en suspenderet borgmester, der genindtræder, har krav på efterbetaling af borgmestervederlaget for suspensionsperioden, jf. § 66 b, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse.

Tilsvarende medregnes i funktionstiden en eventuel periode, hvor borgmesteren har været afsat, men siden genindtrådt, hvis der i medfør af § 66 c, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse efterfølgende træffes afgørelse om, at kommunalbestyrelsens beslutning om afsættelse af borgmesteren efter § 66 c, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse ikke har været lovlig. Dette skyldes, at borgmesteren i denne situation med hensyn til vederlæggelse stilles, som om afsættelse ikke var sket, jf. § 66 c, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse.

Suspenderes den hidtidige borgmester og fortaber vedkommende sin valgbarhed, fortsætter den fungerende borgmester for den resterende del af funktionsperioden, jf. § 66 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Den resterende del af funktionsperioden medregnes i funktionstiden for den nye borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. pkt. Vælges en ny borgmester for den resterende del af funktionsperioden i stedet for den afsatte borgmester, jf. § 66 a, stk. 4, og § 66 c, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, medregnes den resterende del af funktionsperioden i funktionstiden for den nye borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. pkt.

Sammenlægning af funktionsperioder

Funktionsperioderne som angivet i § 22, stk. 2, 1.-3. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen skal i givet fald sammenlægges. Der stilles ikke som ved eftervederlag krav om, at funktionstiden skal være sammenhængende. Der henvises i det hele til § 22, stk. 2, 1.-4. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen.

I 2006 var der mulighed for at varetage flere af de nævnte hverv samtidig, f.eks. hvervet som borgmester og formand for et sammenlægningsudvalg. Ved samtidig funktionstid i 2006 medregnes alene funktions-tid i det ene hverv ved beregningen af egenpension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 5. pkt. Funktionstid i 2006 indgår således ikke med ekstra vægt i beregningen af egenpensionen, uanset om vedkommende borgmester i 2006 har varetaget flere hverv samtidig.

Det fremgår endvidere udtrykkeligt af vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 6. pkt., at i tilfælde, hvor det ene af de hverv, der varetages samtidig, er hvervet som formand for et sammenlægningsudvalg eller formand for et forberedelsesudvalg, medregnes alene funktionstiden i dette hverv. Dette har betydning for den senere fordeling af udgiften til den pågældendes egenpension mellem de myndigheder, hvor den pågældende har varetaget borgmesterhvervet, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 3. Se herom afsnit 5.5.7.

Sygdom eller dødsfald i funktionstidens første år

Hvis en borgmester, jf. borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, i løbet af det første år af sin funktionstid fratræder på grund af sygdom eller afgår ved døden, følger det af § 22, stk. 4, i vederlagsbekendtgørelsen, at hele det kalenderår, i hvilket fratræden eller dødsfaldet sker, medregnes i funktionstiden. Bestemmelsens formål er at modvirke situationer, hvor sygdom eller dødsfald indebærer,

at der slet ikke opnås ret til egenpension eller ægtefællepension. Der er ikke som tidligere adgang til at medregne hele valgperioden i funktionstiden.

5.5.4. Pensionsalder (bekendtgørelsens § 22, stk. 3)

En borgmesters pensionsalder er afgørende for, på hvilket niveau en borgmester skal indplaceres ved beregningen af egenpensionens størrelse. En borgmesters pensionsalder i bekendtgørelsens forstand er således ikke et udtryk for, hvornår pensionen udbetales, jf. herom afsnit 5.5.6.

Det er i vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3, angivet, at pensionsalderen for en borgmester, jf. borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, omregnes på grundlag af funktionstiden som borgmester i overensstemmelse med bilag 3. Se om beregningen af funktionstiden vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2 og 4, som beskrevet i afsnit 5.5.3.

Omregningstabellen i bilag 3, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3, skal forstås således, at en funktionstid på præcis 2 år og en længere funktionstid indtil 4 år omregnes til en pensionsalder på 8 år, en funktionstid på præcis 4 år og en længere funktionstid indtil 6 år omregnes til en pensionsalder på 12 år. Eksempelvis udgør en hel valgperiode præcis 4 år, som omregnes til en pensionsalder på 12 år. To hele valgperioder udgør præcis 8 år, som omregnes til en pensionsalder på 20 år.

5.5.5. Beregning af egenpensionens størrelse (bekendtgørelsens § 21 og § 23, stk. 1 og 2)

Egenpensionen svarer til egenpensionen til en tjenestemand i en tilsvarende lønramme (bekendtgørelsens § 21)

Egenpensionen for en borgmester svarer efter vederlagsbekendtgørelsens § 21 til den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten, der er indplaceret i den lønramme, som borgmesteren som angivet i bilag 2 til vederlagsbekendtgørelsen er indplaceret i, og har den samme pensionsalder. Se om pensionsalder afsnit 5.5.4. ovenfor. Egenpensionen ydes med de undtagelser, der følger af vederlagsbekendtgørelsen, jf. nedenfor, efter de regler, der gælder for egenpension m.v. til tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension (lovbekendtgørelse nr. 510 af 18. maj 2017 med senere ændringer).

For egenpension for funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 gælder visse undtagelser fra de regler, der gælder for egenpension m.v. til tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension:

Borgmestre, der har ret til egenpension for funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 - har efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. som udbetalingstidspunkt, jf. afsnit 5.5.6., og der sker ikke nedsættelse af borgmesterspensionen, fordi den udbetales før folkepensionsalderen, som der ville ske ved førtidspensionering af en tjenestemand, jf. § 6, stk. 6, i lov om tjenestemandspension, der ikke anvendes på borgmesterens egenpension, jf. i det hele vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3.

For egenpension optjent på baggrund af funktionstid indtil den 1. juli 2009 gælder en tilsvarende undtagelse.

Egenpensionen beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag (bekendtgørelsens § 23, stk. 1)

Egenpensionen til en borgmester beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag til den pågældende, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 1.

Egenpensionen beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag for det højst indplacerede hverv (bekendtgørelsens § 23, stk. 2)

I de tilfælde, hvor en borgmester tidligere har varetaget de hverv, der er nævnt i § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen (dvs. hvervet som borgmester, amtsborgmester, formand for et forberedelsesudvalg, formand for et sammenlægningsudvalg, magistratsmedlem eller udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse), beregnes egenpensionen efter det sidst ydede vederlag for det højst indplacerede hverv, der er omfattet af § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt., vederlagsbekendtgørelsen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 2.

Det er hermed kun ved tidligere varetagelse af de selvstændigt pensionsbærende hverv i § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen, at egenpensionen beregnes af det højst indplacerede hverv blandt de selvstændigt pensionsbærende hverv. Funktionstiden for de hverv, der er nævnt i § 22, stk. 2, 3. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen, kan ikke danne selvstændigt grundlag for en højere vederlagsmæssig indplacering i pensionssystemet. Se herved også ministeriets tidligere udtalelse fra 2019 (Ministeriets notat af 9. maj 2019, j.nr. 2019-2259, resumédatabasen 19.5.3.).

Pensionen til en borgmester m.v. skal altså beregnes på baggrund af det sidst ydede borgmestervederlag. Det betyder, at den pågældende i forhold til pensionsberegningen indplaceres i den lønramme, som det sidst ydede borgmestervederlag ydes ud fra. Dette gælder, uanset om en del af egenpensionen forud for det sidst ydede borgmestervederlag måtte være optjent på basis af en funktionstid som borgmester m.v., hvis vederlag blev ydet ud fra en lavere lønramme. Dette gælder også, uanset om der gælder forskellige udbetalingstidspunkter for egenpensionen, jf. nedenfor afsnit 5.5.6.1.

5.5.6. Udbetaling af egenpension (bekendtgørelsens § 24 og § 19, stk. 6)

5.5.6.1. Udbetaling af egenpension sker som udgangspunkt tidligst fra folkepensionsalderen (bekendtgørelsens § 24, stk. 1 og 2)

Der gælder forskellige udbetalingstidspunkter for egenpensionen til en borgmester m.v. afhængig af, om funktionstiden, som pensionen måtte være optjent på basis af, har ligget 1) fra og med den 1. januar 2017, 2) fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 eller 3) indtil den 1. juli 2009.

Det tidligste pensionsudbetalingstidspunkt gælder for funktionstiden indtil den 1. juli 2009. Et senere pensionsudbetalingstidspunkt gælder for funktionstiden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017. Det seneste pensionsudbetalingstidspunkt gælder for funktionstiden fra og med den 1. januar 2017.

Hvis funktionstiden, som pensionen er optjent på grundlag af, ligger inden for to eller flere af de nævnte perioder, vil borgmesterens m.v. egenpension komme til udbetaling i etaper, således at der først sker udbetaling af den del af pensionen, der vedrører funktionstiden indtil den 1. juli 2009. Senere udbetales den del af pensionen, der vedrører funktionstiden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017. Til sidst udbetales den del af pensionen, der vedrører funktionstiden fra og med den 1. januar 2017. Der skal altså foretages en ny beregning af egenpensionen for hver af de nævnte perioder. Den eller de senere dele af egenpensionen udbetales således på grundlag af den til den tid optjente samlede funktionstid, inkl. den funktionstid, som den eller de første dele af egenpensionen er udbetalt på grundlag af.

Funktionstid fra og med den 1. januar 2017

Egenpensionen til en borgmester (eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) med den fornødne funktionstid udbetales den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1. Der kan således ikke ydes eftervederlag og pension samtidig.

Såfremt en borgmester ved eftervederlagets ophør ikke har nået folkepensionsalderen, udbetales egenpensionen til den pågældende den 1. i måneden efter, at den pågældende har opnået folkepensionsalderen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, 1. pkt. Såfremt den pågældende får tilkendt førtidspension som følge af nedsat arbejdsevne, udbetales pensionen dog fra samme tidspunkt som førtidspensionen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 2, 2. pkt.

§ 24 i denne bekendtgørelse har alene virkning for udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester fra og med den 1. januar 2017, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2. Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 1. pkt.

Funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, finder § 24 om udbetalingstidspunktet for egenpension i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014 fortsat anvendelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 2. pkt. Egenpensionen for funktionstid i denne periode udbetales således den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået efterlønsalderen, jf. § 74 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Funktionstid indtil den 1. juli 2009

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, finder § 24 om udbetalingstidspunktet for egenpension i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005 fortsat anvendelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 3. pkt. Egenpensionen for funktionstid i denne periode udbetales således den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt er fyldt 60 år.

5.5.6.2. Udbetaling af egenpension før folkepensionsalderen mod førtidspensionsfradrag (bekendtgørelsens § 24, stk. 3)

Funktionstid fra og med den 1. januar 2017

En forhenværende borgmester kan vælge at få pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017, udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler, som gælder for tjenestemænd i staten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, 1. pkt. Pensionsudbetalingsalderen er fastlagt i pensionsbeskatningsloven (lovbekendtgørelse nr. 238 af 12. marts 2020 med senere ændringer).

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag. Se hertil afsnit 2.5. i de almindelige

bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 12, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 100 som fremsat om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre (Ændring af ministres vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.).

Funktionstid før og efter den 1. januar 2017

En forhenværende borgmester, som tillige har optjent ret til pension for funktionstid forud for den 1. januar 2017, kan også vælge at få den del af pensionen, der vedrører funktionstid fra og med den 1. januar 2017, udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler, som gælder for tjenestemænd i staten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, 2. pkt.

I dette tilfælde beregnes førtidspensionsfradraget også efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag. Førtidspensionsfradraget beregnes af den *samlede* pension fra det første udbetalingstidspunkt. Fradraget beregnes således *ikke alene* på baggrund af den pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017.

En forhenværende borgmester er kun omfattet af reglen om førtidspensionering i vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, 2. pkt., hvis vedkommende i perioden fra og med den 1. januar 2017 rent faktisk har opnået en højere pensionsalder, end vedkommende ellers – før den 1. januar 2017 – var berettiget til, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22 stk. 3, om omregning af en borgmesters funktionstid til pensionsalder.

Overgangsreglerne er nærmere behandlet nedenfor i kapitel 7.

5.5.6.3. Bortfald af pensionsudbetaling ved valg til borgmester mv. (bekendtgørelsens § 19, stk. 6)

Hvis et medlem, der oppebærer egenpension som tidligere borgmester, amtsborgmester, magistratsmedlem, formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse eller regionsrådsformand, vælges som borgmester henholdsvis regionsrådsformand, bortfalder pensionsudbetalingerne, indtil den pågældende fratræder hvervet, jf. den kommunale vederlagsbekendtgørelses § 19, stk. 6, 1. pkt., henholdsvis den regionale vederlagsbekendtgørelses § 15, stk. 6, 1. pkt. En borgmester kan således ikke modtage borgmestervederlag eller regionsrådsformandsvederlag og egenpension på samme tid.

Tilsvarende gælder, at pensionsudbetalingerne bortfalder for et kommunalbestyrelsesmedlem, der efter § 15, stk. 5, § 64 a, stk. 4, eller § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse udpeges til at fungere som borgmester, jf. borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18. Se vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 6, 2. pkt.

Ministeriet har udtalt, at en borgmesters ret til udbetaling af egenpension ikke berøres af vedkommendes fortsatte modtagelse af vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen, herunder eventuelle udvalgs- og udvalgsformandsvederlag, ligesom de pågældende vederlag ikke berøres af pensionen. (Økonomi- og Indenrigsministeriets telefonnotat af 28. august 2012, j.nr. 2012-00558, resumédata-basen 12.5.6).

5.5.7. Udgiftsfordeling (bekendtgørelsens § 23, stk. 3)

I de tilfælde, hvor en borgmester (eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse) tidligere for en anden myndighed har varetaget hvervet som borgmester (eller et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse), fordeles udgiften til den pågældendes egenpension mellem de pågældende myndigheder i forhold til borgmesterens funktionstid og uden hensyntagen til borgmesterens vederlagsmæssige indplacering. Udgiftsberegningen og udbetalingen forestås af den kommune, hvor den pågældende borgmester sidst har været i funktion, jf. i det hele vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 3.

Det er kun, hvis borgmesteren tidligere har varetaget de selvstændigt pensionsbærende hverv, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt., for en anden myndighed, at der skal ske udgiftsfordeling efter vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 3. Udgiftsfordelingen sker i givet fald kun mellem de myndigheder, for hvilke borgmesteren har varetaget de hverv, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt.

Hvis der er tale om en borgmester, der tidligere har været borgmester i en kommune, som siden 1. januar 2007 er indgået i en ny kommune, overtager den nye kommune den del af udgifterne til den pågældende borgmesters egenpension, som før 1. januar 2007 påhvilede den kommune, der indgår i den nye kommune, jf. § 36 i lov nr. 540 af 24. juni 2005 om revision af den kommunale inddeling med senere ændringer.

I tilfælde, hvor en borgmester tidligere har været borgmester i en kommune, som pr. 1. januar 2007 er delt mellem to eller flere nye kommuner, vil den af de nye kommuner, der har overtaget den største andel af den delte kommunes nettoformue, overtage forpligtelsen til at betale den del af udgifterne til den pågældende borgmesters egenpension, som før 1. januar 2007 påhvilede den delte kommune, jf. § 13, stk. 2, jf. § 13, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 868 af 16. september 2005 om deling af kommuner.

Hvis der er tale om en borgmester, der tidligere har været amtsborgmester, følger det af reglerne i §§ 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 965 af 14. oktober 2005 om tjenestemandspensionsforpligtelser i forbindelse med kommunalreformen, at staten refunderer kommunen den del af pensionsudgifterne, som før den 1. januar 2007 påhvilede amtskommunen, jf. også § 13 i den nævnte bekendtgørelse. Staten refunderer dog efter § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 965 af 14. oktober 2005 ikke pensionsudgifter vedrørende eventuelle pensionsforpligtelser, der er forsikringsmæssigt afdækkede.

5.5.8. Andet

Den hidtidige bestemmelse i § 25 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002 om understøttelse til tidligere borgmestre, der ikke har opnået ret til egenpension, er ikke videreført efter ændringen af pensionssystemet i forbindelse med kommunalreformen. Adgangen til understøttelse eksisterer imidlertid efter omstændighederne stadig for borgmestre i en kommune eller amtskommune, der er fratrådt hvervet inden den 1. januar 2007 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, jf. overgangsbestemmelsen i § 39 i vederlagsbekendtgørelsen. Der henvises til afsnit 7.2.

Vederlagsbekendtgørelsens regler regulerer udtømmende, i hvilket omfang en kommune kan medvirke til at udbetale pension til en tidligere borgmester, herunder administrere en pensionsordning for en nuværende borgmester.

Ministeriet har i anledning af en konkret henvendelse udtalt, at en kommune ikke lovligt kan tegne og administrere en ratepension/kapitalpensionsordning til fordel for borgmesteren, uanset at ydelserne på ordningen skal udredes af borgmesterens vederlag. (Indenrigsministeriets telefonreferat af 14. december 1999 vedrørende en kommunes tegning af pensionsordning for borgmesteren, j.nr. 2022-2025, resumédata-basen 99.5.3).

5.6. Ægtefællepension (bekendtgørelsens § 25)

Personkreds

Kun de borgmesterhverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, giver ret til ægtefællepension. Dette er præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 25. Hvervene som magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse giver dermed også ret til ægtefællepension såfremt de er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.

Hvervene som fungerende borgmester m.v., der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, udløser derimod ikke i sig selv en ret til ægtefællepension, men funktionstiden i disse hverv tæller med ved opgørelsen af længden af funktionstiden i forhold til de hverv, der i sig selv har en ret til ægtefællepension, se nærmere herom afsnit 5.5.3. Se mere i afsnit 5.1. om vederlagsbekendtgørelsens borgmesterbegreb.

Betingelser for ægtefællepension

Ægtefællen efter en borgmester eller en tidligere borgmester er efter vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 1, berettiget til ægtefællepension, såfremt den afdøde borgmester har opnået en funktionstid på mindst 1 år. Beregningen af den afdøde borgmesters funktionstid sker efter reglerne i vederlagsbekendtgørelsens § 22, jf. afsnit 5.5.3. om beregningen af funktionstiden.

Det er efter vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 2, en betingelse for, at en ægtefælle efter en borgmester eller en tidligere borgmester opnår ret til ægtefællepension, at ægteskabet blev indgået, før den afdøde borgmester var fyldt 65 år, før egenpensionen til den afdøde borgmester var påbegyndt udbetalt og mindst 3 måneder inden dødsfaldet.

Ægteskaber, der er indgået, efter at en borgmester er fratrådt hvervet, giver således ikke ret til ægtefællepension, hvis udbetalingen af egenpensionen til den afdøde borgmester på tidspunktet for ægteskabets indgåelse var påbegyndt. Derimod vil et ægteskab, der er indgået i den periode, hvor en fratrådt borgmester oppebærer eftervederlag efter § 20 i vederlagsbekendtgørelsen, berettige til ægtefællepension, så længe borgmesteren ikke er fyldt 65 år.

Kravet om, at ægteskabet er indgået, før egenpensionen til den afdøde borgmester er påbegyndt udbetalt, gælder ikke for personer, der havde indgået ægteskab inden den 1. januar 2000, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 3.

Kravet om, at ægteskabet er indgået mindst 3 måneder inden dødsfaldet, gælder ikke, hvis dødsfaldet skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom indtruffet efter ægteskabets indgåelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 4.

Bekendtgørelsen giver ikke mulighed for at bevare retten til ægtefællepension i tilfælde af skilsmisse.

Ægtefællepensionens størrelse

Ægtefællepensionen ydes på grundlag af borgmesterens egenpension og efter de regler, der i øvrigt gælder for ægtefællepension i §§ 12 og 13 i lov om tjenestemandspension. § 12, stk. 3, 1. pkt., i lov om tjenestemandspension, hvorefter ægtefællepension beregnes efter den af tjenestemanden optjente pensionsalder, dog mindst efter 15 års pensionsalder, finder imidlertid ikke anvendelse. Ægtefællepensionen efter en afdød borgmester beregnes således efter den af borgmesteren optjente pensionsalder, uanset at pensionsalderen ved en funktionstid på indtil 6 år som borgmester efter vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3, ikke overstiger 15 års pensionsalder. Der henvises i det hele til vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 5.

Ministeriet har udtalt, at reglerne om ægtefællepension følger reglerne, herunder eventuelle overgangsregler, om egenpension til en borgmester.

Ægtefællepensionens udbetaling

Ægtefællepension udbetales den 1. i måneden efter den måned, hvor der er udbetalt efterindtægt, eller i tilfælde af, at ægtefællen ikke er berettiget til efterindtægt, den 1. i måneden efter borgmesterens død, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 5.

I de tilfælde, hvor en borgmester m.v. tidligere har varetaget de i vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 2, 1. og 2. pkt., nævnte hverv som borgmester m.v. for en anden myndighed, fordeles udgiften til ægtefællepension mellem de pågældende myndigheder efter reglerne i vederlagsbekendtgørelsens § 23, stk. 3, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 25, stk. 6. Se herom afsnit 5.5.7.

5.7. Efterindtægt (bekendtgørelsens § 26)

Personkreds

Kun de borgmesterhverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, giver ret til efterindtægt. Dette er præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 26. Hvervene som magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse giver dermed også ret til efterindtægt, såfremt de er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.

Hvervene som fungerende borgmester m.v., der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, udløser derimod ikke i sig selv en ret til efterindtægt. Se mere i afsnit 5.1. om vederlagsbekendtgørelsens borgmesterbegreb.

Betingelser for efterindtægt

Ægtefællen eller, hvis ægtefælle ikke efterlades, børn under 21 år efter den borgmester m.v., der ved sin død oppebar vederlag som borgmester, eller efter en tidligere borgmester, der ved sin død oppebar egenpension eller understøttelse, er berettiget til efterindtægt i henhold til § 26 i vederlagsbekendtgørelsen.

Såfremt en borgmester – f.eks. pga. sygdom – fritages for borgmesterhvervet, forinden vedkommende samme måned afgår ved døden, er der fortsat adgang til at yde efterindtægt. Borgmesteren oppebærer i

denne situation vederlag som borgmester måneden ud, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 1. pkt., og § 30, stk. 1. Tilsvarende gælder, hvor borgmesteren afgår ved døden i tilfælde, hvor vedkommende ikke har varetaget hvervet i en periode, men fortsat oppebærer vederlag, jf. § 30, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen.

Såfremt en tidligere borgmester afgår ved døden i den periode, hvor den pågældende oppebærer eftervederlag, eller i den periode, hvor egenpensionen er opsat, er der ikke adgang til at yde efterindtægt.

Beregning og udbetaling af efterindtægt

Om beregningen af efterindtægt er det i vederlagsbekendtgørelsens § 26 fastsat, at den svarer til 3 gange det sidst ydede månedlige borgmestervederlag, den sidst ydede egenpension eller den sidst ydede understøttelse.

Efterindtægten udbetales ifølge vederlagsbekendtgørelsens § 26 den 1. i måneden efter borgmesterens død.

5.8. Børnepension (bekendtgørelsens § 27)

Personkreds

Kun de borgmesterhverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, giver ret til børnepension. Dette er præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 27. Hvervene som magistratsmedlemmer og formænd for stående udvalg i kommuner med delt administrativ ledelse, giver dermed også ret til børnepension, såfremt de er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.

Hvervene som fungerende borgmester m.v., der er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, udløser derimod ikke i sig selv en ret til børnepension, men tæller med ved beregningen af ved opgørelsen af længden af funktionstiden i forhold til de hverv, der i sig selv har en ret til børnepension, se nærmere herom afsnit 5.5.3. Se mere i afsnit 5.1. om vederlagsbekendtgørelsens borgmesterbegreb.

Betingelser for børnepension

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 27, stk. 1, er børn under 21 år af en tidligere borgmester, der oppebærer egenpension, jf. vederlagsbekendtgørelsens §§ 21 og 24, berettiget til børnepensionstillæg. Når en borgmester afgår ved døden, bliver den pågældendes børn berettiget til børnepension, såfremt borgmesteren har opnået en funktionstid på mindst 1 år, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 27, stk. 2.

Beregningen af borgmesterens funktionstid sker efter reglerne i vederlagsbekendtgørelsens § 22, jf. afsnit 5.5.3. Børnepensionstillæg og børnepension ydes i øvrigt efter de regler, der gælder for børnepensionstillæg og børnepension i henhold til lov om tjenestemandspension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 27, stk. 3.

5.9. Samordning af pensioner (bekendtgørelsens § 28)

Reglerne om samordning af pensioner er fastsat i § 28 i vederlagsbekendtgørelsen. Samordning indebærer, at egenpensionen som borgmester bliver nedsat, hvis vedkommende samtidig oppebærer løn, vederlag eller egenpension for andet hverv eller ansættelsesforhold.

Samordning – i forhold til hvilke hverv?

Reglerne om samordning af egenpension gælder for de hverv, der er omfattet af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18. Dette er præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 28. Reglerne gælder hermed tilsvarende for et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, der er udpeget for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden, jf. borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18, hvortil der henvises i § 28.

Samordning – i forhold til hvilke pensioner?

Samordning skal ske, hvis en tidligere borgmester oppebærer egenpension efter lov om tjenestemandspension, lov om vederlag og pension m.v. for ministre (lovbekendtgørelse nr. 939 af 16. juni 2017 med senere ændringer), lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1260 af 27. august 2020) samt lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet (lovbekendtgørelse nr. 938 af 16. juni 2017). Samordning skal endvidere ske, hvis en tidligere borgmester oppebærer egenpension fra en stilling på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår i en kommune, en region, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsgaranteret pensionskasse, jf. i det hele vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 1. Såfremt der tilkommer en tidligere borgmester løn eller vederlag fra en stilling, som berettiger til pension som angivet ovenfor, sker der ligeledes samordning, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 3.

Alene en tjenestemandsstilling eller en tjenestemandslignende stilling i en kommune, en region, et koncessioneret selskab eller anden offentlig virksomhed kan begrunde nedsættelse af borgmesterpensionen. Der skal således ikke ske nedsættelse af borgmesterpensionen, hvis en tidligere borgmester oppebærer pension fra en overenskomstansættelse i en stilling i en kommune m.v.

Se nedenfor om pensioner, i forhold til hvilke der ikke skal ske samordning.

Hvor meget nedsættes borgmesterpensionen?

Samordningen sker dels efter en halvdelsregel og dels efter en maksimumsregel.

Halvdelsreglen går ud på, at borgmesterpensionen nedsættes med halvdelen af de øvrige ovennævnte ydelser, som den tidligere borgmester har krav på. Nedsættelsen kan dog aldrig overstige halvdelen af borgmesterpensionen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 2 og 3.

Maksimumsreglen går ud på, at borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen med andre pensioner – f.eks. ministerpension – ikke må overstige den til enhver tid højst opnåelige tjenestemandspension. Hvis de sammenlagte ydelser overstiger den højst opnåelige tjenestemandspension, nedsættes borgmesterpensionen med det overskydende beløb, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 2. Såfremt der ved siden af borgmesterpensionen modtages løn eller andre vederlag, må borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen med lønnen og de andre vederlag i henhold til maksimumsreglen ikke overstige den højeste pensionsgivende tjenestemandsløn, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 3.

Samordning sker ikke i forhold til pensioner med tilsvarende samordningsregler

Hvis der i henhold til bestemmelser vedrørende udbetalingen af pension eller løn som nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 1 og stk. 3, sker tilsvarende pensionsbegrænsninger som følge af pension hidrørende fra borgmesterhvervet, foretages ikke nedsættelse af borgmesterpensionen, jf. § 28, stk. 5, i vederlagsbekendtgørelsen.

Lov om tjenestemandspension indeholder ikke regler om samordning. Der er imidlertid fastsat regler om samordning af tjenestemandspension med pension, der oppebæres som borgmester og rådmand, i en tekstanmærkning til finansloven, jf. tekstanmærkning nr. 102 til § 36 (pensionsvæsenet) i finansloven for 2022. I henhold til tekstanmærkningen skal reducere ske i den pension, der er mindst. Hvis tjenestemandspensionen er større end borgmesterpensionen, skal der i medfør af tekstanmærkningen ske udbetaling af den fulde tjenestemandspension og ske nedsættelse af borgmesterpensionen i medfør af vederlagsbekendtgørelsen. Hvis tjenestemandspensionen er mindre end borgmesterpensionen, skal tjenestemandspensionen nedsættes med halvdelen i medfør af tekstanmærkningen, hvilket medfører, at borgmesterpensionen ikke nedsættes, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 5. Ud over halvdelsreglen er der endvidere i tekstanmærkningens stk. 3 indsat en maksimumsregel.

I henhold til § 3, stk. 3, nr. 1, i lov om vederlag og pension m.v. for ministre sker der modregning af borgmesterpension i det eftervederlag, der oppebæres som minister. I henhold til § 109, stk. 3, nr. 4, i folketingsvalgloven sker der også modregning af borgmesterpension i eftervederlaget som folketingsmedlem. Modregning foretages dog ikke i indtægter op til 135.930 kr. de første 12 måneder af medlemmets eftervederlagsperiode, jf. § 109, stk. 4, i folketingsvalgloven. Beløbet, der er i 31. marts 2017-niveau, reguleres efter § 108, stk. 2, 2. pkt., i folketingsvalgloven. I de situationer, hvor der sker modregning efter § 109, stk. 3, nr. 4, i folketingsvalgloven, samt ved modregning efter § 3, stk. 3, nr. 1, i lov om vederlag og pension m.v. for ministre, skal der ikke ske nedsættelse af borgmesterpensionen, jf. § 28, stk. 5, i vederlagsbekendtgørelsen.

Samordning af ægtefællepensionen

Ægtefællepensionen efter en borgmester m.v. er undergivet tilsvarende regler om samordning. Såfremt en efterlevende ægtefælle efter en borgmester m.v. har krav på ægtefællepension efter lov om tjenestemandspension, lov om vederlag og pension m.v. for ministre, folketingsvalgloven samt lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet eller fra en stilling på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår i en kommune, en region, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsgaranteret pensionskasse, nedsættes ægtefællepensionen efter både halvdelsreglen og maksimumsreglen, medmindre der i henhold til bestemmelser vedrørende udbetalingen af de nævnte øvrige pensioner sker tilsvarende pensionsbegrænsninger, jf. nærmere vederlagsbekendtgørelsens § 28, stk. 4 og 5.

Kapitel 6. Fælles bestemmelser (bekendtgørelsens afsnit III)

6.1. Udbetaling (bekendtgørelsens § 29, stk. 1)

Udbetaling månedvis forud (bekendtgørelsens § 29, stk. 1, 1. pkt.)

Vederlag for hvervet som borgmester, dvs. som borgmester, magistratsmedlem og formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. borgmesterdefinitionen i vederlagsbekendtgørelsens § 18, for hvervet som fungerende borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt.,

samt for hvervene som næstformand for kommunalbestyrelsen, udvalgsformand, udvalgsnæstformand, udvalgsmedlem og kommunalbestyrelsesmedlem udbetales månedsvis forud og ydes for hver påbegyndt kalendermåned, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen gælder for enhver form for hverv som udvalgsformand og udvalgsnæstformand, dvs. for hvervene som formand for et stående udvalg, næstformand for økonomiudvalget og stående udvalg, formand og næstformand for børn og unge-udvalget, formand for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven samt formand og næstformand for særlige udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen gælder også for hvervet som konstitueret udvalgsformand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 10.

Bemærk, at også vederlag for hvervet som fungerende borgmester m.v. som nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt., udbetales på samme måde som vederlaget for hvervet som borgmester.

Bestemmelsen gælder ikke for vederlag for hvervene efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 2. pkt., da hvervene vederlægges efter kommunalbestyrelsens konkrete beslutning herom og ikke nødvendigvis svarende til borgmestervederlaget.

Indtræden i et hverv senere end den 1. i måneden (bekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt.)

Ved indtræden i et hverv senere end den 1. i måneden ydes der bagud ved månedens udgang et forholdsmæssigt vederlag, som regnes fra dagen for vedkommendes indtræden i hvervet til månedens udgang, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt. Eksempelvis er et kommunalbestyrelsesmedlem, der vælges som udvalgsformand for et stående udvalg midt i en måned, berettiget til udvalgsformandsvederlag forholdsmæssigt for den del af måneden, hvor den pågældende er udvalgsformand, såfremt kommunalbestyrelsen i henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 7 har besluttet at yde vederlag til formanden for det pågældende udvalg. Tilsvarende er et kommunalbestyrelsesmedlem, der tiltræder som borgmester midt i en måned, berettiget til borgmestervederlag forholdsmæssigt for den del af måneden, hvor den pågældende er borgmester.

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt., gælder alene for de hverv, som er omfattet af § 29, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen gælder dermed ikke for hvervene efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 2. pkt., jf. ovenfor.

Vælges en borgmester midt i en måned, ophører dennes hidtidige vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2.

Vederlag til stedfortrædere (bekendtgørelsens § 29, stk. 1, 3. pkt.)

Vederlag til stedfortrædere, der ydes i henhold til vederlagsbekendtgørelsens §§ 6, 8 og 9, udbetales månedsvis bagud, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 3. pkt.

Skattemæssige konsekvenser

Indkomst fra politiske hverv er skattepligtig indkomst og behandles som udgangspunkt ikke anderledes end indkomst for ordinært arbejde.

6.2. Vederlag senere end hvervets indtræden m.v. (bekendtgørelsens § 29, stk. 2 og 3)

Som udgangspunkt beregnes vederlaget fra den dato, hvor medlemmet indtræder i det kommunale hverv, for hvilket der udbetales vederlag. Se også vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt., der er nævnt i afsnit 6.1.

Vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 2 og 3, fastsætter imidlertid, at vederlaget for et kommunalt hverv i en række tilfælde beregnes fra et senere tidspunkt end den dato, hvor medlemmet indtræder i hvervet. Der er tale om tilfælde, hvor et medlem fratræder et kommunalt hverv, men fortsætter i et eller flere andre kommunale hverv.

Fratrædelse af hvervet som borgmester m.v. (bekendtgørelsens § 29, stk. 2)

Fratrædes hvervet som borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 18, dvs. hvervet som borgmester, magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, midt i måneden, og ophører vederlaget for borgmesterhvervet med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende fratræder borgmesterhvervet, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, vederlægges eventuelle andre hverv, som er nævnt i stk. 1, 1. pkt., fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden som borgmester mv. Dette er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 2.

Vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 2, indebærer som følge af fuldtidsvederlæggelsen som borgmester m.v., at samtlige eventuelle andre hverv, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 1. pkt., først vederlægges fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden som borgmester mv. Det gælder såvel det faste vederlag, tillægsvederlaget, eventuel erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, vederlaget for eventuelle udvalgshverv og vederlaget som eventuel viceborgmester. § 29, stk. 2, er ikke til hinder for udbetaling af godtgørelser, jf. denne vejlednings kapitel 4. Udtræder borgmesteren m.v. af kommunalbestyrelsen samtidig med fratrædelsen som borgmester m.v., finder § 29, stk. 2, ikke anvendelse.

Bemærk, at vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 2, ikke gælder ved fratrædelsen af hvervet som fungerende borgmester m.v., jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, idet disse hverv ikke er omfattet af borgmesterdefinitionen i § 18, og vederlaget for disse hverv ophører straks ved funktionsperiodens ophør. Se også til sidst i afsnit 3.2. i vejledningens bilag 3.

Fratrædelse af hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand (bekendtgørelsens § 29, stk. 3)

Fratrædes midt i måneden hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der er særskilt vederlagt efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3, og ophører vederlaget for hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende fratræder hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, vederlægges det eventuelle hverv som medlem af eller næstformand for dette udvalg fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden. Dette er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 3.

Bestemmelsen gælder kun ved fratrædelse af hverv som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der er særskilt vederlagt efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3. Dvs. bestemmelsen gælder for formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, formænd og næstformænd for børn og unge-udvalget, formænd for udvalg, som

kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, samt formænd og næstformænd for særlige udvalg nedsat efter § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Bestemmelsen gælder ikke for konstituerede udvalgsformænd, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 10. Dette skyldes, at vederlaget for hvervet som konstitueret udvalgsformand ophører straks ved funktionsperiodens ophør. Se også til sidst i afsnit 3.3. i vejledningens bilag 3.

Bestemmelsen gælder ikke for formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, da disse hverv i stedet er omfattet af § 29, stk. 2, jf. borgmesterdefinitionen i § 18.

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 3, om vederlæggelse fra den 1. i måneden efter fratræden som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand gælder kun vederlaget som medlem af det samme udvalg, som medlemmet har været formand eller næstformand for, og ikke vederlaget som medlem, næstformand eller formand for andre udvalg.

Udtræder den tidligere formand eller næstformand som medlem af udvalget samtidig med, at vedkommende fratræder sit hverv som formand eller næstformand, finder bestemmelsen ikke anvendelse.

Vælges den fratrådte udvalgsformand som næstformand for det udvalg, vedkommende tidligere har været formand for, skal også næstformandsvederlaget som anført i bestemmelsen først vederlægges fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden som formand.

Vælges den fratrådte udvalgsnæstformand som formand for det udvalg, vedkommende tidligere har været næstformand for, gælder § 29, stk. 3, om vederlæggelse fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden ikke. Udvalgsformandshvervet vederlægges i denne situation straks ved vedkommendes indtræden i hvervet. Udvalgsnæstformandsvederlaget ophører i denne situation fra den dato, hvor vedkommende tiltræder hvervet som udvalgsformand, jf. § 30, stk. 4, 1. pkt., og modregnes efterfølgende i udvalgsformandsvederlaget, se nærmere § 30, stk. 4, 2. pkt.

Se også afsnit 4.2. i vederlagsvejledningens bilag 3.

6.3. Ophør (bekendtgørelsens §§ 30-34)

Ved bekendtgørelse nr. 1416 af 20. september 2020 om ændring af vederlagsbekendtgørelsen indførtes der nye regler om ophør af vederlag. Disse regler er videreført i den nye vederlagsbekendtgørelse som §§ 30-34.

Vederlaget ophører som hidtil ved udgangen af den måned, hvor vedkommende fratræder det enkelte hverv. (§ 30, stk. 1) Tillægsvederlaget ophører som hidtil ved udgangen af den måned, hvor betingelserne for at modtage tillægsvederlaget ikke længere er opfyldt. (§ 32)

Herudover ophører vederlaget i en række situationer, uden at vedkommende har fratrådt hvervet. De væsentligste bestemmelser er følgende:

– *Vederlag ophører efter 1 måneds mod før 3 måneders fravær (§ 31, stk. 1)*

Når et medlem af kommunalbestyrelsen af andre grunde end helbredstilstand m.v. i en uafbrudt periode på én måned ikke har varetaget sit hverv, ophører vederlaget ved næste månedsskifte. Det er en ændring fra tidligere tre måneder.

– *Når stedfortræderen indkaldes i mere end 7 dage, får kun stedfortræderen vederlag (§ 31, stk. 2)*

Når et medlem af kommunalbestyrelsen er fraværende af andre grunde end helbredstilstand m.v., har vedkommende ikke ret til vederlag, hvis der er indkaldt stedfortræder i mere end syv dage. Kun stedfortræderen får vederlag. Dette er en ny ophørsgrund i forhold til tidligere.

– *Dokumentationskrav ved fravær på grund af helbredstilstand m.v. (§ 31, stk. 3)*

Ved fravær på grund af helbredstilstand m.v. stilles som noget nyt krav om dokumentation for at bevare retten til vederlag i indtil 9 måneder. Det kan for eksempel være en lægeerklæring.

For en nærmere gennemgang af reglerne henvises til bilag 3 til denne vejledning. Afsnit 9 under bilag 3 til denne vejledning indeholder en vejledning i reglerne for behandlingen af sager om ophør af vederlag.

6.4. Feriegodtgørelse (bekendtgørelsens § 35)

Der beregnes ikke feriegodtgørelse efter reglerne i ferieloven (lovbekendtgørelse nr. 230 af 12. februar 2021) af de ydelser, som kommunalbestyrelsesmedlemmer oppebærer i henhold til lov om kommunernes styrelse og regler udstedt i medfør heraf.

Af § 35, stk. 1, i vederlagsbekendtgørelsen følger imidlertid, at borgmestre, magistratsmedlemmer, udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse, viceborgmestre, formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, næstformænd for faste udvalg i kommuner med magistratsstyre, formanden for børn- og ungeudvalget, næstformanden for børn- og ungeudvalget i Københavns Kommune samt formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, oppebærer en feriegodtgørelse på 1 ½ pct. af vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, §§ 12 og 13, § 14, stk. 3, § 15, § 17, stk. 3, og § 19.

Feriegodtgørelsen udbetales pr. 1. maj for de vederlag, der er oppebåret i det foregående kalenderår, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 35, stk. 2. Det er ikke et krav, at det pågældende hverv bestrides på udbetalingstidspunktet.

Herudover giver de ydelser, som kommunalbestyrelsesmedlemmer modtager i henhold til lov om kommunernes styrelse og regler udstedt i medfør heraf, ikke grundlag for udbetaling af feriegodtgørelse.

6.5. Pligtmæssige vederlag (bekendtgørelsens § 36)

Efter § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i § 16, stk. 1-8, i lov om kommunernes styrelse. Ydelserne tilkommer den enkelte, indtil ydelserne ophører efter reglerne for ophør af vederlag, se bilag 3.

Vederlagsbekendtgørelsens § 36 præciserer, at ikke alle vederlag er pligtmæssige. Ifølge bestemmelsen er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter §§ 2-19 og 35 i

vederlagsbekendtgørelsen. Det betyder, at eftervederlag til borgmestre, egenpension, ægtefællepension, efterindtægt og børnepension ikke er pligtmæssige vederlag.

Godtgørelser efter § 8 a, 2. pkt., henholdsvis § 16, stk. 10 og 11, i lov om kommunernes styrelse er heller ikke ydelser, som medlemmet har pligt til at modtage (uanset at godtgørelse efter § 8 a, 2. pkt., og § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse er obligatoriske for kommunalbestyrelsen at yde).

Det faste vederlag, tillægsvederlaget, eventuel erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (hvis man har valgt denne ordning), diæter for det konstituerende møde, udvalgsvederlag, stedfortrædervederlag, vederlag som konstitueret udvalgsformand, vederlag som næstformand samt borgmestervederlaget er derimod pligtmæssige vederlag. Det samme gælder feriegodtgørelsen, der udbetales efter § 35 i vederlagsbekendtgørelsen.

Hvis der træffes beslutning om at frasige sig et vederlag, som man er berettiget til i henhold til ovennævnte regler, men dog ikke er forpligtet til at modtage, kan dette have skattemæssige konsekvenser. Dette spørgsmål er reguleret i Skatteministeriets lovgivning.

6.6. Offentliggørelse af oplysninger om vederlag for varetagelse af andre hverv (lovens § 16 e)

Et medlem af kommunalbestyrelsen, der efter valg eller forslag af kommunen udfører andre hverv end medlemskab af kommunalbestyrelsens udvalg eller underudvalg, skal oplyse størrelsen af vederlag, der i det forudgående kalenderår var forbundet med varetagelsen af hvervet, til kommunalbestyrelsen, jf. § 16 e, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen offentliggør inden udgangen af første kvartal, hvilke af dens medlemmer der i det forudgående kalenderår har modtaget vederlag for varetagelse af sådanne hverv, samt størrelsen af vederlaget for hvert enkelt af disse hverv.

Oplysningspligten gælder for alle andre hverv end medlemskab af kommunalbestyrelsens udvalg og underudvalg, herunder udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse og børn og unge-udvalg nedsat efter § 18 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022). Omfattet af bestemmelsen kan være bestyrelsesposter i interessentskaber, kommanditselskaber, aktie- eller anpartsselskaber, fonde, selvejende institutioner, kommunale selskaber og kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, samt medlemskab af råd og nævn, herunder beboerklagenævn og huslejenævn. (Se om hvervet som formand for Huslejenævnet Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonnotat af 25. februar 2008, j.nr. 2021-6588, resumédata-basen 08.5.3).

Omfattet af oplysningspligten er alene vederlag, modsat andre udbetalinger, herunder mødediæter, udgiftsgodtgørelser eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Der skal ikke oplyses om hverv, der ikke ydes vederlag for.

Medlemmet skal varetage det pågældende hverv efter valg eller forslag af kommunen, hvorved bl.a. forstås kommunalbestyrelsen, dennes udvalg og underudvalg samt den kommunale administration. Bestemmelsen finder tillige anvendelse ved valg eller forslag fra et kommunalt selskab eller KL, da de deltagende kommuner i forening i givet fald har valgt eller foreslået vedkommende. Det er ikke en betingelse, at kommunen har en egentlig udpegnings- eller indstillingsret, så længe vedkommende vælges efter forslag fra kommunen. Omfattet er eksempelvis et medlem af kommunalbestyrelsen, der af kommunens repræsentant på en generalforsamling bliver foreslået til at varetage hverv omfattet af bestemmelsen. Det

er heller ikke afgørende, om kommunen lovmæssigt er forpligtet til at vælge eller bringe en person i forslag, eller selv beslutter at vælge eller bringe en person i forslag. Det er endvidere uden betydning, om der er tale om et kommunalt hverv, hvorfor det ikke har betydning, om kommunen er retligt bundet af en indstilling fra andre eller har reel valgmulighed.

Ministeriet har tilkendegivet, at der ikke er pligt efter § 16 e at oplyse om ydelser modtaget for varetagelse af hvervet som domsmand. Domsmand

vælges af landsretspræsidenterne på baggrund af grundlisterne, der udarbejdes af grundlisteudvalgene, jf. retsplejelovens §§ 72 og 74. Grundlisteudvalgene

kan ikke henregnes til en del af kommunen, og hvervet som domsmand udføres følgelig ikke efter forslag fra kommunen. (Notat af 22. februar 2010,

j.nr. 2010-1380, resumédata-basen 10.5.5).

Bestyrelsessherv, som medlemmet varetager som privatperson eller i egenskab af partimedlem, er ikke omfattet af oplysningspligten (Skr. af 29. juni 2012, j.nr. 1207420, resumédata-basen 12.5.4).

Der er ikke i loven fastsat nogen frist for kommunalbestyrelsesmedlemmets oplysningspligt, men hensynet til, at kommunalbestyrelsen kan offentliggøre oplysningerne inden udgangen af første kvartal indebærer, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte en frist for dens medlemmers afgivelse af oplysningerne.

Kommunen skal af egen drift offentliggøre oplysninger om vederlag for det forudgående kalenderår inden udløbet af første kvartal. Dette gælder også, hvis oplysningerne er tilgængelig på anden vis, herunder på baggrund af reglerne om aktindsigt. Der stilles ikke særlige krav til offentliggørelsesmåden eller offentliggørelsesmediet. Materialet skal dog offentliggøres i en form, der er egnet til at skabe et overblik over, hvilke personer der modtager vederlag for hvilke hverv.

Oplysnings- og offentliggørelsespligten omfatter tillige afgåede kommunalbestyrelsesmedlemmer, der som medlem af kommunalbestyrelsen det forudgående år var valgt eller foreslået til et hverv omfattet af bestemmelsen. (Skr. af 19. november 2009, j.nr. 2009-8435, resumédata-basen 09.5.1.)

Bestemmelsen omfatter endvidere permanente og midlertidigt ansatte i kommunens administration, jf. § 16 e, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder tillige for fratrådte ansatte, der det forudgående år under ansættelse i kommunen var valgt eller foreslået til at varetage et hverv omfattet af bestemmelsen.

6.7. Samspil mellem overførselsindkomster og vederlag

Der er forskellige steder i lovgivningen fastsat særlige regler om fradrag i skattepligtig indkomst for så vidt angår SU, folkepension, førtidspension, arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, kontanthjælp osv. Reglerne om fradrag i overførselsindkomster tager ikke særlig sigte på vederlag for politiske hverv, men omfatter generelt skattepligtig indkomst og får derved også betydning for kommunalbestyrelsesmedlemmer, der samtidig modtager en overførselsindkomst. Indkomst fra politiske hverv behandles således som udgangspunkt ikke anderledes end indkomst for ordinært arbejde. Reglerne om fradrag i de forskellige overførselsindkomster er reguleret i særlovgivningen og ikke i reglerne om kommunernes og regionernes styrelse.

Kapitel 7. Ikrafttræden og overgang

7.1. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser (bekendtgørelsens § 38)

Bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er i sin helhed trådt i kraft den 1. januar 2022, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 1.

Bekendtgørelsen erstatter bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 som ændret ved bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, jf. bekendtgørelsens § 38, stk. 2.

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, fastsat overgangsbestemmelser, der regulerer virkningerne af de ændringer af pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre, der blev fastsat i 2009 og 2016. Se afsnit 7.2.

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 4, fastsat en overgangsbestemmelse svarende til overgangsbestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1416 af 20. september 2020 om ændring af den tidligere vederlagsbekendtgørelse. Efter denne overgangsbestemmelse finder de nye regler i §§ 30-34 om ophør af vederlag ikke anvendelse for en periode, hvor et medlem ikke har varetaget kommunale hverv, når perioden er påbegyndt før den 15. oktober 2020. For sådant fravær finder § 30 i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 fortsat anvendelse. Se afsnit 9 i bilag 3.

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 5, som noget nyt fastsat en overgangsbestemmelse, der er en følge af, at det efter den nye vederlagsbekendtgørelse er et krav, at udvalgsvederlag til næstformanden for børn og unge-udvalget, også uden for Københavns Kommune fastsættes i styrelsesvedtægten. Se vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, § 14, stk. 2, og § 17, stk. 3. I overgangsbestemmelsen slås fast, at kommunalbestyrelser i andre kommuner end Københavns Kommune uanset vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, § 14, stk. 2, og § 17, stk. 3, indtil den 1. juli 2022 kan beslutte at yde udvalgsvederlag til næstformanden for børn og unge-udvalget uden at skulle fastsætte udvalgsvederlaget i styrelsesvedtægten. Dette gælder også, selvom der for næstformandshvervet ydes det samme vederlag, som hidtil er ydet i medfør af de tidligere regler om udvalgsvederlag.

Der er i vederlagsbekendtgørelsens §§ 39-46 fastsat en række overgangsbestemmelser for borgmestre, der bl.a. knytter sig til overgangen i 2007 fra ét pensionssystem til et andet. Overgangsbestemmelserne finder tilsvarende anvendelse på magistratsmedlemmer og udvalgsformænd i kommuner med delt administrativ ledelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 47.

7.2. Overgangsbestemmelser vedrørende pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre (bekendtgørelsens § 38, stk. 3)

Baggrunden for overgangsbestemmelserne

Der er i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 1. og 2. pkt., fastsat en overgangsbestemmelse, der regulerer virkningen af de ændringer af pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre, der blev fastsat ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 som en udmøntning af stemmeaftalerne om ændring af politikeres vederlæggelse af 9. maj og 3. oktober 2016 (pensionsudbetalingstidspunkt ændret til at følge folkepensionsalderen). Se nedenfor.

Der er endvidere i samme bestemmelses 3. pkt. indarbejdet en overgangsbestemmelse fra bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009. Bestemmelsen regulerer virkningen af de ændringer af pensionsudbetalings-tidspunktet for borgmestre, der blev fastsat ved denne bekendtgørelse som en udmøntning af Velfærdsaf-talen fra 2006 (pensionsudbetalingstidspunkt ændret til at følge efterlønsalderen). Se nedenfor.

Funktionstid fra og med den 1. januar 2017

Reglerne om egenpension blev ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, således, at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. afsnittet nedenfor, til at følge folkepensionsalderen efter § 1 a lov om social pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Ændringerne var en følge af stemmeaftalerne af 9. maj og 3. oktober 2016 om ændring af politikeres vederlæggelse. Med den ændrede affattelse af vederlagsbekendtgørelsen følger borgmestres pensions-udbetalingstidspunkt i lighed med regionsrådsformænds, folketingsmedlemmers og ministres fremover automatisk den til enhver tid gældende folkepensionsalder i samfundet i øvrigt.

Ændringerne har alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmes-ter fra og med den 1. januar 2017, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 1. pkt.

Funktionstid fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017

Reglerne om egenpension til borgmestre blev i 2009 ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009, således at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra 60 år til i stedet at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Tilsvarende blev reglerne om det tillæg, som tidligere blev ydet indtil det 65. år, ændret således, at det nu ydes indtil den fratrådte borgmester har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om social pension.

Ændringerne var en følge af Velfærdsaftalen fra 2006 og udmøntningen heraf, der indebar, at efterløns-alderen gradvist blev forhøjet fra 60 til 62 år, mens folkepensionsalderen gradvist blev hævet fra 65 til 67 år. Med den ændrede affattelse af vederlagsbekendtgørelsen fulgte borgmestres pensionsudbeta-lingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg fremover automatisk den til enhver tid gældende efterlønsalder henholdsvis folkepensionsalder i samfundet i øvrigt.

Ændringerne af pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg havde alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som regionsrådsformand fra og med den 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 2. pkt.

Funktionstid indtil den 1. januar 2009

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009 finder de tidligere aldersgrænser anvendelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 3. pkt. Det betyder, at en borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin pension, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009, fra vedkommende fylder 60 år, mens den del af pensionen, der vedrører funktionstid efter 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, først kommer til udbetaling fra det tidspunkt, hvor regionsrådsformanden når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 kommer

først til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Eksempel nr. 1

Til eksempel har en borgmester, der har fungeret som borgmester fra 1. januar 2006 til 31. december 2017, i alt haft en funktionstid på 12 år, hvoraf 3 ½ års funktionstid har ligget før den 1. juli 2009. Efter overgangsbestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 3. pkt., skal den pågældendes egenpension for disse første 3 ½ års funktionstid udbetales i overensstemmelse med bestemmelsen i § 24 i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005. Det betyder, at den pågældende, når han eller hun er fyldt 60 år, skal have udbetalt egenpension på grundlag af en funktionstid på 3 ½ år, svarende til en pensionsalder på 8 år, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3, forudsat at vedkommende på dette tidspunkt har fået udbetalt sit sidste eftervederlag.

Efter overgangsbestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 2. pkt., kommer den pension, som den pågældende borgmester har optjent på baggrund af den funktionstid, som ligger i perioden efter den 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, derimod først til udbetaling, når vedkommende har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det følger af § 24 i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014. I denne periode har borgmesteren haft en funktionstid på yderligere 7 ½ år.

Efterlønsalderen vil variere alt efter vedkommendes fødselsår. Når denne alder er nået, vil den pågældende således få forhøjet sine pensionsudbetalinger, således at pensionen beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 11 år, svarende til en pensionsalder på 24 år, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Den pension, som den pågældende borgmester har optjent på baggrund af den funktionstid, som ligger i perioden fra og med den 1. januar 2017 til den 31. december 2017, kommer først til udbetaling, når vedkommende har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Det følger af ikrafttrædelsesbestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 1. pkt., og § 24. I denne periode har borgmesteren haft en yderligere funktionstid på 1 år.

Folkepensionsalderen vil variere alt efter vedkommendes fødselsår. Når denne alder er nået, vil den pågældende således få forhøjet sine pensionsudbetalinger, således at pensionen beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 12 år, svarende til en pensionsalder på 28 år, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3.

I ovennævnte eksempel vil borgmesteren kunne vælge at få pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017 udbetalt før folkepensionsalderen mod et førtidspensionsfradrag efter de regler som gælder for tjenestemænd i staten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3. Da borgmesteren er omfattet af overgangsordningerne i vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, beregnes det nævnte førtidspensionsfradrag af den samlede pension fra det første udbetalingstidspunkt, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, 2. pkt. Fradraget beregnes således ikke alene på baggrund af den pension, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017.

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag.

Eksempel nr. 2

Et andet eksempel kan være, at en borgmester har fungeret som borgmester fra 1. januar 2009 til f.eks. 31. december 2013. Kun et halvt års funktionstid (1. januar 2009 – 30. juni 2009) er placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet for borgmestre var 60 år, mens de øvrige 4 ½ år af funktionstiden er placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet følger den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Et halvt års funktionstid som borgmester giver ikke ret til pension, jf. § 22, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014 og er dermed for lidt til i sig selv at danne grundlag for udbetaling af pension ved borgmesterens 60. år efter de hidtidige regler. For en sådan borgmesters vedkommende indebærer overgangsreglerne således, at pensionen først kan udbetales, når borgmesteren har nået den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. På det tidspunkt vil pensionen skulle beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 5 år, svarende til en pensionsalder på 12 år, jf. § 22, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen.

Tilsvarende vil gælde for en borgmester, som har fungeret som sådan fra den 1. juli 2016 til f.eks. den 31. december 2017. Her er kun et halvt års funktionstid (1. juli 2016 – 31. december 2016) placeret i den periode, hvor udbetalingstidspunktet for borgmestre fulgte efterlønsalderen jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Et halvt års funktionstid som borgmester giver ikke ret til pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 1, og er dermed for lidt til i sig selv at danne grundlag for udbetaling af pension ved borgmesterens efterlønsalder, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., efter de hidtidige regler i § 24, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014. For en sådan borgmesters vedkommende indebærer overgangsreglerne således, at pensionen først kan udbetales, når borgmesteren har nået den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension. På det tidspunkt vil pensionen skulle beregnes på grundlag af den samlede funktionstid på 1 ½ år, svarende til en pensionsalder på 4 år, jf. § 22, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen.

Borgmesteren i eksemplet kan imidlertid vælge at få pensionen udbetalt før folkepensionsalderen, dog tidligst fra pensionsudbetalingsalderen, mod et førtidspensionsfradrag efter de regler som gælder for tjenestemænd i staten, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 3, 1. pkt.

Førtidspensionsfradraget skal beregnes efter reglerne om førtidspensionsfradrag som angivet i pkt. 3.2.1. i cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag.

7.3. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der hverken den 1. januar 2007 eller senere er genvalgt som borgmestre eller regionsrådsformænd (bekendtgørelsens §§ 39-44)

Med de undtagelser, der fremgår af §§ 40-46 i vederlagsbekendtgørelsen, finder bestemmelserne i §§ 20-29 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002 fortsat anvendelse for borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 39.

For borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, og som den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmester eller regionsrådsformand, gælder særlige overgangsregler. Er pågældende den 1. januar 2007 eller senere valgt som borgmester, finder vederlagsbekendtgørelsens §§ 45 og 46 anvendelse, mens §§ 34 og 35 i bekendtgørelse nr. 2002 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv finder anvendelse, hvis pågældende den 1. januar 2007 eller senere er valgt som regionsrådsformand.

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 39 indebærer, at ret til ydelse af egenpension for borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006 uden senere at blive genvalgt, fortsat forudsætter en funktionstid som borgmester eller amtsborgmester på mindst 8 år. Bestemmelsen indebærer endvidere, at disse fratrådte borgmestre – forudsat at de har opnået ret til egenpension – fortsat vil være omfattet af de mere gunstige regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder i § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002. Endelig indebærer bestemmelsen, at borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt senest den 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension, i ganske særlige tilfælde fortsat vil have mulighed for af kommunalbestyrelsen at blive tildelt understøttelse med Indenrigs- og Boligministeriets tilladelse, jf. § 25 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.

Bestemmelserne i vederlagsbekendtgørelsens §§ 40-42 giver adgang til, at de pr. 31. december 2006 fratrådte borgmestre eller amtsborgmestre, der ikke senere er blevet genvalgt, og som ved overgangen til det nye pensionssystem ikke havde opnået ret til egenpension, dvs. ikke havde opnået 8 års funktionstid som (amts)borgmester, alligevel kan have ret til ydelse af egenpension, når visse betingelser er opfyldt. For disse borgmestre gælder det, at pensionen beregnes på grundlag af vederlagsbekendtgørelsens regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 22, stk. 3. Der er herved taget højde for, at fratrådte borgmestre ikke stilles bedre økonomisk end borgmestre med samme baggrund, der fortsætter som borgmestre.

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 40 fastsætter, at en amtsborgmester, der har været amtsborgmester i valgperioden fra 1. januar 2002 til den 31. december 2005 og er fortsat som amtsborgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension og uden senere at blive genvalgt, vil være berettiget til en forholdsmæssig pension. Den forholdsmæssige pension beregnes efter den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten i lønramme 40 og efter en pensionsalder, der svarer til 8 års funktionstid. En tidligere amtsborgmester med 5 års funktionstid vil således være berettiget til en pension, der svarer til 5/8 af den pension, som tilkommer en borgmester, der er omfattet af det nye pensionssystem og indplaceret i lønramme 40, med 8 års funktionstid. Den forholdsmæssige pension udbetales i overensstemmelse med de almindelige regler i vederlagsbekendtgørelsens § 24.

Vederlagsbekendtgørelsens § 41 udmønter den udvidelse af området for borgmesterspension, der indgik i aftalen om kommunalreformen med henblik på at fremme processen omkring frivillige kommunesammenlægninger. Det følger af bestemmelsen, at en borgmester, der har været borgmester i en kommune i hele perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension og uden senere at blive genvalgt, vil være berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune og var kommunalbestyrelsesmedlem i hele valgperioden til og med 2009.

Vederlagsbekendtgørelsens § 42 fastsætter, at en borgmester, der har været borgmester i en kommune i en del af valgperioden fra 1. januar 1998 til 31. december 2001 og i hele valgperioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2005 og er fortsat som borgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå ret til ydelse af egenpension og uden senere at blive genvalgt, vil være berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune, er fyldt 60 år og har haft en sammenhængende funktionstid på mindst 8 år som dels borgmester og dels kommunalbestyrelsesmedlem i den sammenlagte kommune. Til forskel fra vederlagsbekendtgørelsens § 41 er det således efter bekendtgørelsens § 42 ikke en betingelse for at have ret til ydelse af egenpension, at den pågældende har været kommunalbestyrelsesmedlem i hele

valgperioden til og med 2009, hvis den pågældende i øvrigt opfylder alderskravet og kravet til længden af den sammenhængende funktionstid.

Vederlagsbekendtgørelsens § 43, stk. 1 og 2, vedrører de fratrådte borgmestre, der er omfattet af pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984. Disse gamle pensionsregler, hvorefter egenpensionen kom til udbetaling straks efter fratræden, og der bl.a. ikke var adgang til efterløn for borgmestre, der havde opnået ret til ydelse af egenpension, blev ændret med virkning fra den 1. januar 1994. Det har imidlertid i de senere vederlagsbekendtgørelser – under visse betingelser – været muligt for en borgmester, som var blevet valgt som borgmester første gang senest i 1990, ved skriftlig meddelelse til kommunalbestyrelsen at tilkendegive et ønske om fortsat at være omfattet af disse gamle regler. Vederlagsbekendtgørelsens § 43, stk. 1, fastslår, at pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984 fortsat finder anvendelse for borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet inden 1. januar 1994. Vederlagsbekendtgørelsens § 43, stk. 2, fastslår endvidere, at pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984 fortsat finder anvendelse for borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet i perioden fra 1. januar 1994 til 31. december 2006, men i henhold til de tidligere vederlagsbekendtgørelser har valgt at være omfattet af disse gamle regler.

Vederlagsbekendtgørelsens § 44 fastsætter, at det for de nu nedlagte hverv som henholdsvis formand for Københavns Borgerrepræsentation og formand for Hovedstadsrådet samt deres ægtefæller og børn under 21 år gælder, at henholdsvis efterindtægt og understøttelse samt pension ydes efter de på tidspunktet for hvervets nedlæggelse gældende regler.

De nævnte overgangsbestemmelser finder – bortset fra vederlagsbekendtgørelsens § 44 – tilsvarende anvendelse på et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 47.

7.4. Overgangsbestemmelser vedrørende tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre (bekendtgørelsens §§ 45 og 46)

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 45 fastsætter, at en borgmester, der den 31. december 2006 allerede havde opnået ret til egenpension eller oppebar egenpension, fortsat vil være omfattet af de mere gunstige regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder i § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, hvis vedkommende er borgmester efter overgangen til det nye pensionssystem den 1. januar 2007.

Det er alene i forhold til spørgsmålet om omregning af funktionstid til pensionsalder, at de af bestemmelsen omfattede borgmestres egenpension er omfattet af § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002. Det er nu præciseret i vederlagsbekendtgørelsens § 45, at de af bestemmelsen omfattede borgmestres egenpension i alle andre henseender anses for omfattet af den nugældende bekendtgørelse.

Vederlagsbekendtgørelsens § 46 fastsætter, at en borgmester, der hidtil har været omfattet, herunder har valgt at være omfattet, af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, skal have Indenrigs- og Boligministeriets tilladelse til fortsat at være omfattet af disse gamle pensionsregler, hvis vedkommende på ny vælges som borgmester. Ministeriets tilladelse til at blive på denne gamle pensionsordning vil bero på en udregning af, hvorvidt dette vil være økonomisk fordelagtigt for vedkommende – også på længere sigt. Hvis en borgmester er fyldt 58 år og har haft 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, vil det uden tvivl være mere økonomisk fordelagtigt at være omfattet af det nye

pensionssystem. I tilfælde, hvor vedkommende hidtil har været omfattet af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, er det derfor udtrykkeligt fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 46, stk. 3, at de nugældende pensionsregler finder anvendelse. Den pågældendes pension beregnes efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.

De nævnte overgangsbestemmelser finder tilsvarende anvendelse på et magistratsmedlem eller en formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 47.

7.5. Overgangsbestemmelser i den regionale vederlagsbekendtgørelse

Der er endvidere i §§ 34 og 35 i bekendtgørelse nr. 2002 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv fastsat en række tilsvarende overgangsregler, der vedrører tidligere borgmestre i en kommune eller amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som regionsrådsformand. Der henvises til disse regler, der er omtalt i afsnit 7.3., i den samtidigt hermed udstedte vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv.

7.6. Bortfald af tidligere vejledning og skrivelse

Vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv bortfalder.

Tilsvarende bortfalder skrivelse nr. 9663 af 24. september 2020 om bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (ændring af regler om ophør af vederlag ved fravær).

Indenrigs- og Boligministeriet, den 15. juni 2022

METTE KRYGER GRAM

Bilag 1

Oversigt over pension m.v. til en fratrådt borgmester, dennes ægtefælle og børn under 21 år

Vederlagstype	Reglernes indhold	
Størrelsen af eftervederlag til borgmestre (Bekendtgørelsens § 20, stk. 1)	Eftervederlag ydes med et beløb, der for hvert påbegyndt hele år, borgmesterens seneste sammenhængende funktionstid har været, svarer til 1 ½ gange det sidst ydede månedlige vederlag, dog højst 12 gange det sidst ydede månedlige vederlag.	
Udbetaling af eftervederlag (Bekendtgørelsens § 20, stk. 3)	Eftervederlag svarende til indtil 6 gange det sidst ydede månedlige vederlag udbetales den 1. i måneden efter, at hvervet fratrædes. Eventuelt eftervederlag herudover udbetales månedsvis forud fra den 1. i måneden efter, at engangsbeløbet er udbetalt.	
Egenpension - Hvem er omfattet? (Bekendtgørelsens § 22, stk. 1)	Borgmestre, der fratræder som borgmester den 1. januar 2007 eller senere, med mindst 1 års funktionstid (se bilag 2 vedrørende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser)	
Egen pension - Hvad medregnes i funktionstid? (Bekendtgørelsens § 22, stk. 2 og 4)	Hvervet som borgmester, amtsborgmester, formand for et sammenlægningsudvalg eller forberedelsesudvalg, regionsrådsformand, magistratsmedlem og udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse samt varetagelse af en række hverv som fungerende regionsrådsformand. Hvis en borgmester i løbet af det første år af sin funktionstid fratræder pga. sygdom eller afgang ved døden, medregnes hele det kalenderår, hvor fratræden eller dødsfaldet sker, i funktionstiden.	
Egenpension - Beregning af pensionsalder (Bekendtgørelsens § 21 og § 22, stk. 3, og bekendtgørelsens bilag 3)	Egenpension for en borgmester svarer til den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten, der er indplaceret i den lønramme, borgmesteren som angivet i bekendtgørelsens bilag 2 er indplaceret i, og har den samme pensionsalder som borgmesteren.	
	Funktionstid:	Pensionsalder:
	1 år indtil 2 år	4 år
	2 år indtil 4 år	8 år
	4 år indtil 6 år	12 år
	6 år indtil 8 år	16 år
	8 år indtil 10 år	20 år
	10 år indtil 12 år	24 år
	12 år indtil 14 år	28 år

	14 år indtil 16 år	32 år
	16 år indtil 18 år	34 år
	18 år indtil 20 år	36 år
	20 år og derudover	37 år
Beregning af egenpension (Bekendtgørelsens § 23, stk. 1 og 2)	Egenpensionen beregnes efter det sidst ydede borgmestervederlag. Når borgmesteren tidligere har varetaget hvervet som borgmester m.v., beregnes egenpensionen efter det sidst ydede vederlag for det højst indplacerede hverv.	
Udbetaling af egenpension (Bekendtgørelsens § 24, stk. 1 og 2)	Egenpension udbetales den 1. i måneden efter den sidste udbetaling af eftervederlag, såfremt borgmesteren på dette tidspunkt har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Hvis borgmesteren ved eftervederlagets ophør ikke har opnået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, udbetales egenpensionen den 1. i måneden efter, at pågældende har opnået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Dvs. at pensionen er opsat.	
Tillæg til egenpension	En borgmester, der oppebærer egenpension, er indtil vedkommende har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, berettiget til et tillæg efter reglerne i § 6, stk. 3, i lov om tjenestemandspension.	
Ægtefællepension – Hvem er omfattet? (Bekendtgørelsens § 25, stk. 1-4)	Ægtefællen til en afdød borgmester eller tidligere borgmester, der har opnået en funktionstid på mindst 1 år, hvis ægteskabet er indgået: - før den afdøde borgmester var fyldt 65 år, - før egenpensionen til den afdøde borgmester var påbegyndt udbetalt (gælder ikke for ægteskaber indgået inden den 1. januar 2000) og - mindst 3 måneder inden dødsfaldet (gælder ikke ved ulykkestilfælde eller akut infektionssygdom indtruffet efter ægteskabets indgåelse).	
Udbetaling af ægtefællepension (Bekendtgørelsens § 25, stk. 5)	Ægtefællepension udbetales den 1. i måneden efter den måned, hvor der er udbetalt efterindtægt, eller den 1. i måneden efter borgmesterens død.	
Efterindtægt – Hvem er omfattet? (Bekendtgørelsens § 26)	Ægtefællen eller – hvis ægtefælle ikke efterlades – børn under 21 år efter den borgmester, der ved sin død oppebar vederlag, egenpension eller understøttelse som borgmester.	

Udbetaling af efterindtægt (Bekendtgørelsens § 26, stk. 1)	Efterindtægt udbetales den 1. i måneden efter borgmesterens død.
Børnepension (Bekendtgørelsens § 27)	Børnepensionstillæg ydes til børn under 21 år efter en borgmester, der oppebærer egenpension. Børnepension ydes til børn efter en borgmester, der ved sin død har opnået en funktionstid på mindst et år.
Samordning af borgmesterpension og ægtefællepension m. anden pension eller løn m.v. (Bekendtgørelsens § 28)	Samordning sker efter bekendtgørelsens § 28. Samordning indebærer, at egenpensionen som borgmester bliver nedsat, hvis vedkommende samtidig oppebærer løn, vederlag eller egenpension for andet hverv eller ansættelsesforhold. Ægtefællepensionen efter en borgmester m.v. er undergivet tilsvarende regler om samordning.
Samordning – i forhold til hvilke pensioner? (Bekendtgørelsens § 28, stk. 1, 3 og 5)	Samordning skal ske, hvis en tidligere borgmester oppebærer egenpension efter: – lov om tjenestemandspension, – lov om vederlag og pension m.v. for ministre, folketingsvalgloven samt – lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet – en stilling på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår i en kommune, en region, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsgaranteret pensionskasse Såfremt der tilkommer en tidligere borgmester løn eller vederlag fra en stilling, som berettiger til pension som angivet ovenfor, sker der ligeledes samordning. Hvis der i henhold til bestemmelser vedrørende udbetalingen af pension eller løn, som ellers berettiger til samordning, sker tilsvarende pensionsbegrænsninger som følge af pension hidrørende fra borgmesterhvervet, foretages ikke nedsættelse af borgmesterpensionen.
Samordning – hvor meget nedsættes borgmesterpensionen? (Bekendtgørelsens § 28, stk. 2 og 3)	Samordning sker efter en halvdelsregel og en maksimumsregel. Halvdelsreglen går ud på, at borgmesterpensionen nedsættes med halvdelen af de øvrige ovennævnte ydelser, som den tidligere borgmester har krav på. Nedsættelsen kan dog aldrig overstige halvdelen af borgmesterpensionen.

	Maksimumsreglen går ud på, at borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen med andre pensioner – f.eks. ministerpension – ikke må overstige den til enhver tid højst opnåelige tjenestemandspension. Hvis de sammenlagte ydelser overstiger den højst opnåelige tjenestemandspension, nedsættes borgmesterpensionen med det overskydende beløb. Såfremt der ved siden af borgmesterpensionen modtages løn eller andre vederlag, må borgmesterpensionen i sin reducerede form sammen med lønnen og de andre vederlag i henhold til maksimumsreglen ikke overstige den højeste pensionsgivende tjenestemandsløn.
--	---

Oversigt over ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Pensionssystemet for borgmestre, hvorefter retten til egenpension som borgmester indtræder efter 1 års funktionstid, trådte i kraft pr. 1. januar 2007. Reglerne omfatter således borgmestre, der fratræder den 1. januar 2007 eller senere. Funktionstid som borgmester m.v. fra perioden før den 1. januar 2007 indgår i beregningen af pensionen, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 2. Borgmestre, der er fratrådt hvervet senest den 31. december 2006, og som ikke senere er valgt som borgmestre, er som udgangspunkt omfattet af §§ 20-29 i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, jf. § 39. Efter disse regler forudsætter ret til ydelse af egenpension en funktionstid som borgmester eller amtsborgmester på mindst 8 år.

Reglerne om egenpension blev i 2009 ændret ved bekendtgørelse nr. 819 af 27. august 2009, således at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra 60 år til i stedet at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (lovbekendtgørelse nr. 215 af 12. februar 2021 med senere ændringer). Tilsvarende blev reglerne om det tillæg, som tidligere blev ydet indtil det 65. år, ændret således, at det nu ydes indtil den fratrådte borgmester har nået folkepensionsalderen i henhold til § 1 a i lov om social pension (lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021 med senere ændringer). Ændringerne af pensionsudbetalingstidspunkt og tidspunktet for udbetaling af tillæg havde alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. juli 2009.

Reglerne om egenpension blev endvidere ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016, således, at pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre blev ændret fra at følge den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. afsnittet ovenfor i dette bilag, til at følge folkepensionsalderen efter § 1 a i lov om social pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Ændringerne har alene virkning for udbetaling af egenpension vedrørende en funktionstid som borgmester fra og med den 1. januar 2017, jf. bekendtgørelsens § 38, stk. 3, 1. pkt.

For udbetaling af egenpension for funktionstid som borgmester indtil den 1. juli 2009 finder de tidligere aldersgrænser anvendelse. Det betyder, at en borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin pension, beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009, fra vedkommende fylder 60 år, mens den del af pensionen der vedrører funktionstid efter 1. juli 2009 og indtil den 1. januar 2017, først kommer til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den efterlønsalder, som gælder efter § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Se vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 2. og 3. pkt. Den del af pensionen, der vedrører funktionstid, der ligger fra og med den 1. januar 2017, kommer først til udbetaling fra det tidspunkt, hvor borgmesteren når den folkepensionsalder, som gælder efter § 1 a i lov om social pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Overgangsbestemmelse om pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre med funktionstid forud for den 1. juli 2009

Persongruppe	Reglernes indhold
1. En borgmester, der har været borgmester forud for den 1. juli 2009 er berettiget til egenpension	En borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin egenpension fra vedkommende fylder 60 år,

for funktionstiden indtil dette tidspunkt efter § 24 i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 3. pkt.	beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget før 1. juli 2009.
--	--

Overgangsbestemmelse om pensionsudbetalingstidspunktet for borgmestre med funktionstid i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017

Persongruppe	Reglernes indhold
2. En borgmester, der har været borgmester i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017 er berettiget til egenpension for denne efter § 24 i bekendtgørelse nr. 793 af 25. juni 2014, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, 2. pkt.	En borgmester kan have ret til udbetaling af en del af sin egenpension fra vedkommende har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. beregnet på grundlag af den funktionstid, der har ligget i perioden fra og med den 1. juli 2009 indtil den 1. januar 2017.

Overgangsbestemmelserne om pension til tidligere borgmestre, der ikke efter den 1. januar 2007 er genvalgt som borgmestre

Persongruppe	Reglernes indhold
3. En amtsborgmester, der har været amtsborgmester i valgperioden fra 1. januar 2002 til den 31. december 2005 og er fortsat som amtsborgmester i perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til en forholdsommæssig pension, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 40.	Den forholdsommæssige pension beregnes efter den til enhver tid gældende egenpension til en tjenestemand i staten i lønramme 40 og efter en pensionsalder, der svarer til 8 års funktionstid. En tidligere amtsborgmester med 5 års funktionstid er således berettiget til en pension, der svarer til 5/8 af den pension, som tilkommer en borgmester, der er omfattet af det nye pensionssystem og indplaceret i lønramme 40, med 8 års funktionstid.
4. En borgmester, der har været borgmester i en kommune i hele perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til den sammenlagte kommune og var kommunalbestyrelsesmedlem i hele den følgende valgperiode, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 41.	Dvs. borgmesterens pensionsalder er 20 år.
5. En borgmester, der har været borgmester i en kommune i en del af valgperioden fra 1. januar 1998 til 31. december 2001 og i hele perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 uden at opnå 8 års funktionstid, er berettiget til egenpension svarende til en borgmester med 8 års funktionstid, hvis den pågældende i 2005 opnåede valg til kommunalbestyrelsen i en sammenlagt kommune, er fyldt 60 år og har haft en sammenhængende funktionstid på	Til forskel fra vederlagsbekendtgørelsens § 41 er det således efter vederlagsbekendtgørelsens § 42 ikke en betingelse for at opnå ret til ydelse af egenpension, at den pågældende var kommunalbestyrelsesmedlem i hele valgperioden til og med 2009, hvis den pågældende i øvrigt opfylder alderskravet og kravet til længden af den sammenhængende funktionstid.

mindst 8 år som dels borgmester og dels kommunalbestyrelsesmedlem i den sammenlagte kommune, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 42.	
6. Borgmestre og amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet inden 1. januar 1994, er fortsat omfattet af pensionsreglerne i bekendtgørelse nr. 669 af 20. december 1984, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 43, stk. 1. Dette gælder tillige for borgmestre eller amtsborgmestre, der er fratrådt hvervet i perioden fra 1. januar 1994 til 31. december 2006, men i henhold til de gamle regler har valgt at være omfattet af disse gamle regler, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 43, stk. 2.	Disse gamle pensionsregler indebærer bl.a., at egenpensionen kom til udbetaling straks efter fratræden, uanset om man var fyldt 60 år, og at der bl.a. ikke var adgang til efterløn for borgmestre, der havde opnået ret til ydelse af egenpension.
7. For de nu nedlagte hverv som henholdsvis formand for Københavns Borgerrepræsentation og formand for Hovedstadsrådet samt deres ægtefæller og børn under 21 år gælder, at henholdsvis efterindtægt og understøttelse samt pension ydes efter de på tidspunktet for hvervets nedlæggelse gældende regler, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 44.	Der henvises til henholdsvis §§ 8 og 10 i bekendtgørelse nr. 1169 af 23. december 1993 og §§ 2-6, 9 og 11-14 i bekendtgørelse nr. 1169 af 23. december 1993.

Overgangsbestemmelserne om pension til tidligere borgmestre i en kommune eller en amtskommune, der den 1. januar 2007 eller senere er valgt som borgmestre

Persongruppe	Reglernes indhold
8. En borgmester, der pr. 31. december 2006 allerede havde opnået ret til egenpension, dvs. mindst 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, eller oppebærer egenpension, skal fortsat have sin egenpension beregnet efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 45.	Disse regler vedrørende omregning af funktionstid til pensionsalder indebærer bl.a., at en funktionstid på præcis 10 år omregnes til en pensionsalder på 30 år, en funktionstid på præcis 12 år omregnes til en pensionsalder på 31 år osv.
9. En tidligere borgmester eller amtsborgmester, der hidtil har været omfattet, herunder har valgt at være omfattet, af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, og som den 1. januar 2007 eller senere vælges som borgmester, skal have Indenrigs- og Boligministeriets tilladelse til fortsat at være omfattet af disse gamle pensionsregler, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 46.	Ministeriets tilladelse til at blive på denne gamle pensionsordning vil bero på en udregning af, hvorvidt dette vil være økonomisk fordelagtigt for vedkommende – også på længere sigt. Hvis en borgmester er fyldt 58 år og har haft 8 års funktionstid som borgmester eller amtsborgmester, vil det uden tvivl være mere økonomisk fordelagtigt at være omfattet af det nye pensionssystem, hvor pensionen er opsat. I tilfælde, hvor vedkommende hidtil har været omfattet af de pensionsregler, der var gældende før den 1. januar 1994, er det derfor udtrykkeligt fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 46,

stk. 3, at de nugældende pensionsregler finder anvendelse. Den pågældendes pension beregnes dog efter § 22, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002.

Notat om reglerne om ophør af vederlag

1. Indledning
2. Baggrund om mødepligt, lovligt forfald og stedfortræderindkaldelse
 - 2.1. Mødepligt
 - 2.2. Lovligt forfald og stedfortræderindkaldelse
3. Fratræden (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)
 - 3.1. Fratræden af kommunalbestyrelsen (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)
 - 3.2. Fratræden som borgmester eller viceborgmester (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)
 - 3.3. Fratræden af udvalgschef m.v. (bekendtgørelsens § 30, stk. 1)
4. Ophør og modregning af tidligere vederlag ved valg til visse kommunale hverv midt i måneden (bekendtgørelsens § 30, stk. 2-4)
 - 4.1. Ophør af tidligere vederlag ved indtræden i borgmesterhvervet midt i funktionsperioden (bekendtgørelsens § 30, stk. 2 og 3)
 - 4.2. Ophør af tidligere vederlag ved valg som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand (bekendtgørelsens § 30, stk. 4)
5. Fravær af andre grunde end helbredstilstand m.v. (bekendtgørelsens § 31, stk. 1 og 2)
 - 5.1. Vederlag ophører efter 1 måneds mod før 3 måneders fravær (bekendtgørelsens § 31, stk. 1)
 - 5.2. Når stedfortræderen indtræder i kommunalbestyrelsen i mere end 7 dage, får kun stedfortræderen vederlag (bekendtgørelsens § 31, stk. 2)
6. Fravær på grund af helbredstilstand m.v. (bekendtgørelsens § 31, stk. 3)
 - 6.1. Hvilke former for fravær er omfattet af 9-måneders reglen i § 31, stk. 3? (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)
 - 6.2. Stedfortræderen skal være indkaldt af en fraværsgrund, der er omfattet af bestemmelsen (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)
 - 6.3. 9-måneders perioden skal være tidsmæssigt sammenhængende (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)
 - 6.4. Beregning af 9-måneders perioden (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt.)
 - 6.5. Dokumentationskrav (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt.)
 - 6.6. Godtgørelse af udgift til lægeerklæring
 - 6.7. Vederlagets ophør (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 4. pkt.)
 - 6.8. Eventuel generhvervelse af retten til vederlag (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 5. og 6. pkt.)
 - 6.9. Forholdet til reglerne om stedfortræderindkaldelse
7. Ophør af tillægsvederlag (bekendtgørelsens § 32)
8. Tilbagebetalingspligt og mulighed for modregning ved for meget udbetalt vederlag (bekendtgørelsens § 33)
9. Meddelelse om ophør (bekendtgørelsens § 34)
10. Ikrafttræden og overgang (bekendtgørelsens § 38, stk. 4)

1. Indledning

Formålet med bilag 3 er at vejlede om indholdet af reglerne om ophør af vederlag i vederlagsbekendtgørelsens §§ 30-34. De ændrede regler blev indført ved en ændringsbekendtgørelse i 2020 (bekendtgørelse

nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af vederlagsbekendtgørelsen) og findes nu i den vederlagsbekendtgørelse, som Indenrigs- og Boligministeriet har udstedt.

Bilag 3 erstatter skrivelse nr. 9.663 af 24. september 2020 om bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (ændring af regler om ophør af vederlag ved fravær).

Vederlaget ophører som hidtil ved udgangen af den måned, hvor vedkommende fratræder det enkelte hverv. (§ 30, stk. 1)

Herudover ophører vederlaget i en række situationer, uden at vedkommende har fratrådt hvervet. De væsentligste bestemmelser er følgende:

– *Vederlag ophører efter 1 måneds mod før 3 måneders fravær (§ 31, stk. 1)*

Når et medlem af kommunalbestyrelsen af andre grunde end helbredstilstand m.v. i en uafbrudt periode på én måned ikke har varetaget sit hverv, ophører vederlaget ved næste månedsskifte. Det er en ændring fra tidligere tre måneder.

– *Når stedfortræderen indkaldes i mere end 7 dage, får kun stedfortræderen vederlag (§ 31, stk. 2)*

Når et medlem af kommunalbestyrelsen er fraværende af andre grunde end helbredstilstand m.v., har vedkommende ikke ret til vederlag, hvis der er indkaldt stedfortræder i mere end syv dage. Kun stedfortræderen får vederlag. Dette er en ny ophørsgrund i forhold til tidligere.

– *Dokumentationskrav ved fravær på grund af helbredstilstand m.v. (§ 31, stk. 3)*

Ved fravær på grund af helbredstilstand m.v. stilles som noget nyt krav om dokumentation for at bevare retten til vederlag i indtil 9 måneder. Det kan for eksempel være en lægeerklæring.

Rent teknisk er den hidtidige bestemmelse om ophør af vederlag i vederlagsbekendtgørelsens § 30 nu delt op i fem selvstændige paragraffer, således at ophørsreglerne er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens §§ 30 – 34. Disse regler svarer til §§ 30-30 d, der blev indsat ved ændringsbekendtgørelsen i 2020. Opdelingen af § 30 i fem selvstændige paragraffer skyldes et hensyn til en klarere sontring mellem de forskellige dele af ophørsregelsættet.

Nedenfor gives en oversigt over sammenhængen mellem de nye regler fra 2021, de hidtidige regler fra 2020 og de tidligere regler før 2020 i vederlagsbekendtgørelsen:

2021-reglerne	2020-reglerne	Forholdet til reglerne før 2020
§ 30, stk. 1	§ 30, stk. 1	Videreførelse af den del af den tidligere § 30, stk. 1, der regulerede vederlag ved et medlems fratræden fra det enkelte hverv.
§ 30, stk. 2, 1. pkt.	§ 30, stk. 2	Videreførelse af den tidligere § 30, stk. 4
§ 30, stk. 2, 2. pkt.	§ 19, stk. 6	Videreførelse og præcisering af den tidligere § 19, stk. 6

§ 30, stk. 3-5	Ingen	Ingen. § 30, stk. 3-5 er nye regler, der er indsat i 2021-bekendtgørelsen
§ 31, stk. 1	§ 30 a, stk. 1	Ændring af den del af den tidligere § 30, stk. 1, der regulerede ophør af vederlag, når et medlem i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette.
§ 31, stk. 2	§ 30 a, stk. 2	Ny regel
§ 31, stk. 3, 1. pkt.	§ 30 a, stk. 3, 1. pkt.	Videreførelse af den tidligere § 30, stk. 2
§ 31, stk. 3, 2.-6. pkt.	§ 30 a, stk. 3, 2.-6. pkt.	Ny regel
§ 32	§ 30 b	Videreførelse af den tidligere § 30, stk. 3
§ 33	§ 30 c	Ny regel
§ 34	§ 30 d	Ny regel

Der er i forbindelse med affattelsen af ændringsbekendtgørelsen foretaget mindre regeltekniske justeringer af nogle af de videreførte bestemmelser.

Bilag 3 redegør som udgangspunkt alene for indholdet af reglerne i vederlagsbekendtgørelsens §§ 30-34 om ophør af vederlag. Dette gælder såvel regler, der blev ændret ved ændringsbekendtgørelsen fra 2020 (bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020), og de regler, der blev videreført fra den tidligere gældende bekendtgørelse.

Det er endvidere fundet hensigtsmæssigt at omtale andre regler, der har sammenhæng med reglerne om ophør af vederlag. Blandt andet er der medtaget et kort baggrundsafsnit om mødepligt, lovligt forfald og stedfortræderindkaldelse nedenfor.

2. Baggrund om mødepligt, lovligt forfald og stedfortræderindkaldelse

2.1. Mødepligt

Enhver, der er opstillet som kandidat og vælges som medlem af en kommunalbestyrelse, er som udgangspunkt forpligtet til at modtage valget som kommunalbestyrelsesmedlem, jf. forudsætningsvis § 92, stk. 1, og § 103, stk. 1, i lov om kommunale og regionale valg.

Selv om man har pligt til at varetage hvervet, kan den valgte anmode om at blive helt fritaget fra hvervet, hvis vedkommende på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget, jf. § 103, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg.

Hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem udøves navnlig gennem deltagelse i kommunalbestyrelses- og udvalgsmøder. I praksis medfører pligten til at varetage hvervet således først og fremmest, at kommunalbestyrelsesmedlemmer har pligt til at deltage i møder, som afholdes i kommunalbestyrelsen og de udvalg, hvoraf den pågældende er medlem. Mødepligten omfatter også seminarer omfattet af § 9 a i lov om kommunernes styrelse samt revisionens forelæggelse af beretninger efter § 42 c i lov om kommunernes styrelse.

2.2. Lovligt forfald og stedfortræderindkaldelse

Selvom der er mødepligt, kan et medlem godt have lovligt forfald. Det følger ikke af lovgivningen, at kommunalbestyrelsesmedlemmer har en ubetinget pligt til at lade arbejdet i kommunalbestyrelsen komme i første række.

Hverken mødepligten eller spørgsmålet om, hvornår der foreligger lovligt forfald, er direkte beskrevet i loven. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse om stedfortræderindkaldelse nævner dog en række omstændigheder, der kan begrunde, at et medlem har lovligt forfald.

Lovligt forfald antages herefter i hvert fald at foreligge, hvis et medlem er forhindret i at møde på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende.

Alvorlig sygdom hos medlemmets barn, ægtefælle eller anden nærtstående kan også være forhindringer, der kan begrunde bortfald af mødepligten, jf. ordet ”helbredstilstand”.

Ved ”forretninger” forstås i bestemmelsen forhindring som følge af et ansættelsesforhold eller som følge af vedkommendes varetagelse af sit erhverv som selvstændig. Det bemærkes i den forbindelse, at hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er et fritidshverv.

De anførte forfaldsgrunde, der kan begrunde stedfortræderindkaldelse, er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller lignende” i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen åbner således op for, at andre hindringer for medlemmets varetagelse af hvervet kan anses for lovligt forfald. I praksis er det f.eks. antaget, at fravær på grund af studier eller ferie, der hindrer medlemmet i at varetage hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem, kan anses for at være lovligt forfald. Også deltagelse i aktiviteter som led i valgkamp for at blive valgt som medlem af Folketinget eller Europa-Parlamentet kan efter omstændighederne udgøre lovligt forfald.

Lovligt forfald foreligger kun, når medlemmet af en lovlig forfaldsgrund er forhindret i at varetage sit fritidshverv som kommunalbestyrelsesmedlem. Derfor er eksempelvis ferie, medlemmet afholder i sit hjem, ikke i sig selv en lovlig forfaldsgrund. Men et medlem, der afholder ferie i sit hjem, kan naturligvis være lovligt forhindret i at varetage sit hverv af en anden grund. Aktiviteter som led i en valgkamp skal også forhindre medlemmet i at varetage sit hverv for, at det kan udgøre en lovlig forfaldsgrund.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer har således ikke en almindelig adgang til at holde orlov uden grund. Der skal derimod foreligge en lovligt begrundet forhindring for varetagelsen af medlemmets samlede kommunale hverv.

Hvervet skal i forbindelse med spørgsmålet om lovligt forfald ses som et samlet hverv. Man kan derfor ikke i en periode have lovligt forfald fra alene en del af sit kommunale hverv. Der kan naturligvis foreligge lovligt forfald til f.eks. et enkelt udvalgsmøde. Dette kan imidlertid ikke give anledning til indkaldelse af stedfortræder i kommunalbestyrelsen. Der kan heller ikke indkaldes stedfortræder i kommunalbestyrelsen i en periode, hvor et medlem, der ikke møder i kommunalbestyrelsen, fortsat møder i det eller de udvalg, vedkommende er medlem af, idet der ikke ligger en forhindring for medlemmets varetagelse af de samlede kommunale hverv (absolut forhindring). Dette gælder uanset forfaldsgrunden.

Læs eventuelt mere om de lovlige forfaldsgrunde i vejledning om det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg, december 2021, kapitel 7.1.2.

Når borgmesteren efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har indkaldt stedfortræderen til møde i kommunalbestyrelsen, tager kommunalbestyrelsen på mødet stilling til, om betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede, jf. § 15, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen skal bl.a. tage stilling til, om der foreligger lovligt forfald.

Generelt vil medlemmets egne tilkendegivelser ofte udgøre den overvejende del af grundlaget for vurderingen af, om der foreligger lovligt forfald. Kommunalbestyrelsen kan indhente supplerende oplysninger og må antages at være forpligtet hertil, såfremt vedkommende medlems oplysninger er uklare eller i øvrigt giver anledning til tvivl. Hvis medlemmet blot udebliver eller ikke oplyser en lovlig forfaldsgrund, vil der ikke foreligge lovligt forfald.

Kommunalbestyrelsen kan i tilfælde, hvor det i forvejen vides, at et medlem vil have lovligt forfald, på forhånd i et møde godkende stedfortræderens indtræden i kommunalbestyrelsen pr. datoen for forfaldets begyndelse. Dette forudsætter dog, at der er et kommunalbestyrelsesmøde i fraværperioden, som stedfortræderen kan indkaldes til.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om indkaldelse af stedfortræder er en retlig afgørelse, der kan prøves af den kommunale tilsynsmyndighed (Ankestyrelsen).

Se denne vejlednings afsnit 2.2. og 2.4.2. om vederlæggelse af stedfortrædere i kommunalbestyrelsen henholdsvis udvalg.

Se afsnit 5.2. i dette bilag om reglen om, at medlemmets vederlag ophører, når medlemmets stedfortræder indkaldes i kommunalbestyrelsen i mere end 7 dage.

3. Fratræden (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)

Hovedreglen er, at vederlaget for et kommunalt hverv ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende fratræder hvervet, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1. Denne hovedregel gælder ikke i det omfang, andet er fastsat i lovgivningen, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 5. Denne hovedregel gælder heller ikke ved valg midt i måneden til hvervet som borgmester m.v. (§ 30, stk. 2 og 3) henholdsvis hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand (§ 30, stk. 4). Se herom afsnit 4.

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5:

”§ 30. Vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende fratræder det enkelte hverv, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2-4. ...

Stk. 5. Stk. 1 gælder ikke i det omfang, andet er fastsat i lovgivningen, jf. § 101, stk. 7, i lov om kommunale og regionale valg og § 66 a, stk. 5 og 6, § 66 b, stk. 7 og 8, og § 66 c, stk. 8 og 9, i lov om kommunernes styrelse. ”

Vurderingen af, om vederlæggelse skal ophøre, skal foretages i forhold til hvert enkelt vederlag for sig. Vurderingen skal således foretages både i forhold til det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem og i forhold til eventuelle yderligere vederlag i form af udvalgsvederlag, udvalgsformandsvederlag, udvalgsnæstformandsvederlag eller vederlag som næstformand for kommunalbestyrelsen samt i forhold til vederlag som borgmester, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller magistratsmedlem. Tillægsvederlaget, jf. ophørsreglen i vederlagsbekendtgørelsens § 32, knytter sig til det faste vederlag.

I det følgende gennemgås forskellige fratrædelsessituationer.

3.1. Fratræden af kommunalbestyrelsen (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)

Ophørsreglen i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, gælder uanset årsagen til vedkommendes fratræden. Bestemmelsen gælder i tilfælde, hvor medlemmet udtræder af kommunalbestyrelsen, fordi medlemmet mister sin valgbarhed, jf. § 100 i den kommunale og regionale valglov (lovbekendtgørelse nr. 13 af 9. januar 2020). Dette er f.eks. tilfældet, hvis vedkommende ikke længere har fast bopæl i kommunen, jf. § 3, jf. § 1 i den kommunale og regionale valglov. I så fald ophører vederlæggelsen med udgangen af den måned, hvor medlemmet er fraflyttet kommunen. Dette gælder alle de vederlag, der er knyttet til hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem, herunder det faste vederlag, tillægsvederlaget, og eventuelle yderligere vederlag i form af udvalgsvederlag, udvalgsformandsvederlag, udvalgsnæstformandsvederlag eller vederlag som næstformand for kommunalbestyrelsen samt i forhold til vederlag som borgmester, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller magistratsmedlem.

Vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, indebærer, at kommunen ikke kan kræve dele af et udbetalt vederlag tilbagebetalt, hvis f.eks. et kommunalbestyrelsesmedlem fratræder sit hverv midt i måneden.

Bestemmelsen gælder også, hvis kommunalbestyrelsen efter anmodning har fritaget medlemmet for sit medlemskab som følge af, at medlemmet har rimelig grund til at ønske sig fritaget for medlemskabet, jf. § 103 i den kommunale og regionale valglov. I så tilfælde ophører vederlaget med udgangen af den måned, hvor kommunalbestyrelsen har fritaget medlemmet for sit medlemskab, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1.

Bestemmelsen gælder også ved et kommunalbestyrelsesmedlems død. Ved dødsfald ophører vederlaget med udgangen af den måned, hvori dødsfaldet er indtruffet.

I tilfælde, hvor medlemmet mister sin valgbarhed, fordi vedkommende ved endelig dom eller udenretslig vedtagelse er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller ubetinget frakendt førerretten, jf. nærmere § 4 og § 101 i den kommunale og regionale valglov, ophører vederlaget efter § 101, stk. 7, i den kommunale og regionale valglov med udgangen af den måned, hvor dommen anses for endelig, jf. § 4, stk. 2, i den kommunale og regionale valglov, eller hvor den udenretslige vedtagelse er sket.

3.2. Fratræden som borgmester eller viceborgmester (bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 5)

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, gælder også, hvis kommunalbestyrelsen efter anmodning har fritaget borgmesteren eller viceborgmesteren for deres hverv for resten af funktionstiden, jf. § 7, stk. 2, i den kommunale styrelseslov. I så tilfælde ophører borgmestervederlaget henholdsvis

vederlaget som næstformand for kommunalbestyrelsen med udgangen af den måned, hvor kommunalbestyrelsen har fritaget medlemmet for hvervet som borgmester henholdsvis viceborgmester.

Træffer Valgnævnet afgørelse efter indstilling fra kommunalbestyrelsen om afsættelse af en borgmester med henvisning til, at borgmesteren forsætligt eller groft uagtsom har tilsidesat en pligt, som påhviler den pågældende i medfør af lov om kommunernes styrelse, og at pligttilsidesættelsen er særlig grov, jf. § 66 a, stk. 1, i den kommunale styrelseslov, ophører vederlaget til en afsat borgmester med udgangen af den måned, hvor Valgnævnet træffer afgørelse om afsættelse af borgmesteren, jf. § 66 a, stk. 5, i den kommunale styrelseslov.

Træffer Valgnævnet afgørelse efter begæring fra kommunalbestyrelsen om suspension af en borgmester med henvisning til, at borgmesteren er tiltalt for et strafbart forhold, der efter lovgivningen kan medføre fængsel i 4 år eller derover, og at suspension ikke anses for betænkelig, jf. § 66 b, stk. 1, i den kommunale styrelseslov, ophører vederlaget til en suspenderet borgmester med udgangen af den måned, hvor Valgnævnet træffer afgørelse om suspension af borgmesteren, jf. § 66 b, stk. 7, 1. pkt., i den kommunale styrelseslov. Genindtræder den suspenderede borgmester i sit hverv, har vedkommende krav på efterbetaling af borgmestervederlaget for suspensionsperioden, jf. § 66 b, stk. 7, 2. pkt., i den kommunale styrelseslov.

Vedtager kommunalbestyrelsen med ni tiendedeles flertal, at borgmesteren ikke nyder kommunalbestyrelsens tillid, fordi borgmesteren i eller uden for sit hverv ikke har vist sig værdig til den agtelse og tillid, som hvervet kræver, og at borgmesteren derfor skal afsættes, jf. § 66 c, stk. 1, i den kommunale styrelseslov, ophører vederlaget til den afsatte borgmester med udgangen af den måned, hvor kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om afsættelse, jf. § 66 c, stk. 8, 1. pkt., i den kommunale styrelseslov. Genindtræder den afsatte borgmester i sit hverv, fordi Valgnævnet ikke har fundet vedtagelsen lovlig, jf. § 66 c, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse, skal borgmesteren med hensyn til vederlæggelse stilles, som om afsættelse ikke var sket, jf. § 66 c, stk. 8, 2. pkt., i den kommunale styrelseslov.

De nævnte særreguleringer i den kommunale styrelseslov af vederlæggelsen af en afsat eller suspenderet borgmester finder tilsvarende anvendelse for et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i en kommune med mellemformstyre og delt administrativ ledelse, jf. § 66 a, stk. 6, § 66 b, stk. 8, 1. pkt., § 66 c, stk. 9, 1. pkt., i den kommunale styrelseslov.

Udpeger kommunalbestyrelsen i tilfælde af en borgmesters, et magistratsmedlems eller en udvalgsformand med delt administrativ ledelses forsætlige eller groft uagtsomme pligttilsidesættelse et andet medlem af kommunalbestyrelsen til ad hoc at varetage den opgave, som pligttilsidesættelsen vedrører, jf. § 66 i den kommunale styrelseslov, har denne beslutning ingen vederlagsmæssige konsekvenser for borgmesteren m.v., som i enhver anden henseende fortsat varetager borgmesterfunktionen.

Bemærk, at vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, ikke gælder ved fratrædelsen af hvervet som fungerende borgmester m.v., jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, idet vederlaget for disse hverv ophører straks ved funktionsperiodens ophør.

3.3. Fratræden af udvalgshverv m.v. (bekendtgørelsens § 30, stk. 1)

Et kommunalbestyrelsesmedlem, som kommunalbestyrelsen midt i måneden fritager for hvervet som *udvalgsmedlem*, bevarer det vederlag, der er knyttet til dette hverv, indtil udgangen af måneden, jf.

vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1. Dette gælder også eventuelle yderligere vederlag for hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand.

En *udvalgsformand*, som udvalget midt i måneden afsætter eller fritager for formandshvervet, bevarer ligeledes udvalgsformandsvederlaget indtil udgangen af måneden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1.

En *udvalgsnæstformand*, som midt i måneden afsættes eller på anden måde fratræder sit hverv, bevarer ligeledes sit udvalgsnæstformandsvederlag til udgangen af måneden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1. Vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, indebærer således bl.a., at kommunen ikke kan kræve dele af et udbetalt vederlag tilbagebetalt, hvis f.eks. en udvalgsformand, en udvalgsnæstformand eller et udvalgsmedlem fratræder sit hverv midt i måneden.

Fratræder et kommunalbestyrelsesmedlem et særskilt vederlagt hverv som udvalgsformand midt i måneden for herefter at blive menigt medlem af udvalget eller særskilt vederlagt næstformand, vederlægges hvervet som medlem af eller næstformand for udvalget først fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 3. Der ydes således ikke for resten af måneden efter medlemmets fratræden som udvalgsformand forholdsmæssigt vederlag for udvalgsmedlemshvervet, da den pågældende allerede har modtaget vederlag for udvalgsformandshvervet for denne periode. Tilsvarende gælder, hvis en udvalgsnæstformand, der særskilt vederlægges, fratræder. Se vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 3.

Bemærk, at hvervet som stedfortræder i kommunalbestyrelsen efter vederlagsbekendtgørelsens § 6, hvervet som stedfortræder i udvalg efter vederlagsbekendtgørelsens §§ 8 og 9 og hvervet som konstitueret udvalgsformand efter vederlagsbekendtgørelsens § 10 ikke er omfattet af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1, idet vederlagene for disse hverv ophører straks ved funktionsperiodens ophør.

4. Ophør og modregning af tidligere vederlag ved valg til visse kommunale hverv midt i måneden (bekendtgørelsens § 30, stk. 2-4)

Vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2-4, indeholder regler om ophør og modregning af medlemmets tidligere vederlag ved valg til hvervet som borgmester m.v. (stk. 2 og 3) henholdsvis hvervet som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand (stk. 4). Reglerne er undtagelse til hovedreglen om, at vederlaget for et kommunalt hverv i tilfælde af fratræden ophører ved månedens udgang, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1.

Vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2 -4, er sålydende:

”Stk. 2. Vælges en borgmester, jf. § 18, midt i en kalendermåned, ophører dennes hidtidige vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester. Den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag som nævnt i 1. pkt., der er udbetalt forud for kalendermånedens udgang, og som vedrører perioden fra tiltrædelsen som borgmester, jf. § 18, til kalendermånedens udgang, modregnes i den pågældendes vederlag som borgmester, jf. § 18.

Stk. 3. Stk. 2 gælder tilsvarende, hvis et medlem af kommunalbestyrelsen midt i en kalendermåned vælges til efter § 19, stk. 3, 1. pkt., at fungere som borgmester, jf. § 18.

Stk. 4. Vælges midt i en kalendermåned en udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der er særskilt vederlagt efter § 7, stk. 2 og 3, § 10, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3, ophører dennes hidtidige vederlag som medlem af dette udvalg fra den dato, hvor vedkommende tiltræder hvervet som udvalgsformand henholdsvis udvalgsnæstformand. Den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag som medlem af dette udvalg, der er udbetalt forud for kalendermåned, og som vedrører perioden fra tiltrædelsen som udvalgsformand henholdsvis udvalgsnæstformand til kalendermånedens udgang, modregnes i den pågældendes vederlag som udvalgsformand henholdsvis udvalgsnæstformand. ”

4.1. Ophør af tidligere vederlag ved indtræden i borgmesterhvervet midt i funktionsperioden (bekendtgørelsens § 30, stk. 2 og 3)

Borgmesterhvervet er i modsætning til de øvrige kommunale hverv et fuldtidsvederlagt hverv. Den, der vederlægges som borgmester, kan ikke samtidig oppebære andet vederlag af kommunens kasse, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 5. Borgmesteren vederlægges som borgmester fra den dato, vedkommende indtræder som borgmester, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, 2. pkt. Se selve vejledningen afsnit 6.1.

Tilsvarende gælder for vederlæggelsen som magistratsmedlem eller udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse, jf. definitionen af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18.

Det er på denne baggrund fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2, 1. pkt., at hvis en borgmester vælges midt i en kalendermåned, ophører dennes hidtidige vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, herunder vederlaget som kommunalbestyrelsesmedlem, udvalgsmedlem, udvalgsformand, udvalgsnæstformand eller viceborgmester, fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester. Endvidere ophører funktionsvederlaget for varetagelsen af de hverv, der er nævnt i vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, samt funktionsvederlaget som konstitueret udvalgsformand efter vederlagsbekendtgørelsens § 10 straks ved funktionsperiodens udløb.

Det er tilsvarende fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2, 2. pkt., at hvis en borgmester vælges midt i en kalendermåned, modregnes i den pågældendes vederlag som borgmester dennes hidtidige vederlag som nævnt i 1. pkt., der er ophørt fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som borgmester, jf. § 30, stk. 2, 1. pkt., og udbetalt forud for den måned, vederlaget ophører, jf. § 29, stk. 1. I denne situation modregnes den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag, der vedrører perioden fra tiltrædelsen som borgmester til kalendermånedens udgang.

Bestemmelserne i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2, finder også anvendelse, hvis et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse vælges midt i en kalendermåned, jf. definitionen af borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18.

Bestemmelserne i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2, gælder også for kommunalbestyrelsesmedlemmer, som efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt., midlertidigt varetager funktionen som borgmester, magistratsmedlem eller formand for et stående udvalg med delt administrativ ledelse, jf. borgmesterbegrebet i vederlagsbekendtgørelsens § 18. Dette følger af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 3. Henvisningen til vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, 1. pkt., indebærer, at det pågældende medlem efter § 15, stk. 5 i lov om kommunernes styrelse, efter tilsvarende bestemmelse i styrelsesvedtægten for en kommune med magistratsordning, jf. § 64 i lov om kommunernes styrelse, efter § 64 a, stk. 4, eller § 66 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse midlertidigt varetager de pågældende funktioner.

4.2. Ophør af tidligere vederlag ved valg som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand (bekendtgørelsens § 30, stk. 4)

For at undgå dobbeltvederlæggelse for hvervet som udvalgsformand og som medlem af samme udvalg indeholder vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 4, en særlig bestemmelse om ophør af tidligere vederlag ved valg som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand.

Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 4, 1. pkt., at hvis en udvalgsformand, der er særskilt vederlagt efter § 7, stk. 2 og 3, § 10, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3, vælges midt i en kalendermåned, ophører dennes hidtidige vederlag som medlem af eller næstformand for dette udvalg fra den dato, hvor vedkommende tiltræder det nye hverv som udvalgsformand. Tilsvarende følger det af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 4, 1. pkt., at hvis en udvalgsnæstformand, der er særskilt vederlagt efter § 7, stk. 2 og 3, § 10, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3, vælges midt i en kalendermåned, ophører dennes hidtidige vederlag som medlem af dette udvalg, fra den dato, hvor vedkommende tiltræder det nye hverv som udvalgsnæstformand.

Bestemmelsen gælder for de udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd, der er særskilt vederlagt efter de bestemmelser i vederlagsbekendtgørelsen, der er nævnt i § 30, stk. 4, 1. pkt. Dvs. bestemmelsen gælder særskilt vederlagte hverv som formænd for stående udvalg, næstformænd for økonomiudvalget og stående udvalg, formænd og næstformænd for børn og unge-udvalget, formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, i folkeoplysningsloven, formænd og næstformænd for særlige udvalg nedsat efter § 17, stk. 4 i lov om kommunernes styrelse samt konstituerede udvalgsformænd, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 10. Bestemmelsen gælder ikke for formænd for stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, da disse hverv i stedet er omfattet af ophørsreglen i § 30, stk. 2, jf. borgmesterdefinitionen i § 18.

Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 4, 2. pkt., at hvis en udvalgsformand eller udvalgsnæstformand, der er særskilt vederlagt efter de bestemmelser, der er nævnt i § 30, stk. 4, 1. pkt., dvs. efter § 7, stk. 2 og 3, § 10, § 14, stk. 2 og 3, og § 17, stk. 2 og 3, vælges midt i en kalendermåned, modregnes i den pågældendes vederlag som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand dennes hidtidige vederlag som medlem af eller næstformand for dette udvalg, der er ophørt fra den dato, hvor vedkommende tiltræder som udvalgsformand eller udvalgsnæstformand jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 4, 1. pkt., og udbetalt forud for den måned, vederlaget ophører, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 1. I denne situation modregnes den forholdsmæssige del af dennes hidtidige vederlag som medlem af det pågældende udvalg, der vedrører perioden fra tiltrædelsen som udvalgsformand henholdsvis udvalgsnæstformand til kalendermånedens udgang.

Ophørs- og modregningsreglen i § 30, stk. 4, 1. og 2. pkt., gælder alene for vederlaget som medlem af eller næstformand for det samme udvalg, som medlemmet vælges som formand eller næstformand for, og ikke for vederlaget som medlem, næstformand eller formand for andre udvalg.

Ophørs- og modregningsreglen gælder også for dennes hidtidige vederlag som næstformand for det udvalg, vedkommende nu bliver formand for. Udvalgsnæstformandsvederlaget ophører i denne situation fra den dato, hvor vedkommende tiltræder hvervet som udvalgsformand, jf. § 30, stk. 4, 1. pkt., og modregnes efterfølgende i udvalgsformandsvederlaget, se nærmere § 30, stk. 4, 2. pkt. Udvalgsformands-hvervet vederlægges i denne situation straks ved vedkommendes indtræden i hvervet.

Bliver en udvalgsformand valgt som næstformand i forbindelse med vedkommendes fratræden som udvalgsformand, gælder ophørs- og modregningsreglen i § 30, stk. 4, ikke, eftersom ophørs- og modregningsreglen kun gælder hidtidige medlemsvederlag og næstformandsvederlag, ikke hidtidige formandsvederlag. Udvalgsformandsvederlaget ophører i denne situation først ved udgangen af den måned, hvor vedkommende er fratrådt som udvalgsformand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 1. Og næstformandsvederlaget vederlægges først fra den 1. i måneden efter vedkommendes fratræden som formand, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 29, stk. 3.

Se også afsnit 6.2. i selve vederlagsvejledningen.

5. Fravær af andre grunde end helbredstilstand m.v. (bekendtgørelsens § 31, stk. 1 og 2)

5.1. Vederlag ophører efter 1 måneds mod før 3 måneders fravær (bekendtgørelsens § 31, stk. 1)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1:

”§ 31. Vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget det pågældende hverv, indtil medlemmet på ny varetager hvervet, jf. dog stk. 2 og 3. Er der i juli måned ingen møder i kommunalbestyrelsen, medregnes denne måned ikke i den i 1. pkt. nævnte periode.”

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, ophører vederlaget til et kommunalbestyrelsesmedlem med udgangen af den måned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget hvervet. Vederlaget ophører, indtil medlemmet på ny varetager hvervet. Hvis der er indkaldt stedfortræder efter reglerne herom, kan vederlaget dog ophøre tidligere, jf. § 31, stk. 2.

Ophørsreglen i vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, gælder uanset årsagen til forfaldet, når der bortses fra de i § 31, stk. 3, nævnte tilfælde, hvor der er ret til vederlag i indtil 9 måneder. § 31, stk. 1, gælder således uanset, om et medlem har lovligt forfald eller ulovligt fravær, jf. afsnit 2.2 i dette bilag. Den periode, hvor medlemmet helt eller delvis er fraværende af de i § 31, stk. 3, nævnte årsager, tæller endvidere med i beregningen af den i § 31, stk. 1, nævnte periode. § 31, stk. 1, gælder derfor også, hvis et medlem har lovligt forfald som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, men der endnu ikke er indkaldt en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Se afsnit 6.2.

Eksempel 1:

Et medlem, som er fraværende fra et kommunalbestyrelsesmøde i november på grund af helbredstilstand og igen i december på grund af varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende, og hvor der ikke i øvrigt foreligger oplysninger om, at medlemmet har varetaget sit hverv i den nævnte periode, vil miste sit vederlag ved udgangen af december, hvis medlemmet fortsat er fraværende. Det forudsættes i eksemplet, at der ikke er indkaldt stedfortræder efter § 15, stk. 2, for det fraværende kommunalbestyrelsesmedlem.

Hvis der for januar er udbetalt vederlag for en periode, hvor vederlaget er ophørt, skal vederlaget tilbagebetales eller modregnes i fremtidige vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 33.

Se ministeriets telefonnotat af 5. januar 2021, j.nr. 2020-12816, resumédata-basen 21.5.2.

Ophørsreglen i vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, gælder alene de vederlagstyper, der er opregnet i bestemmelsen. Vederlag som fungerende borgmester m.v. efter vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, vederlag som konstitueret udvalgsformand efter vederlagsbekendtgørelsens § 10 og vederlag som stedfortræder i kommunalbestyrelsen, udvalg og børn og unge-udvalg efter vederlagsbekendtgørelsens §§ 6, 8 og 9 ophører straks ved funktionsperiodens udløb.

Vurderingen af, om vederlag skal ophøre, skal foretages i forhold til hvert enkelt vederlag for sig. Vurderingen skal således foretages både i forhold til det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem og i forhold til eventuelle yderligere vederlag i form af udvalgsmedlemsvederlag, udvalgsformandsvederlag, udvalgsnæstformandsvederlag eller vederlag som næstformand for kommunalbestyrelsen samt i forhold til vederlag som borgmester, udvalgsformand i en kommune med delt administrativ ledelse eller magistratsmedlem. Tillægsvederlaget, jf. ophørsreglen i vederlagsbekendtgørelsens § 32, knytter sig til det faste vederlag.

Da vederlagene for varetagelse af de enkelte – selvstændigt vederlagte – hverv kan ophøre hver for sig, kan eksempelvis vederlaget som udvalgsmedlem ophøre ved månedens udgang, hvis medlemmet i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget sit udvalgshverv, uden at det behøver at få indflydelse på det faste vederlag som kommunalbestyrelsesmedlem, såfremt vedkommende i øvrigt deltager i kommunalbestyrelsesmøderne.

Perioden på 1 måneds uafbrudt fravær gælder alene fravær i den indeværende funktionsperiode. Se også ministeriets tidligere udtalelse under det hidtidige regelsæt vedrørende 3 måneders uafbrudt fravær (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 31. marts 2014, j.nr. 2014-7697, resumédata-basen 14.5.3.).

Eftersom hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem ikke er et fuldtidshverv, men hovedsageligt udøves gennem deltagelse i møder, og da fraværet skal konstateres, vil en vurdering af fraværets længde navnlig basere sig på medlemmets mødedeltagelse.

Det indebærer i praksis – ved lovligt forfald såvel som eventuelt ulovligt fravær – at et-månedsprioroden i § 31, stk. 1, 1. pkt., begynder at løbe ved fravær fra møder, hvortil der er mødepligt.

Eksempel 2:

Hvis et medlem er fraværende fra alle sine kommunale hverv fra den 15. april, hvor der er kommunalbestyrelsesmøde, og det konstateres, at medlemmet har været fraværende uafbrudt til og med den 15. maj, hvor der også er kommunalbestyrelsesmøde, vil medlemmets fulde vederlag ophøre fra den 1. juni, hvis medlemmet fortsat er fraværende.

Tilsvarende gælder for et medlems udvalgsvederlag, at hvis et medlem er fraværende fra et udvalgsmøde den 15. april, og medlemmet også er fraværende ved næstkommende udvalgsmøde den 15. maj, ophører medlemmets udvalgsvederlag fra den 1. juni, hvis medlemmet ikke forinden har genoptaget sit udvalgshverv.

Fravær fra en aktivitet, hvortil der ikke er mødepligt, f.eks. et borgermøde, kan ikke aktivere et-månedsprioroden i § 31, stk. 1, 1. pkt.

Det skal konstateres, at et medlem ikke har varetaget sit hverv i en uafbrudt periode på en måned, førend medlemmet mister sit vederlag efter § 31, stk. 1, 1. pkt.

Det forhold, at et medlem udebliver fra et enkelt møde, vil således ikke i sig selv medføre, at vederlaget ophører, eftersom det ikke herved kan konstateres, at medlemmet i en uafbrudt periode på en måned ikke har varetaget sit hverv.

Eksempel 3:

Et medlem deltager i udvalgmøde den 12. marts. Medlemmet er herefter fraværende fra et udvalgmøde den 15. april. Medlemmet deltager i næste udvalgmøde den 20. maj. Medlemmets vederlag ophører ikke, eftersom det ikke er konstateret, at medlemmet i en uafbrudt periode på en måned ikke har varetaget sit hverv.

Det forhold, at der i en måned ikke afholdes møde i kommunalbestyrelsen eller udvalget, medfører ligeledes ikke i sig selv, at medlemmets vederlag ophører ved månedens udgang.

Eksempel 4:

Et medlem er første gang fraværende fra et udvalgmøde den 15. februar, hvor 1-månedes-fristen således regnes fra. Et udvalgmøde, som var planlagt til den 20. marts aflyses. Medlemmet er herefter fraværende ved næstkommende udvalgmøde den 15. april. Da fravær i en uafbrudt periode på 1 måned først konstateres den 15. april, ophører medlemmets udvalgsvederlag fra den 1. maj, hvis medlemmet fortsat er fraværende.

Det forudsættes i eksemplet, at der ikke foreligger oplysninger om, at medlemmet på anden måde har varetaget hvervet i fraværperioden, jf. nedenfor.

Vederlaget ophører, indtil medlemmet på ny varetager hvervet. Medlemmets oplysninger om, hvornår medlemmet igen varetager sit hverv, vil som udgangspunkt kunne lægges til grund.

Hvis et medlem har oplyst om en bestemt fraværperiode, f.eks. på grund af en forretningsrejse eller udstationering, vil sådanne oplysninger således normalt kunne lægges til grund.

Hvis medlemmet har oplyst at være tilbage, men på trods heraf ikke deltager i det førstkommende møde, vil fraværperioden som udgangspunkt skulle anses for at fortsætte, medmindre der foreligger oplysninger om, at medlemmet på anden måde har varetaget hvervet på ny, f.eks. ved deltagelse i et borgermøde eller andre aktiviteter som led i det pågældende hverv.

Eksempel 5:

Et medlem er fraværende fra et udvalgmøde den 15. april på grund af forretningsrejse. Medlemmet har oplyst at være tilbage fra den 1. maj, men deltager ikke i førstkommende udvalgmøde den 20. maj. Hvis der ikke foreligger oplysninger om, at medlemmet på anden måde har varetaget hvervet på ny, f.eks. ved deltagelse i et borgermøde i sin egenskab af medlem af det pågældende udvalg, må fraværperioden anses for at være fortsat. Medlemmets udvalgsvederlag ophører fra den 1. juni, hvis medlemmet fortsat er fraværende.

Hvis der ikke foreligger oplysninger om en bestemt fraværperiode, vil medlemmet i hvert fald kunne anses for igen at varetage sit hverv fra førstkommende møde, hvor det konstateres, at medlemmet deltager.

Da vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen ydes for funktionen som sådan, vil der ved vurderingen af, om varetagelsen af hvervet er genoptaget, imidlertid efter omstændighederne som nævnt også kunne lægges vægt på, at et medlem har deltaget i f.eks. et borgermøde, eller en anden aktivitet som led i det pågældende hverv.

Hvis et medlems vederlag er ophørt, og medlemmet genoptager varetagelsen af sit hverv midt i en måned, ydes medlemmet forholdsmæssigt vederlag for den sidste del af den pågældende måned.

Bestemmelsen i § 31, stk. 1, vil få mindre betydning i de kommuner, som i styrelsesvedtægten har truffet bestemmelse om at indkalde stedfortræderen ved et kortere forventet lovligt forfald end 1 måned. I sådanne kommuner vil bestemmelsen i § 31, stk. 2, således normalt betyde, at vederlaget ophører på et tidligere tidspunkt, jf. afsnit 5.2. nedenfor i dette bilag.

Af hensyn til at undgå usikkerhed om, hvorvidt et medlem har varetaget eller ikke varetaget sit hverv i en ofte mødefri periode om sommeren, er det udtrykkeligt fastsat i § 31, stk. 1, 2. pkt., at hvis der i juli måned ikke er møder i kommunalbestyrelsen, medregnes denne måned ikke i længden af fraværet efter 1. pkt. for nogen af hvervene.

Et kommunalbestyrelsesmedlem anses således ikke for fraværende fra nogen af sine kommunale hverv i juli måned, hvis der i denne måned ikke er møder i kommunalbestyrelsen. Dette gælder, uanset om der måtte blive afholdt møde eller møder i udvalg, som kommunalbestyrelsesmedlemmet er medlem af, eller andre aktiviteter som led i det kommunale hverv, og medlemmet ikke deltager heri.

5.2. Når stedfortræderen indtræder i kommunalbestyrelsen i mere end 7 dage, får kun stedfortræderen vederlag (bekendtgørelsens § 31, stk. 2)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 2:

”§ 31. [...]

Stk. 2. Når en stedfortræder for et medlem indtræder i kommunalbestyrelsen for en periode af mere end 7 dage, ophører alle medlemmets vederlag, som er nævnt i stk. 1, indtil medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3. 1. pkt. gælder uanset, at vederlagene ikke er ophørt efter stk. 1. ”

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 2, ophører vederlaget til et kommunalbestyrelsesmedlem, når en stedfortræder for medlemmet indtræder i kommunalbestyrelsen for en periode af mere end 7 dage. Medlemmet får på ny ret til vederlag, når medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen.

Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 2, finder alene anvendelse, når der er indkaldt en stedfortræder i kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen omhandler ikke den situation, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem midlertidigt indtræder i et udvalg efter 28, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, for at varetage et fraværende medlems udvalghverv, hvis der (endnu) ikke er indkaldt en stedfortræder i kommunalbestyrelsen.

Retten til vederlag ophører ikke, hvis stedfortræderen alene indkaldes til at deltage i et enkelt møde i kommunalbestyrelsen, eller hvis indkaldelsen i øvrigt sker for syv dage eller mindre.

Hvis der er indkaldt stedfortræder for mere end syv dage, ophører det fraværende medlems vederlag fra første dag af den periode, for hvilken stedfortræderen er indtrådt, således at det alene er stedfortræderen, der modtager vederlag for varetagelsen af hvervet i perioden.

Reglen gælder, uanset at vederlaget endnu ikke er ophørt efter et-månedes-reglen i vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, 1. pkt. Måtte vederlaget allerede være ophørt efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, 1. pkt., får reglen derimod ingen selvstændig virkning i det konkrete tilfælde.

Efter § 15, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse har borgmesteren pligt til at indkalde stedfortræderen for et medlem, der har lovligt forfald fra sine kommunale hverv, når dette må forventes at vare mindst en måned. Efter bestemmelsens 2. pkt. kan kommunalbestyrelsen i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om, at borgmesteren skal indkalde stedfortræderen ved lovligt forfald af kortere varighed. Det kan således følge af kommunens styrelsesvedtægt, at stedfortræder skal indkaldes ved ethvert lovligt forfald, uanset varighed. Se ovenfor i dette bilag afsnit 2.2 om lovligt forfald og kommunalbestyrelsens beslutning om indkaldelse af stedfortræder.

Det er muligt for et medlem at oplyse om planlagt fravær på forhånd med det formål, at kommunalbestyrelsen på et kommunalbestyrelsesmøde forud for fraværsperiodens begyndelse beslutter, at stedfortræderen skal indtræde straks fra fraværsperiodens begyndelse – og ikke først ved det første kommunalbestyrelsesmøde i fraværsperioden. Dette forudsætter dog, at der også er et kommunalbestyrelsesmøde i fraværsperioden, som stedfortræderen kan indkaldes til. I et sådant tilfælde vil det fraværende medlems vederlag ophøre ved fraværsperiodens begyndelse, hvor stedfortræderen indtræder i medlemmets sted.

Eksempel 6:

Et medlem oplyser forud for et kommunalbestyrelsesmøde den 2. april at være fraværende fra alle sine kommunale hverv fra den 15. april og indtil den 15. maj, herunder fra et kommunalbestyrelsesmøde den 2. maj. Kommunalbestyrelsen beslutter på sit møde den 2. april at indkalde stedfortræderen for den angivne fraværsperiode. Det fraværende medlems fulde vederlag ophører for perioden fra 15. april til 15. maj, idet stedfortræderen således indtræder for denne periode.

Har medlemmet ikke oplyst om et kommende fravær, således at kommunalbestyrelsen på et møde forud for fraværsperiodens begyndelse har kunnet træffe beslutning om stedfortræderindkaldelse fra periodens begyndelse, ophører vederlaget på det tidspunkt i fraværsperioden, hvor stedfortræderen indtræder. Det vil sige fra det første kommunalbestyrelsesmøde i fraværsperioden, forudsat at stedfortræderen i øvrigt indtræder for mere end 7 dage.

Eksempel 7:

Et medlem oplyser den 10. april at være fraværende fra alle sine kommunale hverv fra den 15. april til den 15. maj, herunder fra det førstkomende kommunalbestyrelsesmøde den 2. maj. Kommunalbestyrelsen kan på mødet den 2. maj træffe beslutning om stedfortræderindkaldelse fra 2.-15. maj, såfremt det følger af kommunens styrelsesvedtægt, at stedfortræder skal indkaldes ved ethvert lovligt forfald, uanset

varighed. Det fraværende medlems fulde vederlag ophører i så fald for perioden fra 2.-15. maj, idet stedfortræderen således indtræder for denne periode.

Efter § 15, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse træffer kommunalbestyrelsen beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede. Stedfortræderen kan ikke anses for indtrådt i kommunalbestyrelsen, før der foreligger en kommunalbestyrelsesbeslutning herom. Det er endvidere altid en betingelse for at indkalde stedfortræderen i kommunalbestyrelsen, at der er et kommunalbestyrelsesmøde i fraværperioden. Se ovenfor.

Reglen om, at medlemmets vederlag ophører, når stedfortræder indtræder i kommunalbestyrelsen for mere end 7 dage, vil i de kommuner, hvor der i overensstemmelse med lovens udgangspunkt alene indkaldes stedfortræder ved lovligt forfald af en forventet varighed af mindst en måned, kun få betydning ved fravær af mindst en sådan forventet varighed. I sådanne tilfælde vil reglen få virkning, uanset hvor længe stedfortræderen rent faktisk er indtrådt, blot det er mere end 7 dage.

Reglen vil ikke få betydning i tilfælde, hvor medlemmets fravær ikke er lovligt, fordi der i disse tilfælde ikke kan indkaldes stedfortræder. Se ovenfor i dette bilag afsnit 2.2. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Når medlemmet på ny kan varetage sine kommunale hverv, genindtræder medlemmet i kommunalbestyrelsen, og stedfortræderen udtræder, jf. § 15, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Medlemmets vederlag genoptages fra dette tidspunkt, og stedfortræderens vederlag ophører samtidig.

Hvis medlemmet genoptager sit hverv midt i en måned, ydes medlemmets vederlag forholdsmæssigt for den sidste del af den pågældende måned, og stedfortræderen udbetales tilsvarende forholdsmæssigt vederlag for den første del af måneden.

En stedfortræders eventuelle fortrængning af en anden stedfortræder i medlemmets fraværperiode er uden betydning for ophør af medlemmets vederlag, men vil alene have betydning for fordeling af vederlag mellem de to stedfortrædere.

Vederlagsbekendtgørelsens § 31 stk. 2, finder ikke anvendelse, hvis stedfortræderindkaldelsen skyldes medlemmets fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. I disse tilfælde finder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, anvendelse.

6. Fravær på grund af helbredstilstand m.v. (bekendtgørelsens § 31, stk. 3)

6.1. Hvilke former for fravær er omfattet af 9-måneders reglen i § 31, stk. 3? (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. [...]”

Retten til vederlag i indtil 9 måneder omfatter således fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption.

Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, omfatter også en borgmesters eller et kommunalbestyrelsesmedlems fravær på grund af sin ægtefælles, sit barns eller anden nærtstående meget alvorlige sygdom. Hvorvidt der er tale om en nærtstående, vil afhænge af en vurdering i det konkrete tilfælde.

Retten til vederlag under fravær på grund af barsel eller adoption omfatter både mandlige og kvindelige kommunalbestyrelsesmedlemmer. Ministeriet har udtalt, at den periode, hvor der lovligt kan indkaldes stedfortræder på grund af barsel, tidsmæssigt knytter sig til barnets fødsel. Hvis betingelsen for at indkalde stedfortræder på grund af barsel er opfyldt, vil kommunalbestyrelsesmedlemmet have ret til vederlag i en sammenhængende periode på op til 9 måneder. Perioden skal regnes fra begyndelsen af den fraværperiode, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, jf. nedenfor i afsnit 6.4. i dette bilag, forudsat, at der er indkaldt stedfortræder. Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, er ikke til hinder for, at der udbetales vederlag i flere fraværperioder grundet barsel med det samme barn, såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at en ny fraværperiode i sin helhed stadig har relation til barnets fødsel. Kommunalbestyrelsen er i denne vurdering overladt et skøn under iagttagelse af de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed. Kommunalbestyrelsen kan efter ministeriets opfattelse ikke lægge vægt på, om pågældende kommunalbestyrelsesmedlem allerede har modtaget vederlag for en fraværperiode grundet barsel. Men længden af en sådan forudgående fraværperiode vil derimod have betydning for vurderingen af, om den nye fraværperiode i sin helhed stadig har den fornødne tidsmæssige tilknytning til barnets fødsel, som gør, at der lovligt kan indkaldes stedfortræder i hele perioden med forfaldsgrunden "barsel". Det er endvidere ministeriets opfattelse, at der ikke sagligt kan lægges vægt på kommunalbestyrelsesmedlemmets køn ved vurderingen af, om fraværet har relation til barnets fødsel (Skr. af 12. november 2013, sagsnr. 2013-10679, resumédata-basen 13.5.3.).

Hvilket vederlag kommunalbestyrelsesmedlemmet har ret til under sit fravær, afgøres af, hvilke hverv den pågældende er valgt til. Et kommunalbestyrelsesmedlem, der efter at være gået på barsel bliver valgt til hvervet som formand for et stående udvalg i en kommune med delt administrativ ledelse, har f.eks. ret til vederlag i overensstemmelse med bestemmelserne herom fra det tidspunkt, hvor valget gælder fra. Betingelsen om stedfortræderindkaldelse gælder fortsat, og der er fortsat kun ret til vederlag i samlet indtil 9 måneder.

6.2. Stedfortræderen skal være indkaldt af en fraværgrund, der er omfattet af bestemmelsen (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.:

"§ 31. [...]

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. [...]"

Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption er der ret til vederlag i indtil 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.

Det er efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Indkaldelse af stedfortræder er obligatorisk, hvis betingelserne i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse er opfyldt. Se afsnit 2.2. i dette bilag.

Efter § 15, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse træffer kommunalbestyrelsen beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede. Stedfortræderen kan ikke anses for indtrådt i kommunalbestyrelsen, før der foreligger en kommunalbestyrelsesbeslutning herom. Det er endvidere altid en betingelse for at indkalde stedfortræderen i kommunalbestyrelsen, at der er et kommunalbestyrelsesmøde i fraværperioden.

Så længe der (endnu) ikke er indkaldt en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, finder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, ikke anvendelse. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. Se afsnit 5.1. i dette bilag.

Når et medlem på grund af sin helbredstilstand er forhindret i at deltage i et kommunalbestyrelsesmøde, kan de medlemmer, der er valgt på kandidatlisten, efter § 15, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kræve vedkommendes stedfortræder indkaldt til at deltage i mødet. Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., der fastsætter, at stedfortræder skal være indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, og at stedfortræderindkaldelse til enkelte møder efter § 15, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse ikke kan danne grundlag for en ret til at modtage vederlag i indtil 9 måneder efter bestemmelsen. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. Se afsnit 5.1. i dette bilag.

Heller ikke stedfortræderindkaldelse til enkelte møder efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption kan derfor danne grundlag for vederlæggelse i indtil 9 måneder, medmindre der er tale om en sammenhængende fraværperiode af de i bestemmelsen angivne grunde. Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, gælder derfor ikke, hvis der er indkaldt stedfortræder efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse til enkeltstående møder, og der ikke kan anses at være tale om en sammenhængende fraværperiode. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. Se afsnit 5.1. i dette bilag.

Betingelserne for at opnå vederlag i indtil 9 måneder efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., er således først opfyldt, når der er indkaldt en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse for en sammenhængende periode af de grunde, som er nævnt i bestemmelsen. Se nedenfor i afsnit 6.4. i dette bilag om, hvornår 9-måneders perioden regnes fra.

Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at betingelserne for stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse ikke (længere) er til stede, vil betingelserne for fortsat at modtage vederlag efter § 31, stk. 3, ikke være opfyldt. Se afsnit 6.7.-6.9 i dette bilag.

6.3. 9-måneders perioden skal være tidsmæssigt sammenhængende (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)

Det er efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at der skal være tale om fravær ”[...] i en sammenhængende periode [...]”. Det betyder, at der skal være tale om en sammenhængende fraværperiode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption.

Den tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode, fra hvis begyndelse 9-måneders perioden efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt., skal regnes, skal være begrundet i medlemmets helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Hvis et medlem i en tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode således først er forhindret på grund af en forretningsrejse og derefter er forhindret på grund af sygdom, regnes 9-måneders perioden fra begyndelsen af sygdomsperioden. Der kan efter omstændighederne godt være tale om en sammenhængende fraværsperiode ved f.eks. forskellige sygdomsforløb i forlængelse af hinanden.

Der tilkommer kommunalbestyrelsen et vist skøn i vurderingen af, om der reelt er tale om en sammenhængende fraværsperiode.

Har et medlem forud for en indkaldelse af stedfortræderen i en sammenhængende periode efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse som følge af medlemmets helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption haft fravær fra enkeltstående møder af en sådan grund, medregnes dette fravær i 9-måneders perioden, hvis hele perioden reelt er en sammenhængende fraværsperiode af de i bestemmelsen nævnte grunde. Dette gælder uanset, om der til de forudgående enkeltstående møder har været indkaldt stedfortræder, og uanset om stedfortræderen til disse møder har været indkaldt efter § 15, stk. 1, eller efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Genoptager medlemmet hvervet efter at have modtaget vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, kan der ydes vederlag for en ny 9-måneders periode, såfremt denne ikke reelt er sammenhængende med en tidligere 9-måneders periode.

Se ministeriets notat af 11. juni 2013, som er gengivet i ministeriets udtalelse af 12. november 2013 (j.nr. 2014-4179, resumédatabasen 13.5.3) og i ministeriets udtalelse af 24. juni 2021 (j.nr. 2020-11104, resumédatabasen 21.5.8.). I dette notat udtalte ministeriet, at der vil være ret til vederlag for fravær i indtil 9 måneder til et regionsrådsmedlem, der er sygemeldt på grund af sit barns sygdom, efter at den pågældende er vendt tilbage til hvervet efter en fraværsperiode på indtil 9 måneder på grund af barsel. Tilsvarende gælder for en kommune. Ministeriet har i sit notat og sit resumé af notatet, der blev udsendt den 24. juni 2021, udtalt sig om, hvorvidt der kunne være tale om særskilte fraværsperioder, hvis der var tale om forskellige fraværsårsager inden for samme fraværsperiode. Se resumédatabasen 21.5.8, j.nr. 2020-11104.

Såfremt der er tale om en tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode, er udgangspunktet i medfør af vederlagsbekendtgørelsens regler, at et kommunalbestyrelsesmedlem maksimalt har ret til vederlag i en periode på indtil 9 måneder ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption.

I det omfang der er tale om to forskellige fraværsårsager, som begge falder under bestemmelsen om vederlag i op til 9 måneder, og som tidsmæssigt er sammenhængende, vil der dog efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse kunne være konkrete tilfælde, hvor der kan være tale om to særskilte fraværsperioder, selvom fraværsperioderne tidsmæssigt er i forlængelse af hinanden. Det vil være i tilfælde, hvor fraværet kan henføres til hver sin af fraværsårsagerne: helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption, jf. § 30, stk. 2, og/eller hvor fraværsårsagen kan henføres til hver sin person: enten medlemmet selv eller medlemmets nære pårørende.

Det kan f.eks. være i et tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem er fraværende fra sit hverv på grund af sygdom under sin graviditet, og derefter i en tidsmæssigt sammenhængende periode er fraværende fra sit hverv, fordi vedkommende er gået på barsel. Eller hvor et kommunalbestyrelsesmedlem efter sin barselsperiode er fraværende fra sit hverv på grund af barnets sygdom. Et andet eksempel kunne være, at adoptanten efter en adoptionsperiode selv bliver syg.

I den konkrete sag, der var anledningen til ministeriets udtalelse, var der tale om først en nærtståendes alvorlige sygdom og dernæst medlemmets egen sygdom. Der var således tale om to indbyrdes uafhængige og forskellige fraværsårsager, om end de begge kan henføres til forfaldsgrundene efter vederlagsbekendtgørelsens bestemmelse om vederlag i op til 9 måneder.

Kommunen kunne således efter en konkret vurdering, således som det faktiske hændelsesforløb var oplyst for ministeriet, anse de to forløb som ikke sammenhængende, selvom fraværsperioderne tidsmæssigt var i forlængelse af hinanden.

6.4. Beregning af 9-måneders perioden (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. [...] 9-måneders perioden regnes fra fraværsperiodens begyndelse. [...]”

Fraværsperiodens begyndelse

Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt., at 9-måneders perioden – når stedfortræderen er indkaldt efter § 15, stk. 2 – regnes fra begyndelsen af den fraværsperiode, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Dette gælder, uanset om stedfortræderindkaldelsen efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse eventuelt først sker et stykke tid inde i fraværsperioden. Selv om medlemmet således tidligst ved stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse kan blive omfattet af retten til vederlag i indtil 9 måneder, jf. afsnit 6.2. ovenfor i dette bilag, kan fraværsperiodens begyndelsestidspunkt – og dermed det tidspunkt, 9-måneders perioden regnes fra – således være tidligere end stedfortræderindkaldelsen efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Det forhold, at medlemmets vederlag måtte være ophørt efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, inden stedfortræderen indkaldes, indebærer ikke, at medlemmet nødvendigvis er afskåret fra retten til vederlag i indtil 9 måneder efter stk. 3. Hvis det således på et senere tidspunkt konstateres, at medlemmet opfylder betingelserne for at have været forhindret i at varetage sit hverv i hele fraværsperioden af de i stk. 3 anførte grunde, hvis stedfortræderen af denne grund indkaldes, og hvis medlemmet dokumenterer at have været forhindret i perioden af de anførte grunde, jf. nærmere afsnit 6.5. nedenfor i dette bilag, vil medlemmet således have ret til vederlag i indtil 9 måneder fra fraværsperiodens begyndelse, dvs. også for en eventuel periode, hvor vederlaget i første omgang var ophørt efter stk. 1. Skulle denne situation opstå, vil medlemmet have ret til at få efterbetalt det vederlag, som ikke er udbetalt som følge af, at vederlaget i første omgang var ophørt efter § 31, stk. 1.

Fraværsperiodens afslutning

KL har forespurgt ministeriet om, hvorvidt et medlem, som er fraværende på grund af helbredstilstand m.v., og hvor der af denne grund er indkaldt stedfortræder, har ret til vederlag i indtil 9 måneder eller i indtil udgangen af den måned, hvor det pågældende medlem i en uafbrudt periode på 9 måneder ikke har varetaget hvervet. Ministeriet har udtalt, at et medlem, som er fraværende på grund af helbredstilstand m.v., og hvor der af denne grund er indkaldt stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har ret til de i § 30, stk. 1, nævnte vederlag *i indtil 9 måneder* og ikke efter denne dag. (Telefonnotat af 16. juni 2021, j.nr. 2021-4533, resumédata-basen 21.5.7.)

Perioden på indtil 9 måneders sammenhængende fravær gælder alene fravær i den indeværende funktionsperiode. Se også ministeriets tidligere udtalelse under det hidtidige regelsæt om ophør efter 3 måneders uafbrudt fravær (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 31. marts 2014, j.nr. 2014-7697, resumédata-basen 14.5.3.).

Delegation

Kommunalbestyrelsens kompetence til at vurdere, hvornår 9-måneders perioden regnes fra, og hvornår 9-måneders perioden slutter, henhører under den daglige administration af reglerne og kan således delegeres til forvaltningen.

6.5. Dokumentationskrav (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. [...] Retten til vederlag efter 1. pkt. er, medmindre krav om dokumentation er åbenbart ubegrundet, betinget af, at medlemmet efter en uafbrudt periode på 14 dages fravær og herefter på kommunalbestyrelsens forlangende med passende mellemrum i resten af fraværsperioden indsender dokumentation for retten til vederlag efter 1. pkt. [...]

Med vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt., fastsættes et udtrykkeligt krav om dokumentation for at bevare retten til vederlag i indtil 9 måneder ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Et fraværende medlem skal således dokumentere at have ret til vederlag i længere tid, end medlemmet ellers ville have efter vederlagsbekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 2.

Kravet om dokumentation har til formål at understøtte kommunalbestyrelsens vurdering af, at et fraværende medlem har været forhindret i at varetage sit hverv på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption uafbrudt i hele fraværsperioden.

Kravet om dokumentation for fravær af de nævnte grunde vil kunne opfyldes af lægelig eller anden relevant dokumentation, f.eks. adoptionspapirer, som i fornødent omfang dokumenterer årsagen til medlemmets fravær. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om årsagen til fraværet kan anses for dokumenteret.

Dokumentationskravet gælder, medmindre det er åbenbart ubegrundet. Med åbenbart ubegrundet menes, at der ved åbenbare, kendte fraværsårsager som f.eks. kendt hospitalsindlæggelse, terminal sygdom, alvorligt trafikuheld, fødsel eller lignende ikke skal afkræves dokumentation. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om dokumentationskravet kan anses for åbenbart ubegrundet i det konkrete tilfælde.

Ifølge bestemmelsen skal medlemmet senest 14 dage efter at have meddelt forfald på grund af helbreds-tilstand m.v. indsende dokumentation for sit fravær for at være omfattet af retten til vederlag i indtil 9 måneder, medmindre kravet om dokumentation er åbenbart ubegrundet.

Det vil i praksis være naturligt, at den kommunale administration minder medlemmet om kravet om dokumentation. Der er ikke noget til hinder for, at administrationen gør dette inden udløbet af de 14 dage. Administrationen kan i den forbindelse vejlede medlemmet om reglerne, herunder om hvornår dokumentationskravet anses for åbenbart ubegrundet, og om hvornår medlemmets vederlag vil ophøre, såfremt kravet om dokumentation ikke opfyldes, jf. nærmere afsnit 6.7. nedenfor i dette bilag.

Hvis der er gået 14 dage, uden at det fraværende medlem har indsendt dokumentation, og medlemmet fortsat er fraværende, må kommunalbestyrelsen afklare, om dokumentationskravet er åbenbart ubegrundet. Det fraværende medlems egne tilkendegivelser vil ofte være tilstrækkelige til, at kommunalbestyrelsen kan foretage denne vurdering.

Efter den første dokumentation anmoder kommunalbestyrelsen om fornyet dokumentation med passende mellemrum med henblik på, at medlemmet kan dokumentere sin ret til fravær i indtil 9 måneder.

Hvor ofte dokumentation skal indsendes, vil afhænge af fraværets karakter og dokumentationens indhold. Hvis medlemmet eksempelvis har fremlagt en lægeerklæring om, at medlemmet er sygemeldt de kommende to måneder, vil der ikke være grundlag for at kræve lægeerklæring i denne periode. Det er kommunalbestyrelsen, der på grundlag af de konkrete omstændigheder afgør, om der er grundlag for at kræve fornyet dokumentation, og hvor ofte der i givet fald er behov herfor.

Krav om fornyet dokumentation vil efter omstændighederne kunne vurderes at være åbenbart ubegrundet. Hvis det efter fremlæggelse af første dokumentation vurderes, at der foreligger åbenbare årsager til fortsat fravær, f.eks. hospitalsindlæggelse eller terminal sygdom, vil kommunalbestyrelsen således kunne anse et krav om fornyet dokumentation for åbenbart ubegrundet.

Hvis et fraværende medlem ikke fremlægger den påkrævede dokumentation, vil det normalt indebære, at kommunalbestyrelsen på ny må tage stilling til, om vedkommende medlem fortsat har lovligt forfald, der kan begrunde fortsat stedfortræderindkaldelse, jf. nærmere afsnit 6.9 nedenfor i dette bilag.

Kommunalbestyrelsens kompetence til at beslutte, hvorvidt der er grundlag for at kræve fornyet dokumentation, hvorvidt dokumentationskravet i det enkelte tilfælde er åbenbart ubegrundet, og hvorvidt dokumentationskravet er opfyldt, samt om der skal indhentes fornyet dokumentation, henhører under den daglige administration af vederlagsreglerne og kan således delegeres til forvaltningen. Se dog nedenfor afsnit 6.9 i dette bilag om sammenhængen med beslutningen om (fortsat) stedfortræderindkaldelse, som skal træffes af kommunalbestyrelsen. Se ministeriets telefonnotat af 6. januar 2021, j.nr. 2020-11105, resumé-databasen 21.5.1.

Det påhviler kommunalbestyrelsen at drage omsorg for, at der tilrettelægges arbejdsgange med henblik på at sikre den fornødne fortrolighed om medlemmets helbredsoplysninger mv. Skal sagen drøftes på et møde i kommunalbestyrelsen, må dette ske for lukkede døre, hvis oplysninger om medlemmets helbred må forventes fremdraget, jf. § 10 i lov om kommunernes styrelse.

6.6. Godtgørelse af udgift til lægeerklæring

Kommunalbestyrelsen har efter ministeriets opfattelse mulighed for at beslutte at godtgøre kommunalbestyrelsesmedlemmets udgifter til lægeerklæringer efter § 16, stk. 11, i lov om kommunernes styrelse.

6.7. Vederlagets ophør (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 4. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 4. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. [...] Vederlaget ophører, når medlemmet ikke længere er berettiget til vederlag efter 1. og 3. pkt., medmindre medlemmet efter stk. 1 har ret til vederlag i en længere periode. [...]

Efter reglen i vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 4. pkt., ophører vederlaget *for det første*, når 9-måneders perioden er udløbet, jf. bestemmelsens 1. pkt. Perioden regnes fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, og slutter præcis den dag i måneden, hvor fraværet begyndte for 9 måneder siden, jf. herved afsnit 6.4. i dette bilag.

For det andet ophører retten til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, når medlemmet ikke fremlægger den dokumentation, der er påkrævet efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt., for, at fraværet er begrundet i medlemmets helbredstilstand m.v.

Det fraværende medlems ret til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, ophører fra det tidspunkt, hvor medlemmet ikke længere opfylder dokumentationskravet, medmindre medlemmet efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, har ret til vederlag i en længere periode.

For så vidt angår *første dokumentationskrav*, vil det betyde, at retten til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, i udgangspunktet ophører efter 14 dages fravær, hvis dokumentationskravet ikke opfyldes. Medlemmet vil i den situation dog oftest have ret til vederlag i en længere periode efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Eksempel 8:

Et medlem har været fraværende fra alle sine kommunale hverv fra og med et kommunalbestyrelsesmøde den 1. februar, hvor medlemmet angav at være syg. Først på tidspunktet for næste kommunalbestyrelsesmøde den 4. marts, hvor medlemmets vederlag endnu ikke er ophørt efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, fremlægger medlemmet dokumentation for, at medlemmet er syg og kan ventes at være det i hvert fald fire måneder frem. På kommunalbestyrelsesmødet den 4. marts indkalder kommunalbestyrelsen en stedfortræder for det fraværende medlem. Medlemmet vil herefter i denne situation have ret til vederlag i hele sygdomsperioden fra fraværperiodens begyndelse, dvs. fra 1. februar, indtil udløbet af perioden på 9 måneder, dvs. indtil udgangen af oktober, såfremt stedfortræderen er indkaldt og medlemmet dokumenterer sit sygefravær i resten af fraværperioden. At der ikke foreligger dokumentation fra første sygedag, har således ikke betydning for, hvornår 9-måneders periodens påbegyndelse regnes fra.

For så vidt angår *efterfølgende dokumentation*, ophører vederlaget fra det tidspunkt, som kommunalbestyrelsen har fastsat som frist for fremsendelse af den fornyede dokumentation, medmindre medlemmet har ret til vederlag i en længere periode efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Se også nedenfor afsnit 6.9. i dette bilag om betydning af den manglende dokumentation i forhold til reglerne om (fortsat) stedfortræderindkaldelse.

Et medlem, hvis vederlag er ophørt, fordi betingelserne for (fortsat) vederlæggelse efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, ikke er opfyldt, får på ny ret til vederlag, når medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen. Se endvidere afsnit 6.8. i dette bilag om eventuel generhvervelse af retten til vederlag i fraværperioden.

Om ophør af godtgørelse eller anden støtte efter § 16, stk. 10 og 11, i lov om kommunernes styrelse henvises til selve vejledningen afsnit 4.4.

6.8. Eventuel generhvervelse af retten til vederlag (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 5. og 6. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 5. og 6. pkt.:

” § 31. [...]

Stk. 3. [...] Er vederlaget ophørt, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation efter 3. pkt., generhverves retten til vederlag efter 1. pkt., når dokumentationskravet opfyldes. Generhvervelse af retten til vederlag efter 5. pkt. får virkning fra begyndelsen af den periode, som medlemmet indsender dokumentation for. ”

Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 5. pkt., indeholder en bestemmelse om generhvervelse af retten til vederlag i den situation, hvor et fraværende medlems vederlag er ophørt, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 3. pkt. I denne situation generhverves retten til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., når dokumentationskravet (eventuelt på ny) opfyldes, jf. § 31, stk. 3, 5. pkt.

Eksempel 9:

Et medlem har været fraværende fra alle sine kommunale hverv fra og med et kommunalbestyrelsesmøde den 1. februar uden at have angivet en lovlig forfaldsgrund. Forud for næste kommunalbestyrelsesmøde den 4. marts meddeler medlemmet, at medlemmet er syg i hvert fald to måneder frem, og kommunalbestyrelsen indkalder derfor stedfortræderen. Det fraværende medlem indsender imidlertid ikke dokumentation for sit sygefravær efter 14 dage, dvs. senest den 18. marts. Da medlemmet på dette tidspunkt ikke har varetaget sit hverv i en uafbrudt periode på mere end 1 måned, og da medlemmet ikke har indsendt dokumentation for sygdom, ophører vederlaget efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, ved næste månedsskifte, dvs. med udgangen af marts. Den 10. april indsender medlemmet dokumentation for at være sygefraværende fra dette tidspunkt, og medlemmet opfylder herefter løbende dokumentationskravet på kommunalbestyrelsens forlangende. Medlemmet vil i denne situation generhverve sin ret til vederlag fra 10. april og herefter i hele sygdomsperioden. 9-måneders perioden regnes fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for stedfortræderindkaldelsen. I det omfang kommunalbestyrelsen kan lægge til grund, at der siden 1. februar har været tale om en sammenhængende fraværperiode på grund af

sygdom, regnes perioden på 9 måneder således fra fraværets begyndelse den 1. februar, og vederlaget ophører dermed senest ved udgangen af oktober.

Eksempel 10:

Et medlem er sygemeldt og opfylder kravet om at indsende dokumentation inden 14 dages fravær. Ifølge den fremlagte lægeerklæring er medlemmet sygemeldt i 8 uger. Ved udløbet af de 8 uger anmoder kommunalbestyrelsen medlemmet om at indsende ny dokumentation inden for 7 dage, såfremt medlemmet fortsat er syg. Medlemmet fremsender ikke den påkrævede dokumentation inden for den angivne frist, men meddeler dog, at medlemmet fortsat er syg. Først 1 måned efter udløbet af fristen fremsender medlemmet på ny dokumentation for, at medlemmet på dette tidspunkt er syg. Medlemmet har i den situation ikke ret til vederlag i perioden fra udløbet af kommunalbestyrelsens frist, og indtil dokumentation for sygdom igen er fremlagt. 9-måneders perioden regnes fra fraværperiodens begyndelse og udløber senest 9 måneder senere, uanset at medlemmet for en del af perioden på grund af manglende dokumentation ikke har modtaget vederlag.

Efter reglen i vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 6. pkt., får generhvervelse af retten til vederlag efter 5. pkt. virkning fra begyndelsen af den periode, som medlemmet indsender dokumentation for.

Ophør af vederlag, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation, indebærer således ikke nødvendigvis, at medlemmet er afskåret fra at generhverve retten til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, med virkning for den periode, hvor vederlaget ellers var ophørt.

Kun hvis den lægelige erklæring dokumenterer, at medlemmet har været fraværende på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption for hele den periode, hvor medlemmet ikke hidtil har indsendt den påkrævede dokumentation, vil medlemmet imidlertid være berettiget til at få vederlag for denne periode.

Eksempel 11:

Et medlem har været fraværende fra alle sine kommunale hverv fra og med et kommunalbestyrelsesmøde den 1. februar uden at have angivet en lovlig forfaldsgrund. Forud for næste kommunalbestyrelsesmøde den 4. marts meddeler medlemmet uden at vedlægge dokumentation, at medlemmet er syg i hvert fald fire måneder frem, og kommunalbestyrelsen indkalder derfor stedfortræderen. Medlemmets vederlæggelse ophører efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, med udgangen af marts måned. Den 10. april indsender det fraværende medlem dokumentation for at have været forhindret i at varetage sit hverv på grund af sygdom siden i hvert fald den 4. marts. Medlemmet vil i denne situation have ret til vederlag indtil udløbet af perioden på 9 måneder regnet fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for stedfortræderindkaldelsen. I det omfang kommunalbestyrelsen kan lægge til grund, at der siden 1. februar har været tale om en sammenhængende fraværperiode på grund af sygdom, regnes perioden på 9 måneder således fra fraværets begyndelse den 1. februar, og vederlaget ophører dermed senest med udgangen af oktober.

6.9. Forholdet til reglerne om stedfortræderindkaldelse

Såfremt der på et tidspunkt i et medlems fraværperiode ikke (længere) foreligger den for udbetaling af vederlag fornødne dokumentation, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, vil der heller ikke være

grundlag for at antage, at medlemmet fortsat har lovligt forfald som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption.

Derfor vil sådan manglende dokumentation indebære, at kommunalbestyrelsen på ny må tage stilling til, om vedkommende medlem fortsat har lovligt forfald, og om vedkommendes stedfortræder derfor fortsat skal være indkaldt i kommunalbestyrelsen, jf. § 15, stk. 4. Forvaltningen må således forelægge en sag for kommunalbestyrelsen herom. Såfremt der ikke til brug for behandlingen af denne sag forelægges dokumentation for, at der foreligger lovligt forfald som følge af helbredstilstand m.v., og medlemmet heller ikke har oplyst andre lovlige forfaldsgrunde, må kommunalbestyrelsen ændre sin beslutning om indkaldelse af stedfortræder for fremtiden, således at stedfortræderen ikke længere er indkaldt.

Som anført i afsnit 6.5. i dette bilag kan kommunalbestyrelsen overlade beslutningen om, hvorvidt der foreligger den dokumentation, der er nødvendig for udbetaling af vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, til forvaltningen. Som følge af sammenhængen med reglerne om indkaldelse af stedfortræder er forvaltningen imidlertid ikke afskåret fra at vente med at beslutte at standse udbetaling af vederlag, til kommunalbestyrelsen har besluttet, om der fortsat foreligger lovligt forfald. Beslutter kommunalbestyrelsen, at der ikke længere foreligger lovligt forfald på grund af helbredstilstand m.v., vil retten til vederlag efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, ophøre med virkning fra det tidspunkt, hvor dokumentationskravet ikke længere er opfyldt, jf. afsnit 6.7. i dette bilag.

7. Ophør af tillægsvederlag (bekendtgørelsens § 32)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 32:

”§ 32. Tillægsvederlag efter § 3 ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor barnet fylder 10 år, eller de i § 3 nævnte betingelser for at modtage vederlaget ikke længere er opfyldt.”

Bestemmelsen i vederlagsbekendtgørelsens § 32 svarer til den hidtidige bestemmelse i § 30 b, der blev fastsat ved ændringsbekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020, som igen svarer til den tidligere bestemmelse i § 30, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018.

Bestemmelsen indebærer, at det tillægsvederlag, som efter vederlagsbekendtgørelsens § 3 ydes til kommunalbestyrelsesmedlemmer med et eller flere hjemmeboende børn under 10 år, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor barnet fylder 10 år. Har medlemmet flere hjemmeboende børn, ophører tillægsvederlaget først, når alle børnene er fyldt 10 år.

Tillægsvederlaget ophører også med udgangen af den kalendermåned, hvor de betingelser, der er fastsat i vederlagsbekendtgørelsens § 3 for at modtage tillægsvederlaget, ikke længere er opfyldt. Det kan være, hvis kommunalbestyrelsesmedlemmet eller dennes ægtefælle eller samlever ikke længere har forældremyndigheden over barnet, eller hvis barnet ikke længere er bopælsregistreret i CPR på samme adresse som kommunalbestyrelsesmedlemmet.

8. Tilbagebetalingspligt og mulighed for modregning ved for meget udbetalt vederlag (bekendtgørelsens § 33)

De faste vederlag udbetales månedsvis forud og ydes for hver påbegyndt kalendermåned, jf. § 29, 1. pkt., i vederlagsbekendtgørelsen.

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 33:

”§ 33. Har et medlem fået udbetalt vederlag for en periode, hvor vederlaget er ophørt efter §§ 30-32, er medlemmet pligtigt at tilbagebetale vederlaget. Kommunalbestyrelsen kan i fremtidige vederlag modregne udbetalte vederlag, som et medlem ikke er berettiget til at modtage. ”

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 33 skal et kommunalbestyrelsesmedlem tilbagebetale vederlag, hvis medlemmet har fået udbetalt vederlag for en periode, hvor vederlaget er ophørt.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem har fået udbetalt vederlag, som medlemmet ikke er berettiget til at modtage, kan kommunalbestyrelsen i fremtidige vederlag modregne dette.

9. Meddelelse om ophør (bekendtgørelsens § 34)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 34:

”§ 34. Kommunalbestyrelsen meddeler medlemmet, hvornår et vederlag er ophørt efter denne bekendtgørelse, samt begrundelsen herfor. ”

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 34 meddeler kommunalbestyrelsen det fraværende medlem, hvornår medlemmets vederlag er ophørt efter denne bekendtgørelse. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse angive begrundelsen for, at vederlaget er ophørt.

Beslutningen om at meddele medlemmet, hvornår et vederlag er ophørt efter vederlagsbekendtgørelsen, henhører under den daglige administration af vederlagsreglerne og kan således delegeres til forvaltningen. Se dog ovenfor afsnit 6.9 i dette bilag om sammenhængen med beslutningen om (fortsat) stedfortræderindkaldelse, som skal træffes af kommunalbestyrelsen.

Beslutningen om at meddele medlemmet, hvornår et vederlag er ophørt efter vederlagsbekendtgørelsen, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Medlemmet har som part i sagen de partsrettigheder, der følger af forvaltningsloven, herunder retten til at blive partshørt. Begrundelsen for beslutningen skal opfylde forvaltningslovens regler.

Det er vigtigt, at kommunen, inden kommunen træffer afgørelse, har indhentet de oplysninger, der er nødvendige for at afgøre sagen. Hvis det er nødvendigt, må forvaltningen indhente de oplysninger fra medlemmet, som er nødvendige for at afgøre sagen. Det kan f.eks. være, hvis det for at afgøre sagen er nødvendigt at have oplysninger om, at medlemmet på anden måde har varetaget hvervet på ny, f.eks. ved deltagelse i et borgermøde eller andre aktiviteter som led i det pågældende hverv, se eksempel 4 og 5 under afsnit 5.1.

10. Ikrafttræden og overgang (bekendtgørelsens § 38, stk. 4)

De nye regler om ophør af vederlag ved fravær trådte i kraft den 15. oktober 2020. Dette er fastsat i ændringsbekendtgørelsen om de nye regler herom, bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020.

Reglerne om ophør af vederlag ved fravær finder ikke anvendelse ved fravær påbegyndt før 15. oktober 2020. For sådant fravær finder de hidtil gældende regler i § 30 i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 anvendelse. Se vederlagsbekendtgørelsens § 38, stk. 4.

I forhold til dokumentationskravet indebærer dette, at dokumentationskravet ikke finder anvendelse for et uafbrudt fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor fraværsperioden er påbegyndt før 15. oktober 2020.

Der henvises nærmere til ministeriets notat og ministeriets resumé af notatet udsendt den 24. juni 2021 (resumédatabasen 21.5.8., j.nr. 2020-11104).